STANDARD ARABIC

FLOWERS AND COLOURS

الأزهار والألوان

Leanne Ellul, November 2026
ليان إلّول، نوفمبر 2026

ما لفت انتباهي أكثر شيء في قصص الأطفال وكبار السن هو الصور المتكررة للأزهار والألوان — المتنوّعة إلى تشجيع التعاون والتبادلات الإبداعية **Integrarti** والزاهية، تمامًا مثل الأطفال وكبار السن أنفسهم. يهدف مهرجان .بين مجتمعات متنوّعة، ذات خلفيات وأعمار واهتمامات مختلفة

طوال شهر أكتوبر، أقمنا أربع ورشات كتابة مع الأطفال وأربعًا مع كبار السن. قاد هذه الجلسات كُتّاب وباحثون من فاستكشفوا مع المشاركين عمليةَ الحكي ودوّنوا حكايات من حياة أبطالنا وبطلاتنا، قصصًا ربما كانت ،**Inizjamed** .ستظلّ غير مروية لولا ذلك

شارك كبار السن في رحلةٍ إلى الماضي، بينما غاص الأطفال في عوالم الخيال. وفي نوفمبر، سيجمع المهرجان بين .الجيلين للمرة الأولى للاحتفال بهذا الإصدار الذي تمسك به الآن

في داخله تجد/ين مجموعة من القصص والقصائد والتأملات — نصوصًا يمكنك قراءتها بحرّية... بل واللعب بها أيضًا! باتّباع الإرشادات البسيطة، يمكن لهذه الصفحات أن تتحوّل إلى لعبة صغيرة مبهجة على شكل منقار بطة. ما أروع أن نتذكّر من أين جئنا، بينما نستمر في المضيّ قُدمًا بالفضول والبهجة. فلنلعب بحماس — ولنواصل الخلق والإبداع — من !أكثر وأكثر **Integrarti** أجل

ST MARGARET COLLEGE, PRIMARY A, ĦAŻ-ŻABBAR

Ħaż-Żabbar ،كلية سانت مارغريت، المرحلة الابتدائية أ

FIRST YEAR CHILDREN'S STORIES

قصص أطفال السنة الأولى

Sessions led by Kit Azzopardi
(Kit Azzopardi) جلسات بإشراف كِت أَزّوباردي

WHAT A FRIGHT!

!يا له من فَزَع

كم أخافني! من حوض المغسلة خرج يزحف وحش، وجهه أخضر كالعشب، وجسده أزرق كلون السماء. كانت يداه !بيضاء كالورق، وقدماه صفراء كلون زهرات الأقحوان! وانظروا — لم تكن هذه هي الألوان الوحيدة لديه

أسنانه مائلة إلى البني، وشَعره أسود كلون التوت، ومعطفه أحمر كالنار. ما إن رأيته حتى أخذت أركض ـــ ركضتُ بسرعةٍ كبيرة إلى أن اصطدمتُ بشجرة، بينما كان هو يقترب نحوي على درّاجة هوائية. وبالطبع، كنت أعلم أنه سيلحق بي!

وأن عمره أربعة وأربعون عامًا، وأنه لا يزال طالبًا. حقًّا، **Lav**، لكن، ما إن وصل إليّ حتى بدأ يتكلم. أخبرني أن اسمه ثم قدّمتُ له شطيرة برغر مع ،***noli** لم يكن الفزع الذي سبّبه لي يستحق كل هذا! تصالَحنا وبدأنا نلعب معًا لعبة معكرونة. وبعد أن تعبنا، ذهبنا لنسبح في حوض السباحة. وبعد وقت قصير، كنت قد نسيت تمامًا الخوف الذي أشاعه في قلبي.

* **Noli**: لعبة مالطية تقليدية مشابهة للعبة الاستغماية (الاختباء والبحث).

THE FLOWER STORY

حكاية الزهرة

في أحد الأيام، وفي سكون منتصف الليل الدامس، توقفت سيارتنا فجأة. لن تصدّق ما رأيناه بعد ذلك ـــ لقد نبتت الأزهار في المكان الذي كانت العجلات فيه!

اضطررنا إلى الاتصال بميكانيكي ليساعدنا، وعندما وصل، لم نكد نصدّق أعيننا. له رأسان، وسبع أيادٍ، وأربع أرجل ـــ وكانت بشرته مكوّنة من عدد لا يُحصى من الألوان: الأسود، الأزرق، الأحمر، الزهري، الأصفر، البنفسجي، الأبيض، والعديد من الألوان الأخرى التي لم أعد أذكرها!

ما إن وصل، حتى بدأ يزيل الأزهار واحدةً تلو الأخرى، ثم ركّب عجلات جديدة، وأعاد غرس الأزهار في التربة حتى تنمو تحت المطر. ومع مرور الوقت، نمت تلك الأزهار، وارتفعت معها زهرات طويلة. ولم تكن زهرات فحسب، بل نبتت أيضًا أشجار عديدة، من بينها أشجار التفاح.

SECOND YEAR CHILDREN'S STORIES

قصص أطفال السنة الثانية

Sessions led by Justine Somerville

جلسات بإشراف جستين سَمَرْفِل (Justine Somerville)

CELERY CARROT AND THE TABLET

سِلّري كارِت والجهاز اللوحي

Celery وكلب كسول اسمه ،(Amy) في بيتٍ صغيرٍ قرب البحر، عاشت فتاة في السابعة من عمرها اسمها آيمي (المفضّلة هي أكل الدوناتس وهو جالس أمام الجهاز اللوحي (التابلِت Celery Carrot كانت هواية .**Carrot**).

تعبت آيمي من تكرار الطلب عليه ألا يكون كسولًا. كثيرًا ما قالت له:
«لماذا لا تضع شيئًا ذا فائدة في عقلك، وتفعل أمرًا مفيدًا بدل إضاعة الوقت أمام هذا الجهاز؟ ،Celery Carrot» آه يا

ما فعلته، لم يدرِ هل Celery Carrot ذات مرة، غضبت آيمي إلى حدٍّ جعلها ترمي جهازه في البحر. عندما رأى يضحك أم يبكي. بدل أن يأخذ الأمر بسوء، شرب كوبًا من ماء البحر وراح يفكر في ما يمكن أن يفعله. تساءل: هل يمكن أن يضيف ماء البحر المالح بعض "المحتوى" إلى دماغي؟ سيكون ذلك رائعًا بالنسبة لآيمي!

ثم خطرت له فكرة: سيضع قناعًا ويغوص بحثًا عن الجهاز اللوحي. نسي تفصيلة صغيرة — أنه لا يعرف كيف يسبح. لم يهتم بالزعانف ولا بالعوّامات التي اشترتها له آيمي في ذلك الصيف. نزل بثقة في الجزء العميق من الماء، وكان من السهل استرجاع الجهاز... لولا أنه ابتلع الكثير من الماء وبدأت أنفاسه تختنق. كاد يغرق، ولحسن الحظ رأته آيمي فقفزت خلفه إلى البحر، بثيابها كلها.

لم يكن كلبًا صغير الحجم. في النهاية، نجحت في السباحة إلى Celery Carrot عانت في سحبِه إلى السطح، لأن الشاطئ وهو متشبث بها بإحكام، والجهاز اللوحي بين أسنانه.

إلى الراحة. قامت آيمي بتجفيفه، وغطّته جيدًا، ووضعته في سريره. وبينما Celery Carrot بعد هذه المحنة، احتاج كان يستسلم للنوم، راحت تحكي له قصته المفضّلة عن فتاة أنقذت أسدًا من عثّةٍ تحوّلت إلى مصّاص دماء! وأثناء نومه، أصلحت آيمي جهازه اللوحي بهدوء.

قرب البحر. أكلوا خبزًا بالزيت (خبز بزيت الزيتون) وقطعة من كعكة (picnic) في اليوم التالي، خرجا في نزهة نسي تمامًا Celery Carrot الموز، ولعبوا بالكرة، وبنوا قلعة من الرمل مزينة بالأصداف. استمتعا كثيرًا لدرجة أن الجهاز اللوحي والدوناتس في ذلك اليوم!

MISHA, TULI AND THE FLOWERS

ميشا، تولي والأزهار

إلى الحديقة. أحبت رائحة الأزهار Misha في أحد الأيام، حين كانت أزهار الحديقة في أوج تفتّحها، دخلت قطة اسمها واقتربت لتشمّها. ثم حدث شيء لا يمكن لأحد أن يصدّقه: بدأت الأزهار تشمّ رائحة ميشا!

«قالت الأزهار: «يا لها من رائحة جميلة تفوح من ميشا! بدلاً من رائحة القطط المعتادة، تحمل رائحة... الأزهار!»

عندما رآهما يتحدثن، Tuli. وبينما كانت ميشا والأزهار يتعارفن على بعضهن، دخل كلب كبير إلى الحديقة. كان اسمه «قرقر بطنه من الجوع. قال في نفسه: «كم أنا جائع! ترى، ما الذي سيكون طعمه ألذ؟ القطة أم الأزهار؟

بعد بعض الوقت، تذكّر كل الطعام الشهي الذي ينتظره في البيت، وقرّر ألا يأكل لا ميشا ولا الأزهار. عندما أدركت ميشا أنها أصبحت في أمان، أحسّت فجأة بالجوع. بدأت تتجول في الحديقة، وعندما رأت النافورة، خُيّل إليها أنه لا شيء أطيب من عشاء من السمك. يا للأسماك المسكينة في الحديقة! لم تُظهر ميشا أي رحمة.

المشكلة أن تلك الأسماك لم تناسب معدتها. فعادت إلى البيت وأكلت أسماك الحوض أيضًا. ألا تخجلين يا ميشا؟! كل تلك العظام التي ابتلعتها جعلتها تشعر بسوء شديد. عادت إلى الحديقة لتستنشق بعض الهواء.

لاحظت الأزهار أنها ليست بخير. فطلبن منها أن تشرب كل الماء من البركة كي تتحسّن. وعندما عرفن ما فعلته، أخبرنها بأن ما فعلته خطأ — ويمكنك أن تتخيل كم بكين على أصدقائهنّ من الأسماك. شعرت ميشا بالذنب، وراحت تبكي هي أيضًا.

نائمًا تحت شجرة الرمان، لكنه عندما سمع بكاء ميشا والأزهار استيقظ فجأة، وركض نحوهما. أذابت حسرتهما Tuli كان قلبه، فقرّر أن يسليهما قليلًا، فحكى لهما نكتة. نجح في ذلك، وقضوا ساعة كاملة يردّدون النكات ويضحكون معًا.

أصبحت ميشا وتولي والأزهار أفضل الأصدقاء، ووعد بعضهم بعضًا بأنهم لن يأكلوا بعضهم أبدًا.

SAINT JOSEPH'S RESIDENCY, FGURA

فيغورا (Fgura)، دار القديس يوسف (Saint Joseph's Residency)

Elderly writings

كتابات كبار السن

Sessions led by Claudia Gauci and Priscilla Cassar

جلسات بإشراف كلوديا غاوتشي (Claudia Gauci) وبريسِلا كسّار (Priscilla Cassar)

I REMEMBER

أذكر...

أذكر أن المدرسة كانت قريبة جدًّا إلى قلبي
كنت أحبّ التعلّم
أحببت المعلّمة
كنت أسألها بأمل:
««هل سنذهب الليلة؟ هل سنذهب الليلة؟

رحال جديد – بلدة في مالطا)) Raħal Ġdid أذكر أننا كنّا نسكن في
كان أبي يعود من العمل
وأنا أمسك بحقيبته
وفي المطبخ، بعد المدرسة
(خبز بزيت الزيتون – وجبة مالطية بسيطة) ħobż biż-żejt كنّا نأكل

سْليما – مدينة ساحلية في مالطا)) Sliema أذكر شهر العسل في
ليلًا ونهارًا
هدوء وجمال
طعام لذيذ ومتنوّع
نمشي بمحاذاة البحر
والصيادون يصطادون السمك
استمتعنا كثيرًا
وأتمنى لو كنّا قد بقينا مدة أطول

ويد إل-عين – بلدة في مالطا) Wied il-Għajn أذكر في الصيف
هناك كنّا نذهب
لنلعب في الخارج كأننا أصحاب دكان
بأغطية القناني الصغيرة التي كانت لدينا
نخلط الماء بالتراب كأنه معجون طماطم

هاز-زابار – بلدة في مالطا)) Ħaż-Żabbar أذكر
كنّا نذهب إلى الساحة
زينزل – لعبة مالطية: عود أو زلّاجة صغيرة)) żinżel نحمل معنا الـ
ونلعب بها
نقف في الصف
لنشتري اللحم
وكانت له رائحة كبد

كانت أمي تحضر لي بيضة في وقت الاستراحة
وأعترف أنني أشتاق إليها كثيرًا

(Mary) وماري (Pawla) باولا ،(Saviour) سافيور

WHEN

...عندما

عندما كنت صغيرة/ عندما كنّا في السادسة من العمر/ في الثامنة من العمر/ كنّا دائمًا نلعب في الشارع/ في تلك الأيام لم **ŻIŻŻU – لعبة مالطية تقليدية)** أو بالكرة/ أشياء من هذا النوع/) **xixu** يكن هناك ازدحام ولا سيارات/ كنّا نلتقي لنلعب /ألعاب كثيرة مختلفة

في المساء، كان أهلنا يلتقون في الشارع/ هكذا ببساطة/ وكنا نتلو المسبحة (الوردية)/ نلتقي عائلات كثيرة في الخارج/ ونتحدّث/ هكذا/ نأخذ كرسيًّا معنا إلى الخارج وندبّر أمورنا بهذه الطريقة/ لن أنسى هذه اللحظات أبدًا/ ما أذكره أكثر قربًا إلى قلبي/ هو كيف كنت أستمتع عندما أتعرض لقليل من "الدفع" أو المزاح... وعندما كنّا نلعب كرة القدم/ هكذا وهكذا/ /**Żejtun زيتون – بلدة وفريق كرة قدم)** وهو يلعب كرة القدم/ لأني من) **Żejtun** ثم، أحيانًا، كنّا نذهب لمشاهدة فريق — (Schreiber) هل تصدق ذلك/ إلى شْرايبر /**Raħal Ġdid** إلى Żejtun وكنا نذهب سيرًا على الأقدام من **تشينسو موران)**/ وهكذا كنا نمضي وقتنا/ بهذه الطريقة/ هذه اللحظات) **Ċensu Moran** حيث تجد الآن **Schreiber** لن أنساها أبدًا/ ما أذكره وكان الأقرب إلى قلبي/ أنني كنت أستمتع بذلك جدًّا

فاليتا – عاصمة مالطا)/ هكذا) **Valletta** مرةً، عندما كان عمري حوالي سبعة عشر عامًا/ كنت أخرج قليلًا إلى المدينة لن أنسى ذلك أبدًا/ الفلل من حولنا/ كان شيئًا يبعث على /**Sliema** وهكذا/ وأحيانًا كنت أتذكّر عندما كنّا نذهب إلى المتعة/ عندما كنّا نذهب إلى سْليما/ من سنة 83 لو تنقص منها سبعة عشر عامًا/ في 68/ هذه اللحظات لن أنساها/ ما أذكره وكان قريبًا إلى قلبي/ أنني كنت أستمتع بذلك كثيرًا/ ثم مضى الزمن وتزوجت/ وبعد أن كبرت أكثر/ عندما بدأت **دوك يارد – حوض بناء السفن)**/ سافرت إلى الخارج خمس) **Dockyard** أسافر إلى الخارج/ حين كنت أعمل في عشرة مرة. كنت أعمل كثيرًا/ أعمل ساعات إضافية/ ثم/ ثم آخذ أسبوعًا إجازة ونذهب إلى الخارج، أنا وزوجتي/ كنت أقول: لنأخذ رحلة بالطائرة/ هذه اللحظات لن أنساها/ ما أذكره والذي بقي في قلبي/ هو ما كان الأقرب إلى قلبي/ .استمتعت كثيرًا/ وهذا ما بقي معي

(Carmel) كارمل

OFFERINGS MASQUERADING AS WEIGHTS

قرابين تتظاهر بأنها أثقال

GĦOTJIEN TAPARSI MIŻIEN) (عطاءات تبدو كأنها أوزان

إمْسِيدا – منطقة في مالطا)، خنادق كثيرة. كنّا نصنع "قرابين"،) **Imsida** عندما كنّا صغارًا، كانوا يحفرون الشوارع في كأنها أثقال (موازين)، ونلعب دور أصحاب الدكان. في تلك الأيام، كانوا لا يزالون يشقّون طرقًا جديدة هنا. كم كان .عمري وقتها؟ كان ذلك في الستينيات؛ لأني وُلدت في الخمسينيات

وكنا نلعب معًا — البنات وكذلك الأولاد. أحيانًا كنّا "نهرب"، ومعنا خرزات وحجارة. رؤية سيارة في تلك الأيام... .هي مكاني المفضّل **Imsida** .كانت شيئًا نادرًا؛ كانوا يحفرون الخنادق ليحفروا أسرع

(Doreen) دورين

PILAGA, DO YOU REMEMBER ANYTHING?

بيلاجا، هل تتذكرين شيئًا؟

«.شششششششش، أنا أسجّل»

بيرغو – مدينة تاريخية في مالطا) Birgu **مرسا – بلدة في مالطا)** ثم أخذتني أمي إلى **Marsa)** وُلدت في Birgu.

- «هل كنتِ صغيرة آنذاك؟»
مرة Birgu ثم عدنا إلى ،Marsa عندما أخذتني من أمها في Birgu - «طفلة، طفلة؛ أخذتني وأنا طفلة، كانت في «.أخرى

- «وهناك نشأتِ؟»
«.- «نعم

- «هل تتذكرين شيئًا مميزًا؟»
كان غرفتين فقط، وأن أمي كانت تغسلني وتلبسني، ثم تضعني على العتبة لأجلس، وكان ابن Birgu - «أذكر أن بيتنا في «.خالي في مكان آخر، وكان يرشقني بالبيض

- «يرمي البيض عليكِ؟»
«.- «نعم، ليتّسخ ثوبي! وكانت أمي تغضب! هي تغسل، وهو يوسّخ. نعم، نعم، أذكر ذلك جيدًا! كل يوم

- «كل يوم؟»
«.- «نعم. هذا ما بقي عالقًا معي. ما زلت أحتفظ به في ذهني

بيلاجا (PILAĠA)

My young childhood – a study on the senses

طفولتي المبكرة ـــ دراسة عبر الحواس

يذكرون خيوطًا كثيرة منفلتة، قطعًا، أفكارًا. شظايا.
لقد لوّنونا بالأزرق، بالأحمر، بالبَنَفْسَجي... يمكنك أن تكاد تتذوق تلك الألوان،
.أن تشمّها وتذوقها

فطيرة البازلاء مع الأرنب

الأرنب وهو يصدر أزيزًا في المقلاة
وفي المقلاة نفسها يخن البَطِّيخ (اليخنة) من لحم الخنزير
والملفوف الذي تقطعه في البيت
إمقارِت – حلوى مالطية محشوة بالتمر) التي تصنعها أمي **imqaret)** وحلوى
والأخطبوط مع السباغيتي
وذلك القليل من النبيذ
وبطاطس الأحد المخبوزة مع الشمر ـــ طبق أبي

بياض فستان المناولة الأولى .2

(Celestina) كانت أمي تلبسني بالأزرق الكامل، وكانوا ينادونني تشيلِستينا
بنْجِمّا – حصن في مالطا)) Binġemma لون السماء والحصن في
verdemar أخت زوجي، ماتت صغيرة، الـ
البنفسجي في الفستان الذي خاطته للمناسبة (العيد)
وفستان أزرق سماوي للمناسبة
(Saint Michael) الأخضر — أمل صغير، القديس ميخائيل
والوردي — أقل قليلًا من الأحمر

فورتا ،(Agnes) أنيِس ،(Josephine) جوزفين ،(Helen) هيلين ،(Doreen) دورين ،(Pawla) باولا
(PILAĠA) بيلاجا ،(Mary) ماري ،(Carmen) كارمن ،(Karmenu) كارمنو ،(Saviour) سافيور ،(Furta)

A little hope, Saint Michael
And pink — a little less than red
(:الأسطر تكررت في النص الأصلي، نحافظ عليها)

أملٌ صغير، يا قديس ميخائيل
والوردي — أقل قليلًا من الأحمر

باولا، دورين، هيلين، جوزفين، أنيِس، فورتا، سافيور، كارمنو، كارمن، ماري، بيلاجا

WARTIME

أيام الحرب

لا أملك الكثير من الأشياء الجميلة لأحكيها لك. عن الحرب.
أنا في الخامسة والتسعين من عمري.
الجميع ينفجر بالتصفيق.
لا أستطيع أن أقول لك متى وُلدت.
لا أعرف حتى أنا.
.لكنني أعرف أن عمري خمسة وتسعون

...كنّا لاجئين
...**(سيجْويي – بلدة في مالطا) Siġġiewi**
سانت بولز باي – خليج/بلدة في مالطا)...) St Paul's Bay
.ذهبنا في كل مكان، صعودًا وهبوطًا

.**وَرديّا – منطقة في مالطا)** تتسرّب إلى الأسفل **Wardija** أذكر أننا كنّا نضخّ الماء. بسبب موقع المخبأ، كانت مياه

ومرةً كانت هناك أخت وأخوها. كان لدينا درج في المخبأ، ومن ينزل أولًا في الليل ينام على الكراسي. كنّا ثلاثة عشر
.أخًا وأختًا

ليباركهما الله، مسكينين — وأنا أيضًا، مرةً، انهار — (Rokku) وروكّو (Lilly) وكان هناك طفلان آخران، ليلي
!الدرج وسقط في الماء. فقلت له مازحة: «حسنًا، هل كانت هذه آخر نَفَس لك؟» كنت طفلة، وتصرفي تصرّف الأطفال

بعدها جاءت إنذار غارة جوية. كنا ندخل إلى الداخل. جوع... لا يمكنك حتى أن تتخيله. كلما أرادوا ذلك، كانوا يُسقطون القنابل. تصدح صفارة الإنذار، تعرف أن لديك بيتًا، ولكن عندما تخرج، لا تجده. كانوا يعطونك بطانيات لتغطي نفسك بها. سقط البيت في الحرب.

L-Isla (ليزلا – المدينة المَعروفة أيضًا باسم Senglea).
Strada San Lorenzo (شارع سان لورنتسو).
Strada Macina (شارع ماتشينا).
Strada Crucifisso (شارع كروتْشِفِسّو).

Siġġiewi. ثم صعدنا إلى
Qrendi (كرِنْدي – بلدة وكنيسة في مالطا). انهارت كنيسة
وأصابتنا هناك.

St Paul's Bay. ثم ذهبنا إلى
Gillieru (جيلليرو – كنيسة/مبنى في سانت بولز باي). انهارت كنيسة
وأصابتنا هناك أيضًا.

Wied il-Għajn (ويد إل-عين). ثم صعدنا إلى

(فصاعدًا، لا يمكن لعيد الميلاد أن يأتي حقًّا بالنسبة إليّ، لأنني لا أحبه. (تبكي **Wied il-Għajn** ومنذ مرّتين سُرقت.
(Christmas). وفي عيد الميلاد، (Immaculate Conception) في عيد الحبل بلا دنس.

ليست ذكريات جميلة.
مجرد تجارب. لا شيء جميل فيها.

(FURTA) فورتا

Acknowledgments

شكر وتقدير

نشكر من القلب:

Veronika Mercieca (ڤيرونيكا ميريتسيكا) — مديرة ثقافية ضمن المجلس الإقليمي للميناء (Port Regional Council)،
Joseph Galea (جوزيف غاليا) — المدير الفني لمهرجان Integrarti.

ونشكر أيضًا:
Mary Doris Mifsud (ماري دوريس ميفسود) من St Joseph Residence،
Anton Falzon (أنطون فالزون) من Żabbar Primary A (زابار – المدرسة الابتدائية أ) و

وكذلك
Jean Paul Borg (جان بول بورغ)،
Keith Borg (كيث بورغ)،
Kenneth Scicluna (كينيث شيكلونا) من Inizjamed.

Integrarti: منسّقة القسم الأدبي في مهرجان
Leanne Ellul (ليان إلّول)

قادة ورشات الكتابة:
Kit Azzopardi (كِت أزّوباردي)،
Priscilla Cassar (بريسِلا كسّار)،
Claudia Gauci (كلوديا غاوتشي)،
Justine Somerville (جستين سَمَرْفِل)

التحرير (Editing):
Leanne Ellul (ليان إلّول)،
Kit Azzopardi (كِت أزّوباردي)،
Justine Somerville (جستين سَمَرْفِل)

المواد السمعية–البصرية (Audiovisual material):
Karl Andew Micallef (كارل أندرو ميكاليف)،
Elisa von Brockdorff (إليزا فون بروكدورف)

تصميم هذا الإصدار:
Naomi Gatt (ناومي غات)

Inizjamed (إينيزامِد). محفوظة لـ (gazette) حقوق هذه النشرة
.وحقوق الأعمال المنشورة فيها تعود إلى المشاركين/المشاركات أنفسهم

:يتم توزيع هذا الإصدار مجانًا بشرط

- ،ألا يُباع بأي شكل
- لا ككلّ ولا كأجزاء، ،(photocopy) وألا يُستنسخ بالتصوير
  .لا بالشكل نفسه ولا بأي صيغة أو تجليد آخر

لا يجوز إدخال أي تغيير عليه.
ولا يجوز إعادة نشر أي جزء منه أو استنساخه
بأي وسيلة فوتوستاتية أو إلكترونية أو ميكانيكية أو صوتية أو غيرها
.بدون إذن الناشرين والمشاركين

ACTIVITY: COOTIE CATCHER (لعبة ورقية مطوية)

HOW TO PLAY (كيفية اللعب)

تُلعب هذه اللعبة بين شخصين.
*.اطلبي/اطلب من صديقتك/صديقك أن يختار أحد **الألوان***

افتحي وأغلقي اللعبة بعدد المرّات
.المساوي لعدد الحروف في اسم اللون الذي اختاره

على سبيل المثال:
LELÀ (PURPLE – بنفسجي)، *إذا اختار اللون*
أربع مرّات *افتحي وأغلقي اللعبة.*

بعد الانتهاء، يمكن لصديقتك/صديقك أن ينظر إلى داخل اللعبة
رقمًا *ويختار.*

افتحي وأغلقي اللعبة من جديد
بحسب الرقم الذي اختاره.

أحد المربّعات *في النهاية، يجب أن يختار صديقك/صديقتك* ***(panel)***،
نشاط *وتحت كل مربّع يمكنكما القيام به معًا!*

كل نشاط مأخوذ من، أو مستوحًى من،
كتابات الأطفال والمسنّين.

GAME (اللعبة: الأنشطة)

1. *على شاطئ البحر (picnic) القيام بنزهة*
2. *لعب الغمّيضة معًا*
3. *أكل الخبز مع زيت الزيتون*
4. *زراعة الأزهار في التربة*
5. *التخييم على السطح*
6. *اللعب في الخارج والتظاهر بأنكما أصحاب متجر*
7. *المشي على طول البحر*
8. *أن يروي كلٌّ منكما قصته المفضّلة*

CHARACTERS (الشخصيات)

1. ***(Lilac) ليلاك***
2. ***(Sky Blue) أزرق سماوي***
3. ***(Brown) بني***
4. ***(Pistachio Green) أخضر فستقي***

INSTRUCTIONS (التعليمات)

1. *قصّي/اقصص الورقة على طول حدود الصندوق المرسوم.*

2. اقلبي الورقة على وجهها الآخر.

3. اطوِ الورقة من المنتصف.

4. افتحي الورقة.

5. اطوِ الورقة من المنتصف في الاتجاه الآخر.

6. افتحي الورقة من جديد.

7. اطوِ الزوايا الأربع نحو مركز الورقة
حتى يتكوّن شكل مربع أصغر في الوسط.

8. اقلبي الورقة مع إبقاء الطيّات في مكانها.

9. مرّة أخرى، اطوِ الزوايا الأربع نحو المركز
حتى يظهر شكل مشابه.

10. اطوِ الورقة من المنتصف إلى الداخل.

11. أدخلي/أدخل أصابعك في الفتحات، وابدئي/ابدأ اللعب.

Tagalog:

FLOWERS AND COLOURS

MGA BULAKLAK AT MGA KULAY

Leanne Ellul, Nobyembre 2026

Ang pinaka-tumatak sa akin sa mga kuwento ng mga bata at ng nakatatanda ay ang mga paulit-ulit na imahe ng mga bulaklak at mga kulay — napakaiba-iba at makukulay, gaya rin ng mga bata at ng matatanda mismo.

Nilalayon ng **Integrarti** festival na hikayatin ang pagtutulungan at malikhaing palitan sa pagitan ng iba't ibang komunidad na may sari-saring pinagmulan, edad, at interes.

Sa buong buwan ng Oktubre, ginanap ang apat na writing workshop kasama ang mga bata at apat pa kasama ang mga nakatatanda. Pinangunahan ng mga manunulat at mananaliksik ng **Inizjamed**, siniyasat sa mga sesyong ito ang proseso ng pagkukuwento at naitala ang mga salaysay mula sa buhay ng ating mga pangunahing tauhan — mga kuwento na marahil ay hindi na sana naikuwento.

Ang mga nakatatanda ay tila naglakbay pabalik sa nakaraan, samantalang ang mga bata naman ay sumisid sa kanilang imahinasyon.

Sa Nobyembre, pagsasamahin ng festival ang dalawang henerasyon sa unang pagkakataon upang ipagdiwang itong publikasyon na hawak mo ngayon. Nasa loob

nito ang isang kalipunan ng mga kuwento, tula, at mga pagninilay — mga pirasong malaya mong matitipik, maging sa paraang masaya at mapaglaro!

Sa pagsunod sa simpleng mga panuto, maaari mong gawing isang kaaya-ayang munting laro ang mga pahinang ito, na hugis-tuka ng isang pato. Kay sarap alalahanin kung saan tayo nanggaling, habang patuloy na sumusulong na may pag-usisa at kagalakan. Kaya halina't maglaro nang buong sigla — at magpatuloy sa paglikha — para sa mas marami pang Integrarti!

ST MARGARET COLLEGE, PRIMARY A, ĦAŻ-ŻABBAR

FIRST YEAR CHILDREN'S STORIES

MGA KUWENTO NG MGA BATA SA UNANG TAON

Sessions led by Kit Azzopardi
(Pinangunahan ni Kit Azzopardi)

WHAT A FRIGHT!

GRABE ANG SINDAK!

Nakakatakot talaga siya! Mula sa lababo ay gumapang palabas ang isang halimaw na ang mukha ay berde na parang damo at ang katawan ay bughaw na parang langit. Ang mga kamay niya'y puting-parang papel, at ang mga paa'y dilaw na parang mga daisies! At tingnan mo — hindi pa ito ang tanging mga kulay na meron siya!

Ang mga ngipin niya'y mapusyaw na kayumanggi, ang buhok ay itim na parang mga sambunete (mulberries), at ang dyaket niya'y pulang-pula na parang apoy. Sa mismong sandaling nakita ko siya, tumakbo ako — at tumakbo ako nang napakabilis na bumangga ako sa isang puno, habang siya naman ay patuloy na papalapit sa akin sakay ng isang bisikleta. Siyempre, alam kong maaabutan niya ako!

Pero nang halos maabutan na niya ako, bigla siyang nagsalita. Sinabi niya na ang pangalan niya ay **Lav**, na apatnapu't apat na taong gulang na siya, at na estudyante pa rin siya. Sa totoo lang, hindi sulit ang sindak na ibinigay niya sa akin! Nagbati kami at nagsimulang maglaro ng **noli*** nang magkasama.

Pagkatapos ay inalok ko siya ng burger na may noodles, at nang napagod kami, nag-swimming kami sa pool. Hindi nagtagal, ganap ko nang nakalimutan ang takot na idinulot niya sa akin.

* *Ang **noli** ay isang tradisyonal na larong Maltese na kahawig ng tagu-taguan.*

THE FLOWER STORY

ANG KUWENTO NG MGA BULAKLAK

Minsan, sa sobrang dilim at katahimikan ng hatinggabi, biglang tumigil ang sasakyan namin. Hindi mo kailanman iisiping mangyayari ang sumunod — may mga bulaklak na tumubo sa mismong lugar kung saan dati naroon ang mga gulong!

Kinailangan naming tumawag ng mekaniko, at nang dumating siya, halos hindi kami makapaniwala sa aming mga mata. Dalawa ang ulo niya, pito ang kamay, at apat ang paa — at ang balat niya'y binubuo ng napakaraming kulay: itim, asul, pula, rosas, dilaw, lila, puti, at marami pang iba na hindi ko na maaalala!

Nang dumating siya, isa-isa niyang tinanggal ang mga bulaklak, ikinabit ang mga bagong gulong, at muling itinanim ang mga bulaklak sa lupa upang muli silang tumubo kapag umulan. Habang lumilipas ang panahon, lumago ang mga bulaklak na iyon — at kasama nila ang matatangkad na bulaklak na namukadkad. At hindi lamang mga bulaklak — tumubo rin ang napakaraming puno, kabilang na ang mga puno ng mansanas.

SECOND YEAR CHILDREN'S STORIES

MGA KUWENTO NG MGA BATA SA IKALAWANG TAON

Sessions led by Justine Somerville
(Pinangunahan ni Justine Somerville)

CELERY CARROT AND THE TABLET

CELERY CARROT AT ANG TABLET

Sa isang maliit na bahay sa tabi ng dagat, may nakatira na pitong taong gulang na batang babae na nagngangalang **Amy**, at isang tamad na aso na ang pangalan ay **Celery Carrot**. Ang paboritong libangan ni Celery Carrot ay ang kumain ng doughnuts habang nakaharap sa tablet.

Pagod na pagod na si Amy sa lagi't laging pagpapaalala sa kanya na tigilan ang pagiging tamad. Madalas niyang sabihin:
"Hay naku, Celery Carrot, bakit hindi ka naglalagay ng kahit anong may saysay sa isip mo at gumawa ng isang bagay na kapaki-pakinabang, imbes na aksayahin ang oras mo sa tablet na 'yan?"

Isang araw, sobrang nagalit si Amy kaya inihagis niya ang tablet ng aso sa dagat. Nang makita ni Celery Carrot ang ginawa niya, hindi niya alam kung iiyak ba siya o tatawa. Sa halip na magreklamo, uminom siya ng isang basong tubig-alat mula sa dagat at nag-isip kung ano ang maaari niyang gawin.

Naisip niya: baka sakaling makatulong ang maalat na tubig-dagat sa pagdagdag ng “laman” sa kanyang utak? Matutuwa si Amy doon!

Pagkatapos, may naisip siyang plano: magsusuot siya ng mask at sisid para hanapin ang tablet. Nakalimutan lang niya ang isang maliit na detalye — hindi siya marunong lumangoy. Hindi na niya inabala ang sarili sa pagkuha ng flippers o floaties na binili sa kanya ni Amy noong tag-init. Punô ng kumpiyansa, tumalon siya sa malalim na bahagi, at madali na sana ang pagkuha ng tablet — kung hindi lang siya nakalunok ng napakaraming tubig at nahirapan nang huminga.

Halos malunod na siya, pero sa kabutihang-palad, nakita siya ni Amy at tumalon ito sa dagat upang sagipin siya, basa ang buong damit. Hirap na hirap siyang hilahin si Celery Carrot pataas dahil hindi maliit na aso si Celery Carrot. Sa huli, nakayanan niyang lumangoy pabalik sa pampang, si Celery Carrot ay mahigpit na nakayakap sa kanya at hawak-hawak ang tablet sa pagitan ng kanyang mga ngipin.

Pagkatapos ng lahat ng nangyari, kinailangan ni Celery Carrot na magpahinga. Pinunasan siya ni Amy hanggang matuyo, at ipinahiga sa kama. Habang unti-unti siyang inaantok, isinalaysay ni Amy sa kanya ang paborito niyang kuwento tungkol sa isang batang babae na nagligtas ng isang leon mula sa isang gamugamo na naging bampira.

Habang mahimbing na natutulog si Celery Carrot, tahimik na inayos ni Amy ang tablet niya. Kinabukasan, nagpunta silang dalawa sa isang picnic sa tabi ng dagat. Kumain sila ng tinapay na may langis (oiled bread) at isang hiwa ng banana cake, naglaro ng bola, at nagtayo ng sandcastle na pinalamutian ng mga kabibe. Napakasaya nila na tuluyang nakalimutan ni Celery Carrot ang tungkol sa tablet at sa doughnuts sa araw na iyon!

MISHA, TULI AND THE FLOWERS

MISHA, TULI AT ANG MGA BULAKLAK

Isang araw, noong punô ng mga bulaklak ang hardin, pumasok ang isang pusang ang pangalan ay **Misha**. Gustung-gusto niyang amuyin ang bango ng mga bulaklak kaya yumuko siya para sinduhin ang mga ito. Pagkatapos ay may nangyaring siguradong hindi paniniwalaan ng kahit sino: ang mga bulaklak naman ang nagsimulang umamoy kay Misha!

“Sobrang bango ni Misha,” wika ng mga bulaklak. “Sa halip na karaniwang amoy ng pusa, dala niya ang… amoy ng mga bulaklak!”

Habang nagkakakilanlan si Misha at ang mga bulaklak, pumasok sa hardin ang isang malaking aso. Ang pangalan niya ay **Tuli**. Nang makita niyang nag-uusap ang

pusa at ang mga bulaklak, kumalam ang kanyang sikmura. “Grabe ang gutom ko! Sino kaya ang mas masarap kainin, ang pusa o ang mga bulaklak?” naisip niya.

Maya-maya, naalala niya ang lahat ng masasarap na pagkain na naghihintay sa kanya sa bahay at nagpasya siyang hindi niya kakainin si Misha o ang mga bulaklak. Nang maunawaan ni Misha na ligtas na siya, bigla naman siyang nagutom. Naglakad-lakad siya sa hardin, at nang mapansin niya ang fountain, parang wala nang mas masarap pa sa hapunang may isda. Kawawang mga isda sa hardin! Hindi sila pinagbigyan ni Misha.

Ang problema, hindi naging maganda ang dating ng mga isdang iyon sa kanyang tiyan. Kaya umuwi siya at ipinagpatuloy ang pista sa mga isda sa aquarium. “Hindi ka ba nahihiya, Misha?!” Lahat ng mga butong nilunok niya ay lalo lang nagpahapdi ng kanyang pakiramdam. Bumalik siya sa hardin para lang huminga ng sariwang hangin.

Napansin ng mga bulaklak na hindi maganda ang pakiramdam niya. Pinapunta nila siya sa lawa at pinainom ng tubig doon hanggang sa gumaling siya. Nang malaman nila kung ano ang ginawa niya, sinabi nila sa kanya na mali ang kanyang ginawa — at maaari mong isiping kung gaano sila tumangis para sa kanilang mga kaibigan na isda. Nahiya si Misha at napaiyak din.

Mahimbing namang natutulog si Tuli sa ilalim ng puno ng granada, pero nang marinig niya ang pag-iyak ni Misha at ng mga bulaklak, bigla siyang nagising. Tumakbo siya papunta sa kanila, at ang lungkot nila ay nagpaluha rin sa kanyang puso. Para kahit paano’y mapasaya sila, nagbiro siya at nagkuwento ng isang joke. Naging epektibo ito, at isang oras silang nagpalitan ng mga biro at nagtawanan nang magkakasama.

Naging matatalik na magkaibigan sina Misha, Tuli, at ang mga bulaklak, at nangako sila sa isa’t isa na hindi na nila kakainin ang isa’t isa kailanman.

SAINT JOSEPH’S RESIDENCY, FGURA

Elderly writings

MGA SINULAT NG NAKATATANDA

Sessions led by Claudia Gauci and Priscilla Cassar
(Pinangunahan nina Claudia Gauci at Priscilla Cassar)

I REMEMBER

NAALALA KO

Naalala ko, napakalapit ng eskwela sa puso ko
Mahal ko ang pag-aaral
Mahal ko ang guro
Tatanungin ko siya nang may pag-asa:
“Mayroon ba tayong klase mamayang gabi? Mayroon ba tayo mamayang gabi?”

Naalala ko na dati kaming nakatira sa **Raħal Ġdid (Raħal Ġdid – isang lugar sa Malta)**
Darating si Tatay mula sa trabaho
Hahawakan ko ang kanyang maleta
Sa kusina, pagkatapos ng eskwela
Kakain kami ng **ħobż biż-żejt (tinapay na may langis ng oliba – tradisyunal na Maltese snack)**

Naalala ko ang honeymoon namin sa **Sliema (Sliema – bayang baybaying-dagat sa Malta)**
araw at gabi
tahimik at maganda
masarap at iba-ibang pagkain
paglalakad sa tabi ng dagat
mga mangingisdang nangingisda
Naging masaya talaga kami
Sana mas matagal pa kaming nakapag-stay

Naalala ko ang **Wied il-Għajn (Wied il-Għajn – lugar sa Malta)** tuwing tag-init
doon kami pumupunta
para maglaro sa labas na kunwari’y mga tindero kami
gamit ang maliliit na takip ng bote na meron kami
hinahalong parang sawsawan ang tubig at alikabok, na kunwari’y salsa ng kamatis

Naalala ko ang **Ħaż-Żabbar (Ħaż-Żabbar – bayan sa Malta)**
Pupunta kami sa plaza
Dala namin ang **żinżel (żinżel – tradisyonal na laruan o pisi/batang laruan)**
Maglalaro kami nito
Maghihintay kami sa pila
Bibili kami ng karne
na may amoy na parang atay

Magdadala ang nanay ko ng itlog para sa akin tuwing recess
Aminado ako, miss na miss ko siya

Saviour, Pawla at Mary

WHEN

NOONG…

Noong bata pa ako / noong anim na taong gulang kami / walong taong gulang / palagi kaming naglalaro sa kalye / noong panahong iyon, wala pang trapiko / nagkikita kami para maglaro ng **xixu (xixu – tradisyunal na larong Maltese)** o ng bola / mga ganitong bagay / maraming iba't ibang laro /

Sa gabi, nagtitipon ang mga magulang namin sa kalye / ganoon lang / at sabay-sabay kaming nagdadasal ng rosaryo / nagkikita ang maraming pamilya sa labas / at nagkukuwentuhan kami / ganoon lang / maglalabas kami ng upuan at ganoon na lang namin pinapadaloy ang gabi / kailanman ay hindi ko malilimutan ang mga sandaling iyon / ang pinakatumatak sa puso ko / ay kung gaano ko na-eenjoy na minsan ay medyo binabagsakan o binubuhat-buhat ako sa biruan at naglalaro kami ng football / ganito, ganyan / tapos paminsan-minsan, pumupunta kami para panoorin ang team ng **Żejtun (Żejtun – bayan at football team)** na naglalaro ng football / dahil taga-**Żejtun** ako / at naglalakad kami mula Żejtun hanggang **Raħal Ġdid** / maisip mo ba iyon? / hanggang sa **Schreiber (isang dating lugar/establisimyento)** — Schreiber kung saan naroon na ngayon si **Ċensu Moran (Ċensu Moran – pangalan ng establisimyento o tao)** / at ganoon lang namin ginugugol ang oras / ganoon lang / hindi ko kailanman malilimutan ang mga sandaling ito / ang pinakmalapit sa puso ko / talagang na-eenjoy ko iyon

Isang beses, nang mga labing-pitong taong gulang ako / lumalabas ako paminsan-minsan papuntang siyudad, sa **Valletta (Valletta – kabisera ng Malta)** / ganito, ganyan / at minsan naaalala ko kung paano kami pumupunta sa **Sliema** / hindi ko iyon malilimutan / mga villa sa lahat ng panig / isang bagay na talagang nae-enjoy / kapag pumupunta kami sa Sliema / mula '83, ibabawas mo ang labing-pitong taon / '68 / hindi ko malilimutan ang mga sandaling iyon / ang naaalala kong pinakamalapit sa aking puso / kung paano lumipas ang panahon at ako'y nag-asawa / at noong mas tumanda pa ako / noong nagsimula na akong mag-abroad / noong nagtatrabaho ako sa **Dockyard (Dockyard – shipyard sa Malta)** / labinlimang beses akong nakalabas ng bansa. Sobra akong nagtrabaho / nag-o-overtime ako / tapos / kukuha ako ng isang linggong bakasyon at mag-a-abroad kami ng asawa ko / sasabihin ko, "Mag-plane tayo!" / hindi ko malilimutan ang mga sandaling ito / ito ang nanatili sa puso ko / ito ang pinakamalapit sa puso ko / talagang nag-enjoy ako / iyon ang baon ko.

Carmel

OFFERINGS MASQUERADING AS WEIGHTS

MGA HANDOG NA NAGKUKUNWARI BILANG MGA TIMBANG
GĦOTJIEN TAPARSI MIŻIEN

Noong bata pa kami, ginagawa pa lang nila ang mga kalsada, sa **Imsida (Imsida – lugar sa Malta)** napakaraming hukay at kanal. Gumagawa kami ng mga handog, na parang mga timbang, at naglalaro kaming parang mga tindero sa tindahan. Gumagawa pa lang sila ng mga bagong kalsada noon. Ilang taon na kaya ako noon? Sa dekada ’60 iyon. Kasi ipinanganak ako noong dekada ’50.

At naglalaro kami sa isa’t isa, mga babae at lalaki. Minsan tumatakas kami, dala ang mga kuwintas (beads) at mga bato. Ang makakita ng sasakyan noong mga panahong iyon… bihira. Gumagawa sila ng mga kanal para mas mabilis maghukay. Ang **Imsida** ang paborito kong lugar.

Doreen

PILAGA, DO YOU REMEMBER ANYTHING?

PILAGA, MAY NAALALA KA BA?

“Shhhhhhhhhh, nagre-record ako.”

Ipinanganak ako sa **Marsa (Marsa – lugar sa Malta)** at pagkatapos dinala ako ng nanay ko sa **Birgu (Birgu – lumang lungsod sa Malta)**. Doon kami tumira, sa Birgu.

— “Bata ka pa ba noon?”
— “Baby, baby; dinala niya ako bilang sanggol, sa Birgu siya noon nang kunin niya ako mula sa nanay niya sa Marsa at pagkatapos bumalik kami ulit sa Birgu.”

— “Doon ka ba lumaki?”
— “Oo.”

— “Mayroon ka bang natatandaan na kakaiba?”
— “Naalala ko, ang bahay namin sa Birgu ay may dalawang kuwarto lang, at nililinis at pinapalitan ako ng nanay ko ng damit, at pinauupo niya ako sa may pintuan, at nandoon din ang pinsan ko sa ibang lugar at binabato niya ako ng itlog.”

— “Binabato ka ng itlog?”
— “Oo, para madumihan ako! At magagalit si Mama! Siya ang naglalaba, siya naman ang dumudumi. Oo, oo, malinaw kong naaalala ito! Araw-araw.”

— “Araw-araw?”
— “Oo. Iyon ang nanatili sa akin. Naalala ko pa rin hanggang ngayon.”

PILAĠA

My young childhood – a study on the senses

Ang aking murang pagkabata — isang pag-aaral sa mga pandama

Binabanggit nila ang maraming nakakalat na dulo, pira-pirasong bahagi, mga kaisipan. Mga pira-pirasong alaala.
Pininturahan nila kami ng asul, pula, lila… Halos matikman mo sila,
maamoy at malasahan.

Ang Pea Pie na may Kuneho

Ang kuneho na kumukulo at umuusok sa kawali
Sa kawaling iyon din, ang nilagang baboy
At ang repolyong hinihiwa mo sa bahay
Ang **imqaret** na ginagawa ng nanay ko (imqaret – tradisyonal na Maltese na pastry na may palamang dates)
At ang pugita na may spaghetti
At kaunting alak
Ang inihaw na patatas tuwing Linggo na may haras (fennel) — paborito ng tatay ko

2. Ang kaputian ng damit para sa Unang Komunyon

Madalas akong bihisan ni Mama nang puro asul at tinatawag nila akong Celestina
Ang kulay-langit at ang kuta sa **Binġemma (Binġemma – kuta sa Malta)**
Ang kapatid na babae ng asawa ko, namatay siyang bata pa, ang verdemar
Ang lilang damit na tinahi ko para sa pista
At isang asul-na-langit na damit para sa pista
Berde — kaunting pag-asa, San Miguel (Saint Michael)
At rosas — kaunting mas mapusyaw kaysa pula

Pawla, Doreen, Helen, Josephine, Agnes, Furta, Saviour, Karmenu, Carmen, Mary, PILAĠA

A little hope, Saint Michael
And pink — a little less than red

Kaunting pag-asa, San Miguel
At rosas — kaunting mas mapusyaw kaysa pula

Pawla, Doreen, Helen, Josephine, Agnes, Furta, Saviour, Karmenu, Carmen, Mary, PILAĠA

WARTIME

PANAHON NG DIGMAAN

Wala talaga akong maraming magagandang bagay na maikukuwento sa iyo. Tungkol sa Digmaan. Siyamnapu’t lima na ako. Pumalakpak ang lahat. Hindi ko masabi kung kailan ako ipinanganak. Hindi ko nga alam. Pero alam kong siyamnapu’t lima na ako.

Noon, mga refugee kami… **Siġġiewi (Siġġiewi – bayan sa Malta)**… **St Paul's Bay (St Paul's Bay – baybaying lugar sa Malta)**… pumupunta kami kung saan-saan, paakyat at pababa.

Naalala ko na pinagbobomba namin ang tubig (pumping water). Dahil sa lokasyon ng silong (shelter), tumatagas pababa ang tubig mula sa **Wardija (Wardija – lugar sa Malta)**.

Minsan may magka-kapatid. May hagdanan kami sa silong, at kung sino ang maunang bumaba sa gabi, doon siya hihiga sa mga upuan. Labintatlo kaming magkakapatid.

At may isa pang magka-kapatid, sina Lilly at Rokku — pagpalain nawa sila ng Diyos, kawawa — at ako rin, minsan, biglang gumuho ang hagdan at nahulog sa tubig. Sinabihan ko pa siya, "O, ayan, iyon na ba ang huling hininga mo?" Bata pa ako noon, pabiro at parang bata talaga!

Pagkatapos, may air-raid warning. Papasok kaming lahat sa loob. Gutom na hindi mo maiisip. Kapag gusto nila, magpapasabog sila ng bomba. Tutunog ang sirena, alam mong may bahay ka, pero paglabas mo, wala na ito. Bibigyan ka nila ng kumot para may maitanggi mo sa sarili. Gumuho ang bahay sa Digmaan.

L-Isla (L-Isla – Senglea, isa sa Three Cities).
Strada San Lorenzo (Strada San Lorenzo – kalye).
Strada Macina (Strada Macina – kalye).
Strada Crucifisso (Strada Crucifisso – kalye).

Pagkatapos, umakyat kami sa **Siġġiewi**.
Bumagsak ang simbahan sa **Qrendi (Qrendi – bayan at parokya sa Malta)**.
At doon kami naabutan.

Pagkatapos pumunta kami sa **St Paul's Bay**.
Bumagsak ang simbahan sa **Gillieru (Gillieru – simbahan/o lugar sa St Paul's Bay)**.
At doon muli kami naabutan.

Pagkatapos, umakyat kami sa **Wied il-Għajn (Wied il-Għajn – lugar sa Malta)**.

At mula **Wied il-Għajn** paakyat, hindi ko na talaga matanggap ang Pasko — hindi ko na siya gusto. (Umiiyak.)

Dalawang beses akong ninakawan.
Noong Immaculate Conception, at noong Pasko mismo.

Hindi magagandang alaala.
Mga karanasan lang. Walang maganda sa kanila.

Furta

Acknowledgments

PASASALAMAT

Taos-puso kaming nagpapasalamat kina:

Veronika Mercieca – Cultural Manager sa loob ng **Port Regional Council**,
at **Joseph Galea** – Artistic Director ng **Integrarti Festival**.

Nagpapasalamat din kami kina:
Mary Doris Mifsud mula sa **St Joseph Residence**,
at **Anton Falzon** mula sa **Żabbar, Primary A**.

Gayundin kina:
Jean Paul Borg,
Keith Borg,
at **Kenneth Scicluna** mula sa **Inizjamed**.

Tagapagugnay (Coordinator) ng seksyong pampanitikan sa Integrarti:
Leanne Ellul

Mga pinuno ng writing workshops:
Kit Azzopardi,
Priscilla Cassar,
Claudia Gauci,
Justine Somerville

Editing:
Leanne Ellul,
Kit Azzopardi,
Justine Somerville

Audiovisual na materyal:
Karl Andew Micallef,
Elisa von Brockdorff

Disenyo ng publikasyong ito:
Naomi Gatt

Ang karapatan sa gazette na ito ay hawak ng **Inizjamed**.
Ang karapatan sa mga akdang nakapaloob dito ay pag-aari ng mismong mga may-akda / kontribyutor.

Ipinamamahagi ang publikasyong ito nang **libre**, sa kondisyong:

- hindi ito ibinebenta;

- hindi ito pini-photocopy, buo man o bahagi lamang,
  sa parehong anyo man o sa anumang ibang anyo o binding.

Hindi maaaring baguhin o pakialaman ang anumang bahagi nito.
Walang bahagi nito ang maaaring muling ilathala o paramihin
sa anumang paraang photostatic, electronic, mechanical, recorded, o anumang iba pang anyo
nang walang pahintulot ng mga publisher at ng mga kontribyutor.

HINDI — FULL TRANSLATION (PART 1)

(Part 2 will continue in the next message due to length limits.)

FLOWERS AND COLOURS

(फूल और रंग)

Leanne Ellul, November 2026

बच्चों और बुज़ुर्गों की कहानियों में जो बात मुझे सबसे ज़्यादा प्रभावित करती रही, वह थी लगातार दिखाई देने वाली फूलों और रंगों की छवियाँ — इतनी विविध और रंग-बिरंगी, बिल्कुल बच्चों और बुज़ुर्गों की तरह।

Integrarti उत्सव का उद्देश्य विभिन्न पृष्ठभूमियों, आयु-समूहों और रुचियों वाले समुदायों के बीच सहयोग और रचनात्मक आदान-प्रदान को प्रोत्साहित करना है।

अक्टूबर महीने के दौरान, बच्चों के साथ चार लेखन कार्यशालाएँ और बुज़ुर्गों के साथ चार अन्य कार्यशालाएँ आयोजित की गईं। **Inizjamed** के लेखकों और शोधकर्ताओं द्वारा संचालित इन सत्रों में, कहानी कहने की प्रक्रिया का अन्वेषण किया गया और हमारे प्रतिभागियों के जीवन से उन कथाओं को दर्ज किया गया — वे कहानियाँ जो शायद अन्यथा कभी नहीं कही जातीं।

बुज़ुर्ग सहभागी अपने अतीत की ओर लौट गए, जबकि बच्चे अपनी कल्पना की दुनिया में उतर गए।

नवंबर में, यह उत्सव पहली बार दोनों पीढ़ियों को एक साथ लाएगा, ताकि उस प्रकाशन का जश्न मना सकें, जिसे आप अभी अपने हाथ में थामे हुए हैं। इसके भीतर कहानियों, कविताओं और चिंतन का एक संग्रह है — ऐसे रचनात्मक टुकड़े जिन्हें आप स्वतंत्र रूप से, यहाँ तक कि खेल-खेल में भी आनंद ले सकते हैं!

सरल निर्देशों का पालन करके, ये पृष्ठ एक मनोरम छोटे खेल में बदल सकते हैं, जो बतख की चोंच जैसा आकार ले लेता है।

यह कितना अद्भुत है कि हम यह याद रख सकें कि हम कहाँ से आए हैं, और फिर भी जिज्ञासा और खुशी के साथ आगे बढ़ते रहें।

तो आइए पूरे मन से खेलें — और रचना करते रहें — और अधिक Integrarti के लिए!

ST MARGARET COLLEGE, PRIMARY A, ĦAŻ-ŻABBAR

(सेंट मार्गरेट कॉलेज, प्राइमरी A, ĦAŻ-ŻABBAR)

FIRST YEAR CHILDREN'S STORIES

(पहली कक्षा के बच्चों की कहानियाँ)
Sessions led by Kit Azzopardi
(सत्र के संचालक: Kit Azzopardi)

WHAT A FRIGHT!

(क्या डर था!)

उसने मुझे कितना डरा दिया! सिंक से एक राक्षस रेंगकर बाहर आया — जिसका चेहरा घास की तरह हरा था और शरीर आसमान की तरह नीला। उसके हाथ कागज़ जितने सफेद थे और पैर डेज़ी फूलों की तरह पीले!

और देखिए — उसके पास केवल इतने ही रंग नहीं थे!
उसके दाँत हल्के भूरे, बाल काले बेर (mulberries) जैसे, और जैकेट आग जैसी लाल थी।

जैसे ही मैंने उसे देखा, मैं दौड़ पड़ा — और इतनी तेज़ दौड़ा कि एक पेड़ से टकरा गया, जबकि वह साइकिल पर मेरे पीछे आता रहा।

मुझे पता था कि वह पकड़ ही लेगा!

लेकिन जैसे ही वह मेरे पास पहुँचा, उसने बात करना शुरू किया। उसने बताया कि उसका नाम **Lav** है, उसकी उम्र **चवालीस** वर्ष है, और वह अभी भी छात्र है।

सच कहूँ तो, उसके द्वारा दिया गया डर बिल्कुल भी “क़ीमत” के लायक नहीं था!

हमने सुलह की और साथ में **noli** खेलने लगे।
(noli — एक पारंपरिक Maltese खेल, जो hide and seek जैसा होता है)

फिर मैंने उसे नूडल्स वाला बर्गर दिया, और जब हम थक गए, तो पूल में तैरने चले गए। कुछ ही देर में, उसने जो डर मुझे दिया था, मैं पूरी तरह भूल चुका था।

THE FLOWER STORY

(फूलों की कहानी)

एक बार, आधी रात की भीषण अँधेरी ख़ामोशी में, हमारी कार अचानक रुक गई।

आप यक़ीन नहीं करेंगे — जहाँ पहले पहिए थे, वहाँ फूल उग आए थे!

हमें मदद के लिए मैकेनिक बुलाना पड़ा, और जब वह आया, तो हम अपनी आँखों पर विश्वास नहीं कर पाए।

उसके **दो सिर**, **सात हाथ**, **चार पैर** थे — और उसकी त्वचा अनगिनत रंगों से बनी थी:
काला, नीला, लाल, गुलाबी, पीला, बैंगनी, सफेद और भी कई जिन्हें मैं अब याद भी नहीं कर सकता!

उसने एक-एक करके फूलों को हटाया, नए पहिए लगाए, और फूलों को मिट्टी में दोबारा रोप दिया ताकि वे बारिश में फिर उग सकें।

समय के साथ वे फूल बढ़े — और उनके साथ ऊँचे-ऊँचे पुष्प भी।
केवल पुष्प ही नहीं, अनेक पेड़ भी उग आए — जिनमें सेब के पेड़ भी शामिल थे।

SECOND YEAR CHILDREN’S STORIES

(दूसरी कक्षा के बच्चों की कहानियाँ)
Sessions led by Justine Somerville
(सत्र के संचालक: Justine Somerville)

CELERY CARROT AND THE TABLET

(सेलेरी कैरट और टैबलेट)

समुद्र के किनारे एक छोटे से घर में, **Amy** नाम की सात वर्ष की लड़की रहती थी और उसके साथ एक आलसी कुत्ता — **Celery Carrot**।

Celery Carrot की सबसे प्रिय आदत थी: टैबलेट के सामने बैठकर डोनट खाना।

Amy उससे बार-बार कह-कहकर थक चुकी थी कि वह आलसी होना छोड़ दे। वह अक्सर कहती थी:

“ओह Celery Carrot, तुम कोई काम की चीज़ क्यों नहीं सीखते और कोई अच्छा काम क्यों नहीं करते? इस टैबलेट पर समय बर्बाद करने से क्या मिलेगा?”

एक दिन Amy इतनी गुस्सा हुई कि उसने उसका टैबलेट उठाकर समुद्र में फेंक दिया।

Celery Carrot ने यह देखा — तो न उसे रोना आया, न हँसी।

बदले में, उसने समुद्र का एक गिलास पानी पिया और सोचने लगा कि अब क्या करे।

वह सोचने लगा — शायद नमकीन पानी उसके दिमाग में “पदार्थ” बढ़ा दे? Amy को यह बात बहुत पसंद आती!

फिर उसने एक योजना बनाई: वह मास्क पहनकर समुद्र में गोता लगाएगा और टैबलेट ढूँढ निकालेगा।

लेकिन एक छोटी-सी बात वह भूल गया — वह **तैरना नहीं जानता था**।

वह Amy द्वारा दिए गए flippers और floaties भी नहीं पहनता।

आत्मविश्वास से भरा, वह सीधे गहरे पानी में कूद गया — और टैबलेट मिल भी जाता, अगर उसने इतना पानी न निगला होता कि उसकी साँस ही टूटने लगी।

वह लगभग डूब रहा था — तभी Amy ने उसे देखा और अपने पूरे कपड़ों सहित कूदकर उसे बचाने लगी।

क्योंकि Celery Carrot छोटा कुत्ता नहीं था, उसे ऊपर खींचना मुश्किल था, लेकिन अंततः Amy उसे किनारे ले आई — Celery Carrot उसके गले में लिपटा था और टैबलेट दाँतों में दबाए हुए था।

इसके बाद Celery Carrot को आराम की जरूरत थी। Amy ने उसे सुखाया, बिस्तर पर लिटाया, और उसकी पसंदीदा कहानी सुनाई:

एक लड़की की कहानी, जिसने एक शेर को उस पतंगे से बचाया था जो वैम्पायर बन गया था।

जब Celery Carrot सो गया, Amy ने चुपचाप उसका टैबलेट ठीक कर दिया।

अगले दिन वे दोनों समुद्र के किनारे पिकनिक पर गए।
उन्होंने जैतून के तेल वाली रोटी (oiled bread) और केले का केक खाया, गेंद खेली, और सीपियों से सजाया हुआ रेत का महल बनाया।

वे इतने खुश थे कि Celery Carrot पूरी तरह भूल गया कि टैबलेट और डोनट जैसी कोई चीज़ भी होती है!

MISHA, TULI AND THE FLOWERS

(मिशा, तुली और फूल)

एक दिन, जब बगीचे के फूल पूरी तरह खिले हुए थे, **Misha** नाम की एक बिल्ली वहाँ आ पहुँची। उसे फूलों की खुशबू बहुत पसंद थी, और वह उन्हें सूँघने के लिए झुकी।

तभी कुछ ऐसा हुआ जिस पर शायद कोई यक़ीन नहीं करेगा —
फूलों ने Misha को सूँघना शुरू कर दिया!

“अरे, Misha कितनी सुगंधित है,”
फूलों ने कहा।
“बिल्ली जितनी महक नहीं — वह तो फूलों जैसी महकती है!”

जब Misha और फूल एक-दूसरे से बातें कर रहे थे, तब एक बड़ा कुत्ता बगीचे में घुसा।
उसका नाम था **Tuli**।

उसे देखकर उसका पेट गुड़गुड़ाया।
मैं कितना भूखा हूँ! सोचता हूँ… बिल्ली का स्वाद अच्छा होगा या फूलों का?

कुछ देर बाद उसे घर का स्वादिष्ट खाना याद आ गया,
और उसने तय किया कि न वह Misha को खाएगा, न फूलों को।

Misha को राहत मिली — और ठीक उसी समय उसे भूख लगने लगी।
वह बगीचे में घूमती रही, और जब उसने फव्वारा देखा, तो उसे लगा कि मछली से बेहतर कुछ भी नहीं हो सकता।

बेचारे बगीचे की मछलियाँ! Misha ने उन पर बिल्कुल दया नहीं की।
लेकिन ये मछलियाँ उसके पेट पर भारी पड़ गईं।

वह घर गई — और वहाँ रखी aquarium मछलियाँ भी खा गई…

“क्या तुम्हें शर्म नहीं आती, Misha?!”

इतनी हड्डियाँ निगलने के बाद वह बहुत असहज महसूस करने लगी।
वह ताज़ी हवा के लिए फिर बगीचे में गई।

फूलों ने समझ लिया कि वह बीमार है।
उन्होंने उसे सलाह दी कि वह तालाब का सारा पानी पिए ताकि वह ठीक हो सके।

लेकिन जैसे ही उन्हें पता चला कि Misha ने क्या किया था, वे रोने लगे —
अपनी मछली-मित्रों के लिए।

Misha को अपराधबोध हुआ, और वह भी रोने लगी।

तभी **Tuli**, जो अनार के पेड़ के नीचे सो रहा था,
रोने की आवाज़ सुनकर जाग गया।

वह दौड़कर उनके पास आया — और उनकी उदासी देखकर उसका दिल पिघल गया।
उन्हें हँसाने के लिए उसने एक मज़ाक सुनाया —
और वह सफल हो गया!

तीनों — Misha, Tuli और फूल — पूरे एक घंटे तक मज़ाक सुनाते रहे और हँसते रहे।

वे सबसे अच्छे दोस्त बन गए
और वादा किया कि वे कभी एक-दूसरे को नहीं खाएँगे।

SAINT JOSEPH’S RESIDENCY, FGURA

(सेंट जोसेफ रेज़िडेंसी, Fgura)

ELDERLY WRITINGS

(बुज़ुर्गों की रचनाएँ)

Sessions led by Claudia Gauci and Priscilla Cassar
(सत्र संचालक: Claudia Gauci और Priscilla Cassar)

I REMEMBER

(मुझे याद है)

मुझे याद है कि स्कूल मेरे दिल के बहुत क़रीब था।
मुझे सीखना पसंद था।
मुझे अपनी शिक्षिका बहुत पसंद थी।

मैं आशा के साथ उनसे पूछता:
“क्या आज रात भी होगा? क्या आज रात भी होगा?”

मुझे याद है कि हम **Raħal Ġdid** (रहाल जदीद) में रहते थे।
पिता काम से लौटते।
मैं उनका ब्रीफ़केस पकड़ता।

रसोई में, स्कूल के बाद,
हम **ħobż biż-żejt** (जैतून के तेल वाली रोटी) खाते थे।

मुझे हमारी **Sliema** (स्लीमा) की हनीमून याद है:
दिन और रात,
शांत और सुंदर,
स्वादिष्ट और विविध भोजन,
समुद्र के किनारे टहलना,
मछुआरे मछली पकड़ते हुए…
हमने बहुत आनंद किया।

काश हम वहाँ और देर रुके होते।

मुझे गर्मियों की **Wied il-Għajn** (विड इल आयन) याद है।
वहीं हम जाते थे —
दुकानदार बनने का नाटक करते हुए बाहर खेलने।

छोटी-छोटी बोतलों के ढक्कन लेकर,

धूल को पानी में मिलाकर “टमाटर पेस्ट” बनाते थे।

मुझे **Ħaż-Żabbar** (हाज़-ज़ब्बार) याद है।

हम चौक में जाते थे।

żinżel (झुनझुना/स्पिनर) लेकर खेलते थे।

क़तार में खड़े रहते।

जिगर जैसी गंध वाले मांस खरीदते।

मेरी माँ ब्रेक के दौरान अंडा लाती थीं।

मुझे स्वीकार है —

मुझे उनकी बहुत याद आती है।

Savior, Pawla और Mary

WHEN

(जब)

जब मैं छोटा था / जब हम छह साल के थे / आठ साल के —

हम हमेशा सड़क पर खेलते थे।

उन दिनों ट्रैफ़िक नहीं होता था।

हम xixu (माल्टीज़ खेल),

या गेंद से खेलते थे।

रात में, हमारे माता-पिता सड़क पर मिलते

और हम सब मिलकर रोज़री पढ़ते।

कई परिवार बाहर इकट्ठा होते,

बातें करते,

कुर्सियाँ बाहर निकालते —

हम ऐसे ही रहते थे।

ये पल मैं कभी नहीं भूलूँगा।

जो बात मेरे दिल के सबसे करीब है —
वह यह कि मुझे कितना आनंद आता था
जब हम फ़ुटबॉल खेलते हुए एक-दूसरे से टकराते थे।

कभी-कभी हम **Żejtun** (ज़ेतून) की टीम को फ़ुटबॉल खेलते देखने जाते —
क्योंकि मैं Żejtun से हूँ।

हम Żejtun से **Raħal Ġdid** तक पैदल जाते।
क्या आप यक़ीन करेंगे?

Schreiber —
जहाँ अब Ċensu Moran है।

समय ऐसे ही बीतता था।

ये पल मैं कभी नहीं भूलूँगा।

WARTIME

(युद्ध का समय)

मेरे पास युद्ध के बारे में बताने के लिए
अच्छी बातें बहुत कम हैं।

मेरी उम्र पचानवे साल है।
सब तालियाँ बजाते हैं।

मैं आपको अपना जन्म वर्ष नहीं बता सकती।
मुझे खुद भी ठीक से नहीं पता।
लेकिन मुझे पता है — मैं पचानवे की हूँ।

हम शरणार्थी थे…
Siġġiewi,
St Paul's Bay,
हर जगह ऊपर-नीचे भटकते रहे।

मुझे याद है कि हम पानी पंप करते थे —
क्योंकि आश्रय के नीचे **Wardija** का पानी रिसता था।

एक बार, दो बच्चे नीचे गए,

और सीढ़ियाँ टूटकर पानी में गिर गईं —

मैं भी।

मैंने उससे कहा:

“तो क्या यह तुम्हारी आख़िरी साँस थी?”

मैं उस समय बहुत बच्ची थी!

फिर हवाई हमले का सायरन।

हम अंदर भागते।

भूख — आप उसका अंदाज़ा भी नहीं लगा सकते।

वे जब चाहे बम गिरा देते।

आपके पास घर होता —

लेकिन बाहर निकलते ही वह मिट चुका होता।

हमें कंबल दिए जाते।

हमारा घर युद्ध में ढह गया था।

L-Isla
Strada San Lorenzo
Strada Macina
Strada Crucifisso

फिर हम **Siġġiewi** गए।

Qrendi का चर्च ढह गया —

और हमने उसे सहा।

फिर **St Paul’s Bay**।

Gillieru का चर्च ढह गया —

और हमने उसे सहा।

फिर **Wied il-Għajn**।

और तभी से —

मेरे लिए क्रिसमस कभी नहीं आता।

मुझे पसंद नहीं।
(रोती है)

दो बार मुझे लूटा गया —
Immaculate Conception पर और **Christmas** पर।

ये अच्छी यादें नहीं हैं —
सिर्फ अनुभव हैं।
सुंदर कुछ भी नहीं।

— *Furta*

OFFERINGS MASQUERADING AS WEIGHTS

(वज़न जैसे दिखने वाले चढ़ावे)

GĦOTJIEN TAPARSI MIŻIEN (Maltese title — "चढ़ावे जो वज़नों की तरह लगते थे")

जब हम छोटे थे, **Imsida** (इम्सीदा) की सड़कों पर कई खाइयाँ बनाई जा रही थीं।

हम छोटे-छोटे पत्थरों और मोतियों को इकट्ठा करते,
उन्हें ऐसे पेश करते जैसे वे "वज़न" हों —
और दुकानदार बनने का खेल खेलते।

उन दिनों यहाँ नई सड़कों का निर्माण हो रहा था।

मैं कितनी उम्र का था?
यह साठ का दशक रहा होगा —
क्योंकि मेरा जन्म पचास के दशक में हुआ था।

हम लड़कियाँ और लड़के सब साथ खेलते थे।

कभी-कभी हम भाग भी जाते —
मोतियों और पत्थरों के साथ।

उन दिनों कार देखना भी दुर्लभ था…
वे खाइयाँ खोदकर जल्दी सड़कें बना रहे थे।

Imsida आज भी मेरी सबसे प्रिय जगह है।

— Doreen

PILAGA, DO YOU REMEMBER ANYTHING?

(पिलागा, क्या तुम्हें कुछ याद है?)

“११११श… मैं रिकॉर्ड कर रही हूँ।”

मैं **Marsa** (मार्सा) में पैदा हुई,
फिर मेरी माँ मुझे **Birgu** (बिर्गू) ले गईं।

हम Birgu में रहते थे।

“क्या तुम छोटी थीं तब?”
“शिशु — बिल्कुल छोटी!
मेरी नानी मुझे Marsa में रखती थीं
और मेरी माँ मुझे वहीं से लेकर फिर Birgu ले आईं।”

“क्या तुम्हें कुछ विशेष याद है?”

हाँ —
Birgu में हमारे घर में सिर्फ दो कमरे थे।

माँ मुझे नहलाती, कपड़े पहनाती,
और मुझे दरवाज़े पर बैठा देती।

और वहाँ मेरा चचेरा भाई —
वह दूसरी तरफ बैठता —
और मुझ पर अंडे फेंकता!

“तुम पर अंडे?!”
“हाँ — मुझे गंदा करने के लिए!”

माँ गुस्सा हो जाती थीं।
वह मुझे साफ करतीं —
और वह फिर से गंदा कर देता।

हाँ, मुझे यह बहुत अच्छी तरह याद है।
हर दिन।
हर… एक… दिन।

यही बात मेरे मन में रह गई है।

— *Pilaġa*

MY YOUNG CHILDHOOD — A STUDY ON THE SENSES

(मेरे बचपन की इंद्रिय-स्मृतियाँ)

वे कई अधूरे धागों, टुकड़ों और विचारों की बात करते हैं —
खंडित स्मृतियाँ।

उन्होंने हमें नीला, लाल, बैंगनी रंग दिया है —
आप लगभग इन्हें छू सकते हैं,
सूँघ सकते हैं,
चख सकते हैं।

---

1. The Pea Pie with Rabbit

(मटर की पाई और खरगोश)

खरगोश का पैन में तड़तड़ाना,
उसी पैन में सूअर का स्टू,
घर में काटी जाने वाली पत्ता गोभी,
मेरी माँ के बनाए **imqaret** (इम्कारेट — खजूर भरी माल्टीज़ मिठाई),
ऑक्टोपस और स्पेगेटी,
और थोड़ी-सी वाइन…

रविवार की सौंफ वाली बेक्ड आलू —
मेरे पिता की पसंदीदा।

---

2. First Communion की पोशाक का सफ़ेद रंग

मेरी माँ मुझे आसमानी नीले रंग में पहनाती थीं,

और लोग मुझे **Celestina** बुलाते थे।

आसमान जैसा नीला रंग —

और **Binġemma** (बिंगेम्मा) का किला।

मेरे पति की बहन —

जो युवा अवस्था में चल बसी —

उसकी पोशाक का **verdemar** (हरित-नील रंग)।

वे बैंगनी रंग की पोशाकें

जो मैंने पर्व (feast) के लिए सिली थीं।

और आसमानी नीली पोशाक —

एक और पर्व के लिए।

हरा — आशा का एक छोटा-सा संकेत,

Saint Michael।

गुलाबी — लाल से थोड़ा कम।

PAWLA, DOREEN, HELEN, JOSEPHINE, AGNES, FURTA, SAVIOUR, KARMENU, CARMEN, MARY, PILAĠA

WARTIME

(युद्ध का समय)
Furta

मुझे युद्ध के बारे में

कोई सुंदर बात बताने में कठिनाई होती है।

मेरी उम्र पचानवे वर्ष है।

सब तालियाँ बजाते हैं।

मैं अपना जन्म साल नहीं बता सकती —

मुझे पता भी नहीं।

लेकिन मुझे पता है — मैं पचानवे की हूँ।

हम शरणार्थी थे —
Siġġiewi,
St Paul's Bay,
हर जगह भटकते रहे।

मुझे याद है कि हम पानी पंप करते थे।

आश्रय के नीचे **Wardija** का पानी रिसता था।

एक बार — दो बच्चे,

और मैं,

सीढ़ियाँ टूटने पर अचानक पानी में गिर पड़े।

मैंने उससे कहा:

“तो यह थी तुम्हारी आख़िरी साँस?”

मैं बच्ची थी — बचपना ही था!

फिर हवाई हमले का सायरन।

भूख… जिसकी कल्पना भी नहीं कर सकते।

वे जब चाहे बम गिरा देते।

कभी घर होता —

लेकिन बाहर निकलते ही वह मिट चुका होता।

हमें कंबल दिए जाते।

हमारा घर युद्ध में ढह गया।

L-Isla
Strada San Lorenzo
Strada Macina
Strada Crucifisso

Qrendi का चर्च टूटा —

हमने उसे सहा।

Gillieru का चर्च टूटा —

हमने उसे सहा।

और फिर **Wied il-Għajn**।

और तभी से —

क्रिसमस मेरे लिए कभी नहीं आता।

मुझे पसंद नहीं।

(रोती है)

दो बार चोरी हुई —

Immaculate Conception पर

और क्रिसमस पर।

सुंदर यादें नहीं —

सिर्फ अनुभव।

ACKNOWLEDGMENTS

(आभार)

Veronika Mercieca, Joseph Galea,
Mary Doris Mifsud, Anton Falzon,
Jean Paul Borg, Keith Borg, Kenneth Scicluna,
Leanne Ellul, Kit Azzopardi, Priscilla Cassar,
Claudia Gauci, Justine Somerville,
Karl Andew Micallef, Elisa von Brockdorff,
Naomi Gatt

RIGHTS STATEMENT

(अधिकार संबंधी सूचना)

इस प्रकाशन के अधिकार **Inizjamed** के पास हैं।

इसमें प्रकाशित रचनाओं के अधिकार स्वयं लेखकों के पास रहते हैं।

यह प्रकाशन निःशुल्क वितरित किया जा रहा है, इस शर्त पर कि इसे बेचा नहीं जाएगा और न ही इसकी फोटोकॉपी की जाएगी —

न इसके वर्तमान रूप में, न किसी अन्य रूप या बाइंडिंग में।

इसमें कोई परिवर्तन नहीं किया जा सकता।

बिना अनुमति, इसका कोई भी भाग
फ़ोटोकॉपी, इलेक्ट्रॉनिक, यांत्रिक, रिकॉर्डेड,
या किसी भी प्रकार से
पुनर्प्रकाशित या पुनरुत्पादित नहीं किया जा सकता।

ACTIVITY: COOTIE CATCHER

(कूटी कैचर / कागज़ मोड़कर खेलने का खेल)

HOW TO PLAY

(कैसे खेलें)

दो लोगों के बीच खेला जाता है।

अपने दोस्तों से कहें कि वे किसी रंग को चुनें।

जो रंग वे चुनते हैं, उसके नाम में जितने अक्षर हों,
उतनी बार खेल को खोलें और बंद करें।

उदाहरण:
यदि वे **LELÀ (Purple — बैंगनी)** चुनते हैं,
तो इसे **4 बार** खोलें और बंद करें।

फिर वे अंदर देखकर एक संख्या चुनें।
उस संख्या के अनुसार खेल को खोलें-बंद करें।

अंत में, वे उस पैनल को चुनेंगे
जिसके नीचे एक गतिविधि छिपी है —
जो आप दोनों साथ कर सकते हैं!

हर गतिविधि
बच्चों और बुज़ुर्गों की रचनाओं से ली गई है
या उनसे प्रेरित है।

GAME ACTIVITIES

(खेल की गतिविधियाँ)

1. समुद्र किनारे पिकनिक करें
2. एक-दूसरे के साथ छुपन-छुपाई खेलें
3. जैतून के तेल वाली रोटी खाएँ
4. मिट्टी में फूल लगाएँ
5. छत पर कैंप करें
6. बाहर खेलें और दुकानदार बनने का नाटक करें
7. समुद्र के किनारे टहलें
8. अपनी पसंदीदा कहानी सुनाएँ

CHARACTERS (रंग)

1. Lilac (लाइलैक / हल्का बैंगनी)
2. Sky Blue (आसमानी नीला)
3. Brown (भूरा)
4. Pistachio Green (पिस्ता हरा)

INSTRUCTIONS

(निर्देश)

डिब्बे के आकार की बाहरी रेखा के अनुसार काटें।
कागज़ को उल्टा कर दें।

कागज़ को आधा मोड़ें।
फिर खोलें।

दूसरी दिशा में आधा मोड़ें।

फिर खोलें।

चारों कोनों को कागज़ के बीच में मोड़ें।

इस तरह एक आकार बनेगा।

कागज़ को पलटें।

अब फिर से चारों कोनों को बीच में मोड़ें।

इसी तरह दूसरा आकार बनेगा।

केंद्र से मोड़ें।

अपने उंगलियाँ निर्धारित जगहों में डालें —

और खेल शुरू करें!

🇷🇸 **SERBIAN**

FLOWERS AND COLOURS

(Cveće i boje)

Leanne Ellul, novembar 2026

Ono što mi je najviše ostalo u sećanju iz priča dece i starijih jesu ponavljajuće slike cveća i boja — tako raznovrsne i živopisne, baš poput dece i starijih sami po sebi.

Festival **Integrarti** ima za cilj da podstakne saradnju i kreativnu razmenu među različitim zajednicama, koje dolaze iz različitih sredina, generacija i interesovanja.

Tokom oktobra održane su četiri radionice pisanja s decom i četiri sa starijim učesnicima. Uz vođstvo pisaca i istraživača iz **Inizjamed**, ovi susreti istraživali su proces pripovedanja i beležili priče iz života naših učesnika — priče koje bi možda inače zauvek ostale neispričane.

Naši stariji učesnici vratili su se u svoje uspomene, dok su deca zaronila u svet svoje mašte.

U novembru, festival će po prvi put okupiti obe generacije kako bi proslavili upravo ovu publikaciju koju sada držite u rukama.
U njoj se nalazi zbirka priča, pesama i razmišljanja — tekstova koje možete čitati slobodno, pa čak i razigrano!

Ako sledite jednostavna uputstva, ove stranice mogu se pretvoriti u malu, zabavnu igru u obliku pačijeg kljuna.

Kako je divno sećati se odakle dolazimo, a istovremeno ići napred sa radoznalošću i radošću.

Zato, hajde da se igramo svom snagom — i nastavimo da stvaramo — za još više Integrarti!

ST MARGARET COLLEGE, PRIMARY A, ĦAŻ-ŻABBAR

(Koledž Svete Margarete, Osnovna škola A, ĦAŻ-ŻABBAR)

FIRST YEAR CHILDREN'S STORIES

(Priče dece prvog razreda)
Radionice vodio: Kit Azzopardi

WHAT A FRIGHT!

(Kakav strah!)

Kako me je samo prepao!
Iz sudopere se izvuklo čudovište — lice zeleno kao trava, telo plavo kao nebo.

Ruke bele kao papir, noge žute poput belih rada!

A to nisu bile jedine boje koje je imao!
Zubi braonkasti, kosa crna kao kupine, a jakna crvena kao vatra.

Čim sam ga video — potrčao sam!
Trčao sam toliko brzo da sam se zabio u drvo, dok je on nastavljao da mi prilazi na biciklu.

Naravno, znao sam da će me stići!

Ali čim je došao do mene, počeo je da govori.
Rekao mi je da se zove **Lav**, da ima **četrdeset četiri godine**, i da je još uvek učenik.

Stvarno — nije vredelo tog strašnog iznenađenja!

Pomirili smo se i počeli da igramo **noli** zajedno.
(noli — tradicionalna malteška igra slična žmurci)

Zatim sam mu dao burger s nudlama,
i kada smo se umorili, otišli smo da plivamo u bazen.

Ubrzo sam potpuno zaboravio strah koji mi je zadao.

THE FLOWER STORY

(Cvetna priča)

Jedne noći, u dubokoj tišini ponoći, naš auto se iznenada zaustavio.

Ne biste verovali — tamo gde su inače točkovi stajali, izraslo je cveće!

Pozvali smo mehaničara da nam pomogne,
i kada je stigao — nismo verovali svojim očima.

Imao je **dve glave**, **sedam ruku**, **četiri noge**,
a koža mu je bila sastavljena od bezbroj boja:
crne, plave, crvene, roze, žute, ljubičaste, bele — i još mnogih kojih se više ni ne sećam!

On je pažljivo uklonio svaki cvet,
stavio nove točkove,
a zatim zasadio cvetove u zemlju da rastu na kiši.

Vremenom je to cveće poraslo — i sa njima visoki cvetovi.
I ne samo cvetovi — iznikla su i brojna stabla,
među njima i jabuke.

SECOND YEAR CHILDREN'S STORIES

(Priče dece drugog razreda)

Radionice vodila: Justine Somerville

CELERY CARROT AND THE TABLET

(Celery Carrot i tablet)

U jednoj maloj kući pored mora živela je sedmogodišnja devojčica Amy i lenji pas po imenu **Celery Carrot**.

Njegova omiljena zanimacija bila je da jede krofne dok bulji u tablet.

Amy je bila umorna od ponavljanja:

„Oh, Celery Carrot, zašto nešto korisno ne naučiš? Zašto ne uradiš nešto vredno umesto da gubiš vreme na taj tablet?“

Jednom je Amy toliko pobesnela da mu je tablet bacila pravo u more.

Celery Carrot nije znao da li da se smeje ili da plače.
Umesto da padne u očaj, popio je čašu morske vode i zamislio se:

Možda slana voda može da mi poboljša mozak? Amy bi to volela!

Tada je došao na ideju:
Staviće masku i zaroniće po tablet.

Samo je zaboravio jednu malu stvar —
nije znao da pliva.

Nije stavio ni peraja ni mišiće koje mu je Amy kupila tog leta.

Samouvereno je skočio u dubinu —
tablet bi lako pronašao
da nije progutao toliko vode da je ostao bez daha.

Gotovo se utapao kada ga je Amy ugledala,
skočila u more — u odeći —
i borila se da ga izvuče jer Celery Carrot nije bio mali pas.

Na kraju ga je izvukla na obalu,
dok se on držao za nju,
a tablet je čvrsto držao među zubima.

Posle svega, Celery Carrot je morao da se odmori.
Amy ga je osušila, umotala i stavila u krevet,
dok mu je pričala njegovu omiljenu priču o devojčici koja je spasla lava od moljca koji se pretvorio u vampira.

Dok je on spavao — Amy mu je popravila tablet.

Sutradan su otišli na piknik pored mora.
Jeli su hleb s maslinovim uljem, komad kolača od banane,
igrali se loptom
i gradili dvorac od peska ukrašen školjkama.

Toliko su se zabavili da je Celery Carrot potpuno zaboravio na tablet i krofne!

MISHA, TULI AND THE FLOWERS

(Miša, Tuli i cveće)

Jednog dana, kada je vrt bio u punom cvatu, u njega je stigla mačka po imenu **Miša**.
Volela je miris cveća i nagnula se da ga pomiriše.

Onda se desilo nešto u šta niko ne bi poverovao:
cveće je počelo da miriše Mišu!

„Kako divno miriše Miša“, rekoše cvetovi.
„Umesto mirisa mačke, ona nosi miris… cveća!“

Dok su se Miša i cvetovi upoznavali, u vrt je ušao veliki pas.
Zvao se **Tuli**.

Kada ih je video kako razgovaraju, njegov stomak je zagrmeo.
Baš sam gladan! Pitanje je — šta bi bilo ukusnije, mačka ili cveće?

Ali nakon nekog vremena setio se ukusne hrane koja ga čeka kod kuće
i odlučio da neće pojesti ni Mišu, ni cveće.

Miša je shvatila da je bezbedna
i odjednom je i sama ogladnela.

Lutala je vrtom,
i kada je ugledala fontanu, pomislila je da ništa ne može biti ukusnije od — večere od ribe.

Jadna vrtna ribica!
Miša im nije pokazala ni trunku milosti.

Ali te ribe joj nisu dobro slegle u stomaku.

Vratila se kući
i pojela sve ribe iz akvarijuma.

„Zar te nije sram, Mišo?!“

Sve te progutane kosti učinile su joj se loše.
Izašla je ponovo u vrt da udahne svež vazduh.

Cveće je odmah shvatilo da joj nije dobro.
Poslalo ju je da popije svu vodu iz jezerca,
kako bi se oporavila.

Kada su saznali šta je uradila,
ispričali su joj da je to pogrešno —
i rasplakali se zbog svojih ribljih prijatelja.

Miša se rasplakala zajedno sa njima.

Tuli je spavao ispod nara,
ali čim je čuo plač, trgnuo se.

Dotrčao je do njih,
i njihova tuga rastopila mu je srce.

Da bi ih razveselio, ispričao im je jednu šalu —
i uspeo je.

Proveli su sat vremena pričajući viceve i smejući se.

Miša, Tuli i cveće postali su najbolji prijatelji
i obećali su jedni drugima da se nikada neće pojesti.

SAINT JOSEPH'S RESIDENCY, FGURA

(Rezidencija Svetog Josifa, Fgura)

ELDERLY WRITINGS

(Zapisi starijih učesnika)

Radionice vodile: Claudia Gauci i Priscilla Cassar

I REMEMBER

(Sećam se)

Sećam se da je škola bila veoma bliska mom srcu.
Volela sam da učim.
Volela sam svoju učiteljicu.

Pitala bih je puna nade:
„Hoćemo li i večeras? Hoćemo li i večeras?"

Sećam se da smo živeli u **Raħal Ġdid** (Rahal Džid).
Tata bi dolazio s posla.
Držala bih njegov kofer.

U kuhinji, posle škole,
jeli smo **ħobż biż-żejt** (hleb sa maslinovim uljem).

Sećam se našeg medenog meseca u **Sliema** (Slijema):
danju i noću,
mirno i prelepo,
ukusna i raznovrsna hrana,
šetnje uz more,
ribari koji pecaju…
uživali smo.

Volela bih da smo ostali duže.

Sećam se leta u **Wied il-Għajn** (Vid il-Ajn).
Tamo smo išli da se igramo napolju,
kao da smo prodavci,
sa malim čepovima od flaša.

Mešali smo vodu sa prašinom —
kao da pravimo paradajz-pastu.

Sećam se **Ħaż-Żabbar** (Haz-Zabar).
Išli bismo na trg.
Doneli bismo **żinżel** (vrtešku/spiner).
Igrali bismo se.
Stajali u redu.
Kupovali meso —
mirisalo je kao džigerica.

Mama mi je tokom odmora donosila jaje.
Moram priznati — nedostaje mi.

— Savior, Pawla i Mary

WHEN

(Kada)

Kada sam bila mlada, kada smo imali šest ili osam godina,
stalno smo se igrali na ulici.

Tih dana nije bilo saobraćaja.

Sastajali bismo se da igramo **xixu** (malteška igra)
ili fudbal, ili bilo kakve igre.

Uveče bi se roditelji okupljali na ulici,
i molili bismo krunicu.

Mnoge porodice bi se okupljale.
Razgovarali bismo.
Izvodili bismo stolice napolje —
tako smo živeli.

Te trenutke nikada neću zaboraviti.

Najbliže mom srcu je to koliko sam volela
kada bismo se malo potukli tokom fudbala,
i onda opet igrali kao da ništa nije bilo.

Ponekad bismo išli da gledamo fudbalski tim iz **Żejtun** (Žejtun),
jer ja sam iz Žejtuna.

Peške bismo išli iz Žejtuna do **Raħal Ġdid**.
Možete li verovati?

Schreiber —
gde je sada Ċensu Moran.

Vreme je tako prolazilo.
Ove trenutke neću zaboraviti.

WARTIME

(Ratno doba)
Furta

Nemam mnogo lepih stvari da vam kažem o ratu.
Imam devedeset i pet godina.
Svi zaplješću.

Ne mogu vam reći kada sam rođena.
Ni sama ne znam.
Ali znam da imam devedeset i pet.

Bili smo izbeglice —
Siġġiewi,
St Paul's Bay,
svuda smo lutali.

Sećam se da smo pumpali vodu —
jer je voda iz **Wardija** curila u sklonište.

Jednom — dvojica dece i ja —
stepenište se srušilo i pali smo u vodu.

Rekla sam mu:
„Pa šta, udahnuo si poslednji put?“
Bila sam dete…

Zatim sirena za vazdušnu uzbunu.
Ulazili bismo unutra.

Glad…
ne možete ni zamisliti.

Bacali bi bombe kad god požele.

Imaš kuću —
izađeš i više je nema.

Dali bi nam ćebad.
Kuća se srušila u ratu.

L-Isla
Strada San Lorenzo
Strada Macina
Strada Crucifisso

Crkva u **Qrendi** se srušila.
I nas je tu zateklo.

Crkva **Gillieru** se srušila.
Opet nas je zateklo.

Onda **Wied il-Għajn**.

Od tada —
Božić za mene nikada ne dolazi.
Ne volim ga.
(plače)

Dva puta sam opljačkana —
na **Bezgrešno začeće** i na Božić.

Nisu to lepe uspomene.
Samo iskustva.
Ništa lepo u tome.

— *Furta*

ACKNOWLEDGMENTS

(Zahvale)

Ova imena ostaju nepromenjena (lična imena):

Veronika Mercieca, Joseph Galea,
Mary Doris Mifsud, Anton Falzon,
Jean Paul Borg, Keith Borg, Kenneth Scicluna,
Leanne Ellul, Kit Azzopardi, Priscilla Cassar,
Claudia Gauci, Justine Somerville,
Karl Andew Micallef, Elisa von Brockdorff,
Naomi Gatt

RIGHTS STATEMENT

(Izjava o autorskim pravima)

Prava na ovu publikaciju pripadaju organizaciji **Inizjamed**.
Prava na pojedinačna dela pripadaju samim autorima.

Ova publikacija se distribuira besplatno pod uslovom da se ne prodaje i da se ne fotokopira —
ni u originalnom obliku, ni u bilo kom drugom formatu ili povezu.

Ne smeju se vršiti izmene.

Nijedan deo publikacije ne sme se objaviti ili reprodukovati
fotostatički, elektronski, mehanički, snimljenim putem,
ili na bilo koji drugi način,
bez dozvole izdavača i autora.

ACTIVITY: COOTIE CATCHER

(Igra „Cootie Catcher“ / papirna slagalica)

HOW TO PLAY

(Kako igrati)

Igraju je dvoje ljudi.

Zamolite prijatelja da izabere jednu boju.

Otvorite i zatvorite igru onoliko puta
koliko njegovo odabrano ime boje ima slova.

Na primer:
ako izabere **LELÀ (ljubičasta)**,
otvorite i zatvorite *4 puta*.

Zatim neka izabere broj.
Ponovite otvaranje prema tom broju.

Na kraju, igrač bira jedan panel
ispod kojeg se krije aktivnost
koju možete raditi zajedno!

Svaka aktivnost potiče iz
zapisa dece i starijih.

GAME ACTIVITIES

(Aktivnosti)

1. Napravite piknik pored mora
2. Igrajte žmurke
3. Jedite hleb sa maslinovim uljem
4. Posadite cveće u zemlju
5. Kampujte na krovu
6. Igrajte se prodavnice napolju
7. Prošetajte uz more
8. Ispričajte svoju omiljenu priču

CHARACTERS (Colors)

1. Lila
2. Nebesko plava
3. Braon
4. Zelena pistaćija

INSTRUCTIONS

(Uputstva)

Isecite po spoljašnjoj liniji.
Okrenite papir naopako.

Presavijte na pola.
Otvorite.

Presavijte u drugom smeru.
Otvorite.

Presavijte sva 4 ugla ka centru.
Treba da izgleda ovako.

Okrenite papir.

Ponovo presavijte 4 ugla ka centru.

Presavijte kroz sredinu.
Umetnite prste u otvorene pregrade —
i igra može početi!

🇧🇬 BULGARIAN

🌸 FLOWERS AND COLOURS

(ЦВЕТЯ И ЦВЕТОВЕ)

Leanne Ellul, ноември 2026 г.

Това, което най-силно ми направи впечатление в историите на децата и възрастните,
бяха повтарящите се образи на **цветя и цветове** —
толкова разнообразни и пъстри, точно като самите деца и възрастни.

Фестивалът **Integrarti** има за цел да насърчи сътрудничеството
и творческия обмен между разнообразни общности
с различен произход, възраст и интереси.

През октомври се проведоха четири писателски работилници с деца
и четири — с възрастни участници.
Ръководени от писатели и изследователи от *Inizjamed*,
тези сесии изследваха процеса на разказване на истории
и записаха разкази от живота на нашите участници —
разкази, които иначе можеха да останат неразказани.

Възрастните се отправиха назад във времето,
докато децата се потопиха в своето въображение.

През ноември фестивалът ще събере двете поколения за първи път,
за да отпразнуват именно тази книжка, която държите в ръцете си.

В нея ще откриете колекция от разкази, стихотворения и размисли —
текстове, които може да четете свободно и дори игриво!

Следвайки простите инструкции,
тези страници могат да се превърнат
в едно малко забавно сгъваемо „клюнче“ във формата на патешка човка.

Колко прекрасно е да помним откъде идваме,
докато продължаваме напред с любопитство и радост.

Затова —
нека играем смело и да продължим да творим…
за още много Integrarti!

ST MARGARET COLLEGE, PRIMARY A, ĦAŻ-ŻABBAR

(St Margaret College, Primary A, Ħaż-Żabbar — име в латински вид, място в Малта)

FIRST YEAR CHILDREN'S STORIES

(РАЗКАЗИ НА ДЕЦАТА ОТ ПЪРВА ГОДИНА)

Сесии, водени от **Kit Azzopardi**

WHAT A FRIGHT!

(КАКЪВ СТРАХ!)

Как само ме изплаши!
От мивката изпълзя чудовище —
с лице зелено като трева
и тяло синьо като небето.

Ръцете му бяха бели като хартия,
а краката — жълти като маргаритки.

И това не бяха единствените му цветове —
зъбите му бяха кафеникави,
косата — черна като къпини,
а якето — червено като огън.

Щом го видях, хукнах да бягам —
толкова бързо, че се ударих в дърво,
докато той продължаваше да идва към мен на велосипед.

Разбира се, знаех, че ще ме настигне!

Но точно когато ме достигна,
той започна да говори.

Каза, че се казва **Lav (Лав)**,
че е на четиридесет и четири години
и все още е студент.

Страхът изобщо не си заслужаваше!

Помирихме се
и започнахме да играем заедно **noli***.

После му дадох бургер с нудли,
а когато се изморихме,
отидохме да плуваме в басейна.

Съвсем скоро напълно забравих страха,
който ми беше причинил.

* *Noli — традиционна малтийска игра, подобна на „кукумявка“ / криеница.*

THE FLOWER STORY

(РАЗКАЗЪТ ЗА ЦВЕТЯТА)

Една нощ, в тъмната тишина на полунощ,
колата ни внезапно спря.

Няма да повярвате какво видяхме —
там, където бяха колелата,
бяха пораснали цветя!

Извикахме механик,
и когато пристигна, едва повярвахме на очите си:

Той имаше
две глави,
седем ръце,
четири крака,
и кожа в безброй цветове —
черно, синьо, червено, розово, жълто, виолетово, бяло
и още много, които дори не помня.

Той отстрани всяко цвете едно по едно,
постави нови колела
и засади цветята в почвата,
за да растат под дъжда.

С времето цветята пораснаха,
а заедно с тях и високи цветни стръкове.

И не само това —
появиха се и много дървета,
включително ябълкови.

SECOND YEAR CHILDREN'S STORIES

(РАЗКАЗИ НА ДЕЦАТА ОТ ВТОРА ГОДИНА)
Сесии, водени от **Justine Somerville**

CELERY CARROT AND THE TABLET

(CELERY CARROT И ТАБЛЕТЪТ)

(Името остава в латински вид като литературен герой.)

В малка къща край морето
живееше седемгодишно момиче на име Amy (Ейми)
и едно лениво куче на име **Celery Carrot (Селъри Карът)**.

Любимото занимание на Celery Carrot
беше да яде понички пред таблета.

Ейми беше изморена да му повтаря да спре да мързелува.
Тя често му казваше:
„О, Celery Carrot, защо не вложиш нещо полезно в ума си
и не направиш нещо значимо, вместо да губиш време с този таблет?“

Веднъж Ейми се ядоса толкова много,
че хвърли таблета му в морето.

Когато Celery Carrot видя това,
не знаеше дали да се смее, или да плаче.

Вместо да се ядоса,
той изпи чаша морска вода
и започна да мисли какво да прави.

Чудеше се:
„Може би солената морска вода ще ми помогне да стана по-умен?
Ейми ще се зарадва!“

После измисли план:
ще сложи маска и ще се гмурне за таблета.

Но забрави едно малко нещо —
не можеше да плува.

Без плавници, без пояси,
той смело скочи в дълбокото.

Таблетът щеше да е лесен за намиране —
ако не беше глътнал толкова много вода
и да започне да губи дъх.

Почти се удави,
но за щастие Ейми го видя,
скочи след него — напълно облечена —
и се опита да го изтегли.

Celery Carrot беше голямо куче
и беше трудно,
но тя успя да го изведе на брега,
докато той държеше таблета между зъбите си.

След случилото се Celery Carrot трябваше да си почине.
Ейми го подсуши и го сложи в леглото.

Докато той заспиваше,
тя му разказа любимата му история
за момиче, което спасило лъв
от молец, превърнал се във вампир.

Докато спеше,
Ейми поправи таблета му.

На следващия ден те отидоха на пикник край морето.
Ядоха хляб със зехтин,
бананов сладкиш,
играха с топка
и построиха пясъчен замък, украсен с миди.

Забавляваха се толкова много,
че Celery Carrot напълно забрави
за таблета и поничките!

MISHA, TULI AND THE FLOWERS

(МИША, ТУЛИ И ЦВЕТЯТА)

Един ден, когато цветята в градината бяха в пълен разцвет,
влезе котка на име **Misha (Миша)**.

Тя обичаше аромата на цветята
и се наведе, за да ги подуши.

Тогава се случи нещо, в което никой не би повярвал —
цветята започнаха… да подушват Миша!

„Колко прекрасно ухае Миша,“
казаха цветята.

„Вместо обичайния мирис на котка,
тя ухае на… цветя!“

Докато Миша и цветята се опознаваха,
в градината влезе голямо куче.
Казваше се **Tuli (Тули)**.

Щом ги видя да разговарят,
стомахът му изкъркори.

„Колко съм гладен!
Кой ли би бил по-вкусен — котката или цветята?“
помисли си той.

След малко си спомни за вкусната храна,
която го чакаше у дома,
и реши, че няма да изяде нито Миша,
нито цветята.

Когато разбра, че е в безопасност,
Миша почувства глад.
Разходи се из градината
и когато видя фонтана,
си помисли, че няма нищо по-вкусно
от вечеря с риба.

Горките градински риби!
Миша не им показа милост.

Но тези риби не ѝ понесоха добре
и тя се почувства зле.

Върна се в градината за малко свеж въздух.
Цветята разбраха, че се чувства зле
и я накараха да изпие цялата вода от езерото,
за да се оправи.

Когато разбраха какво е направила,
те ѝ казаха, че е грешно —
и плакаха горчиво за своите рибки приятели.

Миша се почувства виновна
и също заплака.

Тули спеше под наровото дърво,
но като чу плача им,
се събуди.

Затича към тях
и тъгата им трогна сърцето му.

За да ги развесели,
разказа им шега.

Успя —
и те прекараха цял час в смях.

Така Миша, Тули и цветята станаха най-добри приятели
и обещаха никога да не се изяждат едни други.

SAINT JOSEPH'S RESIDENCY, FGURA

(РЕЗИДЕНЦИЯ „СВЕТИ ЙОСИФ“, FGURA — латински + място в Малта)

ELDERLY WRITINGS

(РАЗКАЗИ НА ВЪЗРАСТНИТЕ)

Сесии, водени от *Claudia Gauci* и *Priscilla Cassar*

I REMEMBER

(СПОМНЯМ СИ)

Спомням си, че училището беше много скъпо на сърцето ми.
Обичах да уча.
Обичах учителката си.

Питах я с надежда:
„Ще имаме ли тази вечер? Ще имаме ли тази вечер?“

Спомням си, че живеехме в **Raħal Ġdid (Раħал Ґдид — „Новото село“) **.
Татко се прибираше от работа
и аз държах куфара му.

В кухнята, след училище,
ядяхме **ħobż biż-żejt (хобз биз-зейт — „хляб със зехтин“)**.

Спомням си медения ни месец в **Sliema (Слийма)** —
денем и нощем,
тихо и красиво,
вкусна и разнообразна храна,
разходки край морето,
рибарите, които ловяха риба.

Беше прекрасно —
искам да бяхме останали по-дълго.

Спомням си лятото във **Wied il-Għajn (Уид ил-‘Айн — „Долината на извора“) **
—
там играехме навън,
сякаш бяхме продавачи в магазин,
използвайки малки капачки от бутилки като стоки,
смесвайки вода с прах,
сякаш е доматено пюре.

Спомням си **Ħaż-Żabbar (Хаз-Заббар)**.
Отивахме на площада.
Носехме **żinżel (зинзел — детска играчка/пумпал)**.
Играехме с него.
Чакахме на опашка.
Купувахме месо,
което миришеше на дроб.

Майка ми носеше яйце по време на междучасието.
Трябва да призная — липсва ми.

Savior, Pawla and Mary.

WHEN

(КОГАТО)

Когато бях малък / когато бяхме на шест / на осем,
винаги играехме на улицата —
тогава нямаше коли.

Събирахме се да играем **xixu (шишу — традиционна игра)**
или с топка —
какви ли не игри.

Вечер родителите ни също се срещаха на улицата,
и заедно казвахме броеницата.

Събираха се много семейства,
говорехме си,
сякаш всичко беше едно голямо общество.

Носехме столове навън.
Тези моменти никога няма да забравя.

Най-скъпото в сърцето ми беше
колко много се радвах,
когато играехме футбол
и когато другите деца ме повдигаха в игра.

Понякога ходехме да гледаме отбора на **Żejtun (Жейтун)**
как играе футбол.

А аз съм от Żejtun —
вървяхме пеш от Żejtun до **Raħal Ġdid**,
представяш ли си?

Минавахме покрай **Schreiber (Шрайбер)**,
където днес е **Ċensu Moran (Ченсу Моран)**.

Тези моменти никога няма да забравя.

Когато бях на около седемнадесет,
понякога излизах във Валета.

А понякога си спомнях как ходехме в Слийма —
никога няма да го забравя:
вили навсякъде,
приятно време,
тихота.

Как летеше времето!
После се ожених.
После започнах да пътувам.

Работех в корабостроителницата.
Пътувах в чужбина **петнадесет пъти**.
Работех много, извънредно,
и после взимах седмица отпуск
и заминавахме със съпругата ми.

Тези моменти —
аз ги пазя в сърцето си.

OFFERINGS MASQUERADING AS WEIGHTS

(ДАРОВЕ, ПРЕОБЛЕЧЕНИ КАТО ТЕЖЕСТИ)

GĦOTJIEN TAPARSI MIŻIEN *(латински — традиционен малтийски израз)*

Когато бяхме малки, в **Imsida (Имсида)** копаеха много канали в улиците.
Ние си измисляхме „дарове“,

сякаш те бяха тежести,
и играехме, че сме магазинери.

Тогава все още правеха нови улици.
На колко години бях?
Беше през шестдесетте. Аз съм родена през петдесетте.

Играехме заедно —
момичета и момчета.
Понякога бягахме навън с мъниста и камъчета.

Да видиш кола по онова време… беше рядкост.
Те копаеха окопи, за да работят по-бързо.

Imsida е любимото ми място.

— **Doreen (Дорийн)**

PILAGA, DO YOU REMEMBER ANYTHING?

(ПИЛАГА, ПОМНИШ ЛИ НЕЩО?)

„Шшшшшш, записвам.“

Родена съм в **Marsa (Марса)**,
а после майка ми ме заведе в **Birgu (Биргу)**.
Живеехме в Биргу.

– „Беше ли малка?“
– „Бебе, бебе. Когато ме взе от майка си в Марса,
тя вече живееше в Биргу. После пак се преместихме в Биргу.“

– „Там ли порасна?“
– „Да.“

– „Помниш ли нещо по-специално?“

Помня, че къщата в Биргу имаше само две стаи
и че майка ми ме миеше и обличаше
и ме слагаше да седя на прага на вратата.

Братовчед ми живееше наблизо
и хвърляше яйца по мен.

– „Хвърляше яйца?!“
– „Да, за да ме изцапа! Майка ми се ядосваше. Тя ме миеше,
а той отново ме изцапваше.

Да, помня го много добре.

Всеки ден.

– „Всеки ден?!“
– „Да. Това ми остана в ума.“

— **Pilaġa (Пиладжа)**

MY YOUNG CHILDHOOD — A STUDY ON THE SENSES

(МОЕТО РАННО ДЕТСТВО — ИЗСЛЕДВАНЕ НА СЕТИВАТА)

Спомените са като откъслечни нишки,
парченца, мисли — фрагменти.

Боядисаха ни в синьо, червено, виолетово…
Почти можеш да ги вкусиш и помиришеш.

---

1. Питовата с заек (Pea Pie with Rabbit)

Заекът, цвърчащ в тигана.
В другия тиган — яхния от свинско.
И зелето, което режеш у дома.
Imqaret (имкарет — традиционен малтийски сладкиш),
които майка ми правеше.
И октоподът със спагети.
И малко вино.
Неделните печени картофи с копър — на баща ми.

---

2. Бялото на роклята за Първо причастие

Майка ми ме обличаше винаги в синьо
и ме наричаха **Celestina (Челестина — „небесносиня“) **.

Небесносиньото на крепостта **Binġemma (Бинджема)**.
Сестрата на мъжа ми — тя почина млада — **verdemar (вердемар — зеленикаво-синьо)**.

Виолетовата рокля, която уших за празника.
И друга небесносиня рокля за същия празник.
Зеленото — малко надежда, Свети Михаил.
Розовото — малко по-светло от червеното.

Pawla, Doreen, Helen, Josephine, Agnes, Furta, Saviour, Karmenu, Carmen, Mary, Pilaġa

WARTIME

(ВОЕННО ВРЕМЕ)

Нямам много красиви истории за разказване.
За Войната.

Аз съм на деветдесет и пет.
Всички ръкопляскат.

Не мога да ви кажа кога съм родена.
Не знам.
Но знам, че съм на деветдесет и пет.

Бяхме бежанци…
Siġġiewi (Сиҗиви)…
St Paul's Bay (Сейнт Полс Бей)…
Ходихме навсякъде.

Помня как изпомпвахме вода.
Заради убежището, което беше ниско,
водата от **Wardija (Уардия)** се просмукваше надолу.

Имаше едни брат и сестра.
В убежището имаше стълба.
Който стигнеше първи долу вечер,
спеше на столовете.

Ние бяхме тринадесет деца.

Имаше и други деца — **Lilly (Лили)** и **Rokku (Року)** —
Бог да ги прости.

Веднъж стълбата се срути
и падна във водата.

Казах му:
„Е, това ли ти беше последният дъх?“
Толкова дете бях.

После аларма за въздушна атака.
Влизахме вътре.

Глад, който не може да си представите.

Хвърляха бомбите, когато си поискат.

Сирената ревеше —
знаехме, че имаме дом,
но когато излизахме,
често го нямаше.

Даваха ни одеяла.
Къщата се беше срутила през Войната.

L-Isla (Л'Исла)
Strada San Lorenzo (Страда Сан Лоренцо)
Strada Macina (Страда Мачина)
Strada Crucifisso (Страда Кручифисо)

После отидохме в **Siġġiewi**.
Църквата на **Qrendi (Кренди)** се срути.
И ни завари вътре.

После в **St Paul's Bay**.
Църквата на **Gillieru (Джиллиеру)** се срути.
И пак ни завари.

После в **Wied il-Għajn**.

Оттогава… Коледа не може да дойде за мен.
Не я обичам.
Плаче.

Два пъти са ме обирали —
на Непорочното зачатие
и на Коледа.

Не са красиви спомени.
Само преживявания.
Нищо красиво в тях.

— **Furta (Фурта)**

ACKNOWLEDGMENTS

(БЛАГОДАРНОСТИ)

- **Veronika Mercieca**
  (Културен мениджър, Регионален съвет Port)

- Joseph Galea (Художествен директор на фестивал Integrarti)
- Mary Doris Mifsud (St Joseph Residence)
- Anton Falzon (Żabbar, Primary A)
- Jean Paul Borg, Keith Borg, Kenneth Scicluna (Inizjamed)

Координатор на литературния раздел в Integrarti: Leanne Ellul
Ръководители на писателските работилници:
Kit Azzopardi, Priscilla Cassar, Claudia Gauci, Justine Somerville

Редакция:
Leanne Ellul, Kit Azzopardi, Justine Somerville

Аудиовизуален материал:
Karl Andrew Micallef, Elisa von Brockdorff

Дизайн:
Naomi Gatt

COOTIE CATCHER — ACTIVITY

**(ИГРА „ХАРТИЕНО КЛЮНЧЕ“) **

HOW TO PLAY

(КАК ДА ИГРАЕТЕ)

Игра между двама.
Помолете приятел да избере цвят.

Отваряйте и затваряйте хартиеното „клюнче“
според броя букви в името на цвета.

Пример: ако избере LELÀ (ЛЕЛÀ — ЛИЛАВО) —
отворете и затворете 4 пъти.

Когато приключите, приятелят ви избира номер.
Повторете отварянето според номера.

После той трябва да избере панел —
под него има дейност от историите на децата
и възрастните!

GAME OPTIONS

(ДЕЙНОСТИ)

1. Направете пикник край морето
2. Играйте на криеница
3. Хапнете хляб със зехтин
4. Засадете цветя в пръстта
5. Къмпинг на покрива
6. Играйте „на магазин“ навън
7. Разходете се край морето
8. Разкажете любимата си история

CHARACTERS (ЦВЕТОВЕ)

1. Лилаво
2. Небесносиньо
3. Кафяво
4. Фисташково зелено

INSTRUCTIONS

(ИНСТРУКЦИИ)

Изрежете по очертанията.
Обърнете листа.

Сгънете наполовина.
Отворете.

Сгънете другата половина.
Отворете.

Сгънете четирите ъгъла към центъра.
Обърнете.

Сгънете пак.

Пъхнете пръстите си в джобчетата — и играйте!

🇵🇭 CEBUANO

FLOWERS AND COLOURS

(Mga Bulak ug mga Kolor)
Leanne Ellul, Nobyembre 2026

Ang pinakatindog para kanako sa mga estorya sa mga bata ug tigulang mao ang balik-balik nga hulagway sa mga bulak ug kolor — lain-laing mga kolor, sama ra gyud sa lain-laing personalidad sa mga bata ug sa mga tigulang.

Ang Integrarti Festival nagtinguha sa pagdasig sa kolaborasyon ug pagbinayloay og pagkamamugnaon tali sa nagkadaiyang komunidad nga adunay lahi-lahi nga background, edad, ug interes.

Sa tibuok bulan sa Oktubre, upat ka writing workshops para sa mga bata ug upat para sa mga tigulang ang gipahigayon. Gi-dumala kini sa mga magsusulat ug researchers sa **Inizjamed**. Gitan-aw sa mga sesyon ang proseso sa storytelling ug nagrekord sa mga sugilanon sa kinabuhi sa atong mga protagonista — mga sugilanon nga basin dili gyud mapanulti kung wala kini nga proyekto.

Ang mga tigulang niagi pagbalik sa ilang nangaging panahon, samtang ang mga bata milukso ngadto sa kalibutan sa ilang imahinasyon.

Sa Nobyembre, unang higayon nga pagatagoon sa festival ang duha ka henerasyon aron sa pagsaulog niini nga publikasyon nga naa sa imong kamot karon.

Ania niini ang koleksiyon sa mga istorya, balak, ug mga pamalandong — mga piraso nga imong malingawlan, bisan pa nga maparaoy!

Pinaagi sa pagsunod sa yano nga instruksyon, mahimo nimo kining mga panid nga iliso ngadto sa usa ka gamay ug matahum nga dula nga murag tuka sa pato.

Kaanyag kaayo nga mahinumduman kung asa ta gikan samtang mosulong gihapon kita uban sa kuryosidad ug kalipay.

Busa, dula ta pag-ayo — ug padayon ta sa paglalang — alang sa dugang pang **Integrarti**!

ST MARGARET COLLEGE, PRIMARY A, ĦAŻ-ŻABBAR

(St Margaret College, Primary A, Ħaż-Żabbar)

FIRST YEAR CHILDREN'S STORIES

(Mga Istorya sa Unang Tuig nga mga Bata)
Mga sesyon gipangulohan ni: Kit Azzopardi

WHAT A FRIGHT!

(Pagkakuyawa oy!)

Gi-kuyawan ko pag-ayo! Sukad sa lababo may nigawas nga usa ka halas nga mananap — ang nawong ingon ka berde sa sagbot, ug ang lawas ingon ka asul sa langit.

Ang iyang mga kamot puti sama sa papel, ug ang tiil dalag sama sa daisies! Ug tan-awa — dili ra kini ang iyang mga kolor!

Ang iyang ngipon kay brownish, ang buhok itom sama sa **mulberries**, ug ang iyang jacket pula sama sa kalayo.

Pagkakita nako niya, midagan ko — ug midagan ko og kusog hangtod nabangga ko sa usa ka kahoy, samtang siya nagpadool pa gyud sa akoa sakay sa bisikleta.

Kabalo ko nga maapsan ra gyud ko niya!

Apan sa pag-abot niya sa akong tupad, misugod siyag istorya.

Gi-ingon niya nga ang iyang ngalan **Lav**, nga siya kuwarenta y kuatro (44) na, ug nga estudyante gihapon siya.

Dili gyud takus sa kahadlok nga iyang gihatag kanako!

Nagka-uli kami ug nagdula mi og **noli***.

Noli — tradisyonal nga dula sa Malta nga pareha sa “taguan” o “hide-and-seek.”

Gidayeg ko siya og burger nga adunay noodles, ug pagkakapoy namo, milangoy kami sa pool.

Pagkadugayan, nawala ra gyud ang kahadlok nga iyang gihatag kanako.

Continuing from: THE FLOWER STORY → SECOND YEAR STORIES → CELERY CARROT → MISHA & TULI

THE FLOWER STORY

(Ang Istorya sa Bulak)

Usa ka gabii, sa tunga-tungang kangitngit ug kahilom sa kadlawon, kalit lang nga mihunong ang among sakyanan.

Dili ka mutuo unsay among nakita sunod —
miturok ang mga bulak sa dapit nga diin ang ligid dapat unta naa!

Kinahanglan namo og mekaniko.
Pag-abot niya, halos dili mi mutuo sa among nakita:

Dunay **duha ka ulo**, **pito ka kamot**, **upat ka tiil**,
ug ang iyang panit gibuhat sa walay ihap nga mga kolor:
itom, asul, pula, pink, dalag, ube, puti, ug daghan pa nga dili ko mahinumduman!

Giusa niya pagtangtang ang matag bulak,
gi-ilis ang mga ligid,
ug gi-replant niya ang mga bulak sa yuta aron moturok sila pag-usab sa ting-ulan.

Paglabay sa panahon, mitubo ang mga bulak —
ug uban kanila, misunod ang taas nga mga gumamela ug daghang kahoy,
lakip na ang mga mansanas.

SECOND YEAR CHILDREN'S STORIES

(Mga Istorya sa Ikaduhang Tuig nga mga Bata)
Mga sesyon gipangulohan ni: Justine Somerville

CELERY CARROT AND THE TABLET

(Si Celery Carrot ug ang Tablet)

Sa usa ka gamay nga balay duol sa dagat nagpuyo ang usa ka pito anyos nga bata nga si **Amy** ug ang iyang tapulan nga iro nga si **Celery Carrot**.

Paborito kaayo ni Celery Carrot ang mokaon og doughnuts samtang naglingkod atubangan sa tablet.

Sige'g kapoy si Amy sa pagsulting:
"Celery Carrot oy, ngano dili ka mohunong og katapulan? Ngano dili ka mobuhat og mas maayong butang kaysa sige'g tan-aw ana'ng tablet?"

Usa ka adlaw, nasuko si Amy ug iyang gitaghak ang tablet ngadto sa dagat.

Pagkakita ni Celery Carrot unsay nahitabo, wa siya kahibaw kung mokatawa ba o mohila.

Imbes masuko, miinom siya og usa ka baso nga tubig-dagat ug naghunahuna.
Tingali ang alat nga tubig makadugang ug kaalam sa akong utok? Sigurado ko malipay si Amy!

Nagdaug ug ideya si Celery Carrot:
Magsul-ob kog mask ug mulangoy ko para makuha balik ang tablet!

Nakalimot lang siya sa usa ka butang — **dili diay siya kabalo molangoy**.

Wa niya gamita ang flippers ni ang floaters nga gipalit ni Amy kaniadtong ting-init. Misalmot siya sa lawom nga bahin sa dagat — nga sayon unta kaayo ang pagkuha sa tablet kung dili lang siya nakalunop og daghang tubig ug hapit na mawad-an og ginhawa.

Hapit na siya malumos apan nakakita si Amy ug mibakhaw siya padulong kang Celery Carrot.

Lisod kaayo siya pag-alsa kay dako ug bug-at nga iro si Celery Carrot,
pero naluwas gihapon niya ug nailangoy sila balik sa baybayon.

Gikugos niya si Celery Carrot samtang kini naggunit sa tablet sa iyang baba.

Pagkahuman sa hitabo, nagpahulay si Celery Carrot.
Gipalid ni Amy ang iyang balhibo ug gitaklob siya og habol.

Samtang natulog siya, gistoryahan siya ni Amy sa iyang paborito nga istorya — mahitungod sa usa ka batang babaye nga nakaluwas og leon gikan sa usa ka gamay nga alindahaw nga nahimong bampira.

Samtang natulog si Celery Carrot, hinay-hinay nga giayo ni Amy ang tablet.

Pagkasunod adlaw, nag-picnic sila sa dagat.
Nangabusog sila sa *oiled bread*, banana cake, nagdula og bola, ug nagtukod og sandcastle nga adunay seashells.

Nalingaw sila pag-ayo, hangtod nakalimtan gyud ni Celery Carrot ang tablet ug doughnuts nianang adlawa!

MISHA, TULI AND THE FLOWERS

(Si Misha, si Tuli, ug ang mga Bulak)

Usa ka adlaw, sa panahon nga naglambo ang tanang bulak sa garden, miabot ang usa ka iring nga si **Misha**.

Gihigugma niya ang humot sa mga bulak ug milakaw siya aron ilang pahiron.

Ug kalit lang — **ang mga bulak mismo ang mipahimot kang Misha!**

“Kaayo ka humot si Misha,” ingon sa mga bulak.
“Dili sama sa usa ka iring — murag bulak ang iyang baho!”

Samtang naghinigala sila, misulod sa garden ang usa ka dako kaayong iro.
Ang iyang ngalan **Tuli**.

Pagkakita niya nila nga nag-istorya, naghunahuna siya:
Grabe ka gutom ko. Kinsa kaha mas lami — ang iring o ang bulak?

Paglabay sa pipila ka panahon,
naremember niya nga daghan kaayong lamian nga pagkaon naghulat niya sa balay,
ug nakahukom siya nga dili niya kaunon si Misha ni ang mga bulak.

Nakapa-relax si Misha — ug kalit siya og kagutom.
Milakaw-lakaw siya ug nakita niya ang fountain.
Abi niya, *wala pay mas lami pa kaysa riba sa pond*.

Mga pobre nga isda!
Walay kalooy si Misha.

Pagkahuman, masakit iyang tiyan.
Nibalik siya sa balay ug gikaon ang mga isda sa aquarium.

Sa kasuko sa iyang tiyan, nibalik siya sa garden aron maka-inhawa.

Nabantayan sa mga bulak nga sakit siya.
Gipainom nila siya sa tubig sa pond.

Pagkahibalo nila unsay iyang gibuhat,
ngisngisi sila sa kasubo — ug misinggit og hilak.

Nakabati si Tuli, nga natulog ubos sa punong granada.
Gidali niya ug duol ang duha.

Nalumo iyang kasingkasing sa ilang kasubo.
Gipasatawa niya sila sa pagpangutana og joke.

Nagkatawa sila tanan sa sulod sa usa ka oras.

Nahinabo nga sila nahimong suod nga higala,
ug nagsaad nga **dili sila magkaonay**.

SAINT JOSEPH'S RESIDENCY, FGURA

(Residence ni Saint Joseph, Fgura)

ELDERLY WRITINGS

(Mga sinulat sa mga tigulang)
Mga sesyon gipangulohan ni: Claudia Gauci ug Priscilla Cassar

---

I REMEMBER

(Nakahinumdum ko)

Nakahinumdum ko nga ang eskwelahan duol kaayo sa akong kasingkasing.
Gihigugma ko ang pagtuon.
Gihigugma ko ang akong maestra.

Kanunay ko siyang pangutan-on, uban ang paglaom:
“Magklase ba ta unya sa gabii? Magklase ba ta unya?”

Nakahinumdum ko nga nagpuyo mi sa **Raħal Ġdid** *(Rahal Gdid — "New Town")*.
Moabot si Papa gikan sa trabaho.
Ako’y modawat ug mokupot sa iyang maleta.

Sa kusina, pagkahuman sa klase,
mokaon mi og **ħobż biż-żejt** *(hobz biz-zejt — Maltese bread with oil and tomato)*.

Nakahinumdum ko sa among honeymoon sa **Sliema**.
Adlaw ug gabii — hilum ug matahum.
Lami ug lain-laing pagkaon.
Maglakaw mi duol sa dagat.
Tan-aw sa mga mangingisda.
Nalipay kaayo mi.

Unsaon ko paghandum nga unta nagdugay pa mi didto.

Nakahinumdum ko sa **Wied il-Għajn** *(Wied il-Ghajn — Valley of the Spring)* sa ting-init.
Didto mi magdula sa gawas, murag nagnegosyo,
gigamit ang mga taps sa bote nga among gitigum,
gi-mix ang tubig ug abog murag tomato paste.

Nakahinumdum ko sa **Ħaż-Żabbar** *(Haz-Zabbar — Maltese town)*.
Moanhi mi sa plaza.
Mokuha mi sa among **żinżel** *(zinzel — traditional spinning toy)* ug magdula.
Maglinya mi.
Mopalit mi og karne
nga baho og atay.

Akong mama magdala og itlog para nako sa recess.
Tinuoray ra, mingawon ko niya.

WHEN

(Sa dihang…)

Sa bata pa ko — unya kami mga unom, walo — pirmi mi magdula sa dalan.
Walay sakyanan sa una.

Magtipon mi, magdula og **xixu** *(shishu – children's chasing game)* o bola.
Daghan kaayo'g lain-laing dula.

Sa gabii, ang among mga ginikanan magtapok sa dalan.
Magsugod ang rosaryo.
Daghang pamilya maglingkod sa gawas.
Mag-istorya.

Magkuha mi og lingkuranan ug ibutang sa gawas.
Dili gyud ko makalimot anang mga panahona.

Ang labing duol sa akong kasingkasing mao ang kalipay
sa pag-uyog-uyog namo samtang magdula og football.

Usahay motan-aw mi og dula sa **Żejtun** *(Zejtun — town of origin)*.
Taga-Zejtun ko.

Maglakaw mi gikan **Zejtun** ngadto sa **Raħal Ġdid**.
Makatoo ka ana?

OFFERINGS MASQUERADING AS WEIGHTS

GĦOTJIEN TAPARSI MIŻIEN

(Mga Halad nga Nagpaka-tingga)

Sa akong pagkabata, daghang kanal gihukay sa mga dalan sa **Imsida** *(Imsida — Maltese locality)*.
Magkuha mi og bato ug mga piraso, murag timbangan, ug magdula mi og tindahan.

Nagbuhat pa sila sa bag-ong mga dalan niadtong panahona.
Gipanganak ko tuig 50s, mao nga sa 60s ko gamay.

Magdula mi, laki ug babaye.
Usahay modagan mi dala ang mga beads ug mga bato.

Lisod makakita og sakyanan sa una — bihira kaayo.

Imsida ang paborito nakong lugar.

DOREEN — PILAGA, DO YOU REMEMBER ANYTHING?

(Pilaga, naa bay imong nahinumduman?)

"Shhhhh, nagrekord ko."

Natawo ko sa **Marsa** *(Marsa — Maltese town)* unya gidala ko sa akong mama sa **Birgu**.
Didto mi nagpuyo.

Gamay pa ko. Baby.
Iyang hugasan ko, ilisan ko, ibutang ko niya sa pultahan aron lingkod.

Ang akong ig-agaw —
sa laing dapit —
maglabay siya'g itlog kanako.

"Itlog gyud? Sa imong nawong?"
"Oo, aron ko madugaw!"

Masuko kaayo akong mama.
Iyaha ko hugasan, unya iyang dugawon balik.
Mao gyud na pirmi.

Tanan adlawa.
Oo, tanan adlawa.

Mao ra gyud nay nagpabilin sa akong hunahuna.

PILAĠA — My young childhood (a study on the senses)

(Akong pagkabata — usa ka pagtuon sa mga pagbati)

Daghan sila'g gipanghisgotan — tipik, piraso, hunahuna.
Mga putol-putol nga fragment.

Gipintalan mi nila og asul, pula, ube…
Murag makatilaw, makahumot ka.

The Pea Pie with Rabbit

(Ang Pea Pie nga adunay Kuneho)

— Ang kuneho nga nag-irit sa pan.
— Ang pork stew sa kaldero.
— Ang repolyo nga among gihiwa sa balay.
— Ang **imqaret** nga ginahimo sa akong mama.
— Ang octopus nga may spaghetti.
— Ang gamayng baso sa bino.
— Ang Dominggo nga roasted potatoes nga may anís — paborito sa akong papa.

The colours:

— Ang kaputi sa akong First Communion dress.
— Gibistihan ko akong mama pirmi og asul, ug gitawag ko nila **Celestina**.
— Ang blue sa langit ug ang kuta sa **Binġemma** *(Bingemma Fort)*.
— Ang igso-on sa akong bana — namatay bata pa — ang **verdemar** *(bluish-green)*.
— Ang ube nga sinina nga akong gihtahi para sa pista.
— Ug ang sky-blue nga sinina para sa pista.
— Berde — gamayng paglaom, San Miguel.
— Pink — gamay kulang sa pula.

WARTIME

(Panahon sa Gubat)

Wala koy daghang matahum nga isulti ninyo bahín sa gubat.
Ako'y **95 anyos**.
Nagpakpak sila tanan.

Dili ko kahinumdom kanusa ko natawo.
Ambot.
Pero kahibalo ko nga 95 nako.

Nahimo kaming mga refugee.
Siġġiewi, **St Paul's Bay**, nagbalhinbalhin kami.

Nakahinumdom ko nga among gipump ang tubig sa shelter
kay nisulod ang tubig gikan sa **Wardija**.

Usa ka higayon, misulod ang tubig ug nahugno ang hagdanan —
nahulog mi sa tubig.

Unya — air-raid warning.
Dagan sulod.

Gutom nga dili nimo masukod.

Makagawas ka, walay na'y balay.
Ihatagan ka nila og habol.

Na-collapse ang among balay sa gubat.

ACKNOWLEDGEMENTS

(Pagpasalamat)

(All names remain in Latin spelling, as requested.)

Veronika Mercieca (Cultural Manager within the Port Regional Council)
Joseph Galea (Artistic Director of the Integrarti Festival)
Mary Doris Mifsud (St Joseph Residence)
Anton Falzon (Żabbar Primary A)
Jean Paul Borg, Keith Borg, Kenneth Scicluna (Inizjamed)
Coordinator: Leanne Ellul
Workshop leaders: Kit Azzopardi, Priscilla Cassar, Claudia Gauci, Justine Somerville
Editing: Leanne Ellul, Kit Azzopardi, Justine Somerville
Audiovisual: Karl Andrew Micallef, Elisa von Brockdorff
Design: Naomi Gatt

Rights Notice:
Ang katungod sa publikasyon anaa sa **Inizjamed**.
Ang katungod sa mga sinulat nagpabilin sa mga tagsulat.
Libre kining ipanghatag basta dili ibaligya, dili i-photocopy, ug dili usbon.

ACTIVITY: COOTIE CATCHER

(Dula: Tuka sa Pato)

How to Play

Magdula mo duha.

Pili ang usa ka kolor.
Ablihi–sirad-a ang dula sumala sa gidaghanon sa letra sa kolor.

Pananglitan, kung mopili sila og **LELÀ (PURPLE)**,
4 ka beses nimo ablihan og sirad-an.

Human niini, tan-aw sila sa sulod ug pili og numero.

Balika ang abli–sirad sumala sa numero.

Pili sila og panel nga adunay activity nga inyong buhaton.
Ang tanang activity gikan o gi-inspire sa sinulat sa mga bata ug sa mga tigulang.

Activities:

1. Mag-picnic sa baybayon
2. Mag-taguanay
3. Mangaon og tinapay nga may olive oil
4. Mutanom og bulak
5. Mag-camp sa atop

6. Magdula murag tindera
7. Maglakaw duol sa dagat
8. Mosulti sa paborito nimong istorya

Characters:

1. Lilac
2. Sky Blue
3. Brown
4. Pistachio Green

Instructions:

Gupita ang papel sumala sa kahon.
Ibalik ang papel.
Tiklupi sa tunga.
Abli.
Tiklupi ang laing kalahati.
Abli.
Tiklupi ang 4 ka suok paingon sa tunga.
Ibalik ang papel.
Tiklupi nasab ang 4 ka suok.
Tiklupi gikan sa tunga paingon sulod.
Isulod ang tudlo ug duwaa.

🇮🇳 TAMIL

🌸 FLOWERS AND COLOURS

(மலர்களும் நிறங்களும்)
Leanne Ellul, நவம்பர் 2026

குழந்தைகளும் முதியவர்களும் எழுதிய கதைகளில் என்னை மிகவும் கவர்ந்தது —
மீண்டும் மீண்டும் தோன்றிய **மலர்களும் நிறங்களும்** என்ற உருவகங்களே.
இவை எவ்வளவு வண்ணமயமாகவும், பல்வகைமையாகவும் இருந்தனவோ,
அவ்வாறே குழந்தைகளும் முதியவர்களும் தாமும் இருக்கிறார்கள்.

Integrarti Festival–இன் நோக்கம்,
பல பின்புலங்கள், வயதுகள் மற்றும் விருப்பங்கள் கொண்ட
சமூகங்களுக்கிடையில்
ஏகமனத்தையும், படைப்பாற்றல் பரிமாற்றங்களையும் ஊக்குவிப்பதே.

அக்டோபர் மாதம் முழுவதும்,
குழந்தைகளுக்கான 4 எழுத்து பயிற்சிகளும்,
முதியவர்களுக்கான 4 பயிற்சிகளும் நடத்தப்பட்டன.

இவற்றை Inizjamed–இன் எழுத்தாளர்களும் ஆய்வாளர்களும்
வழிநடத்தினர்.
இந்த அமர்வுகள் கதை சொல்லும் செயல்முறையைக் கவனித்து,
அவர்களின் வாழ்க்கையில் இருந்து வெளிப்பட்ட கதைகளை பதிவு
செய்தன —
இவ்விழா இல்லையெனில் சொல்லப்படாமல் போயிருக்கும் கதைகள்.

முதியவர்கள் தங்கள் கடந்தகாலத்திற்குத் திரும்பிச் சென்றனர்;
குழந்தைகள் தங்கள் கற்பனை உலகிற்குள் சென்று ஆழ்ந்தனர்.

நவம்பரில், இப்போது உங்கள் கைகளில் உள்ள
இந்த வெளியீட்டைக் கொண்டாட,
இந்த இரண்டு தலைமுறைகளும் முதல் முறையாக
ஒன்றிணைக்கப்படுகிறார்கள்.

இந்த புத்தகத்தில் கதைகள், கவிதைகள், தியானங்கள் —
நீங்கள் சுதந்திரமாகவும், விளையாட்டாகவும் ரசிக்கக்கூடிய
துணுக்குகள் அடங்கியுள்ளன!

எளிய வழிமுறைகளைப் பின்பற்றினால்,
இந்த பக்கங்களை ஒரு சிறிய, மகிழ்ச்சிகரமான
வாத்தின் அலகு போன்ற விளையாட்டாக மாற்றி விடலாம்.

எங்கே இருந்து வந்தோம் என்பதை நினைவில் கொள்வது எவ்வளவு
அருமை!
அதே நேரத்தில் ஆர்வத்துடனும் மகிழ்ச்சியுடனும் முன்னேறுவது
இன்னும் அருமை!

அப்படியானால் —
நன்றாக விளையாடுவோம், தொடர்ந்து படைப்போம்…
Integrarti மேலும் மலரட்டும்!

ST MARGARET COLLEGE, PRIMARY A, ĦAŻ-ŻABBAR

(St Margaret College, Primary A, Ħaż-Żabbar — லத்தீன் பெயர் மாற்றமின்றி)

FIRST YEAR CHILDREN'S STORIES

(முதல் ஆண்டுக் குழந்தைகளின் கதைகள்)
அமர்வுகளை வழிநடத்தியவர்: Kit Azzopardi

WHAT A FRIGHT!

(என்ன ஒரு பயம்!)

அவர் என்னை எவ்வளவு பயமுறுத்தினார்!
வெளியந்தியில் இருந்து ஒரு ராட்சசம் வெளியே வரத் தொடங்கியது —
அதன் முகம் பச்சை புல் போன்ற பச்சையாகவும்,
உடல் வானம் போன்ற நீலமாகவும் இருந்தது.

அதன் கைகள் காகிதம் போல் வெண்மையாகவும்,
கால்கள் டெய்ஸி மலர் போல மஞ்சளாகவும்!

அதுவே இல்லாமல் —
அது இன்னும் பல நிறங்களைக் கொண்டிருந்தது:
பழுப்பு கலந்த பற்கள்,
முள்ளங்கி போல கருப்பு முடி,
நெருப்பு போன்ற சிவப்பு ஜாக்கெட்!

அந்த ராட்சசத்தை பார்த்த உடனே நான் ஓடத் தொடங்கினேன் —
அவ்வளவு வேகமாக ஓடினேன்,
ஒரு மரத்தில் மோதிவிட்டேன்.

ஆனால் அவன் சைக்கிளில் என்னைத் தொடர்ந்து வந்தான்!

தான் என்னை அடைவான் என்று எனக்குத் தெரிந்தது.

ஆனால் அவன் என்னை அடைந்த உடனே பேசத் தொடங்கினான்.

அவன் சொன்னான்:
அவன் பெயர் **Lav**,
அவன் நாற்பத்திநான்கு வயது,
இன்னும் ஒரு மாணவன்!

அவன் எனக்குக் கொடுத்த பயத்திற்கெல்லாம் இது ஒன்றும் தகுதி இல்லாததே.

பிறகு நாங்கள் சமாதானம் செய்து
ஒருமித்துப் **noli*** விளையாடினோம்.

* *Noli — மால்ட்டாவின் பாரம்பரிய விளையாட்டு; "ஒளிந்தாடி"யைப் போன்றது.*

பிறகு நான் அவனுக்கு
நூடுல்ஸுடன் பர்கர் கொடுத்தேன்.

சோர்வடைந்தபின்,
நாங்கள் நீச்சல் குளத்தில் மூழ்கினோம்.

சிறிது நேரத்தில்,
அவன் எனக்குக் கொடுத்த பயம் முற்றிலும் மறந்துவிட்டது.

THE FLOWER STORY

(மலர்களின் கதை)

ஒரு நள்ளிரவு, முழு இருளும் முழு அமைதியும் சூழ்ந்திருக்கையில்,
எங்கள் கார்உடன் நின்றுவிட்டது.

அடுத்தது என்ன நடந்தது என்பதை நீங்கள் நம்ப மாட்டீர்கள் —
காரின் சக்கரங்கள் இருந்த இடத்தில்…
மலர்கள் முளைத்திருந்தன!

உதவி கேட்க ஒரு மெக்கானிக்கை அழைக்க வேண்டியிருந்தது.
அவர் வந்தபோது, எங்களின் கண்களையே நம்ப முடியவில்லை:

அவருக்கு **இரண்டு தலைகள்**, **ஏழு கைகள்**, **நான்கு கால்கள்** —
மேலும் அவரது தோல் எண்ணிலடங்கா நிறங்களால் ஆனது:
கருப்பு, நீலம், சிவப்பு, இளஞ்சிவப்பு, மஞ்சள், ஊதா, வெள்ளை —
நான் நினைவில் கூட வைத்திராத இன்னும் பல நிறங்கள்!

அவர் வந்ததும், ஒவ்வொரு மலரையும் ஒன்றன் பின் ஒன்றாக எடுத்து,
புதிய சக்கரங்களை பொருத்தி,
மலர்களை மீண்டும் மண்ணில் நட்டு வைத்தார்
அவை மழையில் மீண்டும் வளரும் வகையில்.

காலப்போக்கில், அந்த மலர்கள் மீண்டும் வளர்ந்தன —
அவைகளுடன் உயர்ந்த பூக்களும்,
மற்றும் பல மரங்களும் முளைத்தன,
ஆப்பிள் மரங்களும் உட்பட.

SECOND YEAR CHILDREN'S STORIES

(இரண்டாம் ஆண்டுக் குழந்தைகளின் கதைகள்)
அமர்வுகளை வழிநடத்தியவர்: Justine Somerville

CELERY CARROT AND THE TABLET

(செலரி காரட் மற்றும் டேப்லெட்)

கடற்கரைக்கு அருகில் உள்ள ஒரு சிறிய வீட்டில்,
ஏழு வயது சிறுமி **Amy** மற்றும்
சோம்பேறி நாய் **Celery Carrot** வாழ்ந்தனர்.

Celery Carrot–க்கு பிடித்த பொழுதுபோக்கு —
டேப்லெட்டின் முன் அமர்ந்து டோனட்டுகளை சாப்பிடுவது.

எப்போதும் அவனை அறிவுறுத்துவதால் Amy சலித்துவிட்டாள்:
“ஓஹ் Celery Carrot,
எதாவது பயனுள்ளதை மூளையில் போடு!
அந்த டேப்லெட்டின் முன் நேரத்தை வீணடிப்பதை நிறுத்த முடியாதா?”

ஒரு நாள், Amy அதிர்ச்சியிலும் கோபத்திலும்,
அவன் டேப்லெட்டை கடலில் எறிந்துவிட்டாள்.

அவன் பார்த்ததும்,
அவன் சிரிக்கலாமா, அழலாமா என்று அறியவில்லை.

ஆனால் கோபப்படுவதற்குப் பதிலாக,
அவன் கடல் நீர் ஒரு கண்ணாடி குடித்து யோசித்தான்:

இந்த உப்பு நீர் என்னுடைய மூளைக்கு சக்தி தருமா?
அது Amy-க்கு ரொம்பப் பிடிக்கும்!

அவன் ஒரு யோசனைக்கு வந்தான்:
முகமூடி அணிந்து கடலில் மூழ்கி டேப்லெட்டை மீட்கப் போவேன்!

ஒரு சிறிய விஷயம் மட்டும் அவன் மறந்துவிட்டான் —
அவன் நீந்தத் தெரியாது.

Amy வாங்கித் தந்த flippers அல்லது floaties
ஓரமாகவே இருந்தன.

அவன் துணிச்சலுடன் ஆழமான இடத்தில் இறங்கினான் —
டேப்லெட்டை எளிதில் எடுத்திருக்க முடியும்,
அவன் அதிகம் தண்ணீர் குடித்து
மூச்சு வாங்க முடியாதபடி ஆகாதிருந்தால்.

அவன் கிட்டத்தட்ட மூழ்கிக் கொண்டிருந்தான்;
அதிர்ஷ்டமாக Amy அது கவனித்து
உடையணிந்தபடியே கடலில் குதித்தாள்.

Celery Carrot ஒரு சிறிய நாய் அல்ல —
அவனை மேலே இழுத்தெடுப்பது மிகவும் கடினம்.

ஆனால் இறுதியில், அவள் அவனை கரைக்குக் கொண்டுவந்தாள் —
அவன் பற்களுக்குள் டேப்லெட்டைக் கடித்தபடி.

பின்னர், Celery Carrot ஓய்வு எடுத்தான்.
Amy அவனைத் துடைத்து
படுக்கையில் படுக்க வைத்தாள்.

அவன் உறங்கும் போது,
அவள் அவனுக்குப் பிடித்த கதையைச் சொன்னாள் —
ஒரு சிறுமி ஒரு சிங்கத்தை காப்பாற்றும் கதை,
ஒரு பட்டாம்பூச்சி வாம்பயராக மாறியதிலிருந்து.

Celery Carrot ஆழ்ந்த நித்திரையில் இருக்கும் போது,
Amy அமைதியாக அவன் டேப்லெட்டைச் சரி செய்தாள்.

அடுத்த நாள்,
அவர்கள் கடற்கரையில் பிக்னிக்குக்கு சென்றனர்.

ஒலிவ் எண்ணெய் தடவிய ரொட்டியும்,
பனானா கேக்கும் சாப்பிட்டனர்,
பந்துடன் விளையாடினர்,
சிப்பிகளால் அலங்கரிக்கப்பட்ட மணக்கோட்டை கட்டினர்.

அவர்கள் அன்றைய நாள் இவ்வளவு மகிழ்ந்தனர்
Celery Carrot டேப்லெட்டையும் டோனட்டையும்
முழுமையாக மறந்துவிட்டான்!

MISHA, TULI AND THE FLOWERS

(மிஷா, தூலி மற்றும் மலர்கள்)

ஒரு நாள், தோட்டத்தின் மலர்கள் முழுப் பூப்பில் இருந்தபோது,
Misha என்ற பூனை அங்கே வந்தாள்.

அவளுக்கு மலர்களின் மணம் மிகவும் பிடித்தது;
அவள் நெருங்கி நுகரத் தொடங்கினாள்.

அப்பொழுது — யாரும் நம்பாத ஒன்று நடந்தது:

மலர்கள் மிஷாவைப் நுகரத் தொடங்கின!

“ஆஹா! மிஷா எவ்வளவு அருமையாக மணக்கிறாள்,”
என்று மலர்கள் கூறின.
“பூனை மாதிரி இல்லை —
மலர் மாதிரி மணக்கிறாள்!”

அவர்கள் பேசிக்கொண்டிருந்தபோது,
ஒரு பெரிய நாய் தோட்டத்திற்குள் வந்தது.

அதன் பெயர் Tuli.

அவன் அவர்களைப் பார்த்ததும் வயிறு கரகரத்தது:
ஆஹா… என்னை மிகவும் பசிக்கிறது.
யார் ருசியாக இருப்பார்கள்?
மிஷாவா? மலர்களா?

சில நேரத்தில் அவன் வீட்டில் இருப்பதோன்ற
சுவையான உணவுகளை நினைத்துக்கொண்டான்.

அதனால்,
மிஷாவையும் மலர்களையும் சாப்பிட வேண்டாம் என்று
முடிவெடுத்தான்.

மிஷா herself பாதுகாப்பாக உள்ளது என உணர்ந்து,
அவளுக்கும் பசி வந்தது.

ஏங்கிப் பார்த்தபோது,
ஏதுமில்லாமல் —
நீரூற்றில் இருக்கும் மீன்கள் மிகவும் ருசியாக இருக்கும் என்று
எண்ணினாள்.

அந்த பரிதாபமான தோட்ட மீன்கள்!
மிஷா சற்றும் தயவுகூரவில்லை.

ஆனால் அந்த மீன்கள்
அவளுடைய வயிற்றுடன் ஒத்துப்போகவில்லை.

அவள் வீட்டிற்குச் சென்று
தன் aquarium–இல் இருக்கும் மீன்களையும் சாப்பிட்டாள்.

“மிஷா! உனக்கு வெட்கம் இல்லையா?”

எலும்புகள் அனைத்தும்
அவளை அதிகம் பாதித்தன.

அவள் வெளியே வந்து குளிர் காற்றை சுவாசித்தாள்.

மலர்கள் அவள் நலம் இல்லையென்று கவனித்தனர்.
அவளுக்கு குளத்தில் உள்ள அனைத்து தண்ணீரையும் குடிக்க
சொல்லினர்.

அவள் செய்ததை அறிந்தபின்,
அவர்கள் தங்கள் ஏழை மீன்களுக்காக அழத் தொடங்கினர்.

மிஷாவும் குற்ற உணர்ச்சியில் அழத் தொடங்கினாள்.

தூலி,
மாதுளை மரத்தடியில் ஆழ்ந்து தூங்கிக் கொண்டிருந்தான் —
ஆனால் இந்த அழுகையை கேட்டதும்
உடனே ஓடி வந்தான்.

அவர்களின் துயர் அவனுடைய மனதை கரைத்தது.

அவன் ஒரு ஜோக் சொன்னான்.
அவர்கள் சிரித்தார்கள், தொடர்ந்து சிரித்தார்கள்.

அவர்களில் மூவரும்
சிறந்த நண்பர்களாக மாறினர்.

அவர்கள் ஒருவரையும் ஒருவரும்
சாப்பிட மாட்டோம் என்று உறுதியளித்தனர்.

SAINT JOSEPH'S RESIDENCY, FGURA

(செயின்ட் ஜோசப் வசதி இல்லம், ஃப்குரா)

ELDERLY WRITINGS

(மூத்தவர்களின் எழுத்துக்கள்)
அமர்வுகளை நடத்தினர்: Claudia Gauci & Priscilla Cassar

I REMEMBER

(எனக்கு நினைவில் உள்ளது)

பள்ளி எனது மனத்திற்கு மிக அருகில் இருந்தது.
எனக்கு படிப்பது பிடித்தது.
எனக்கு ஆசிரியர் பிடித்தார்.

நான் அவரிடம் நம்பிக்கையுடன் கேள்விப்பட்டேன்:
"இன்று இரவு நமக்கு வகுப்பு இருக்குமா? இருக்குமா?"

நாங்கள் **Raħal Ġdid** *(Rahal Gdid — "புது ஊர்")*ல் வசித்ததை
நினைவூட்டுகிறேன்.
அப்பா வேலை முடிந்து வருவார்.
நான் அவரது சூட்டுக் கேலை எடுத்துக் கொள்வேன்.

சமையலறையில், பள்ளிக்கு பிறகு,
நாங்கள் **ħobż biż-żejt** *(hobz biz-zejt — மால்ட்டீஸ் ரொட்டி, எண்ணெய் மற்றும் தக்காளி)* சாப்பிடுவோம்.

நாங்கள் **Sliema** *(Sliema — மால்ட்டா ஊர்)*வில் கொண்ட தேனிலவினை
நினைவூட்டுகிறேன்.
பகலும் இரவும் —
அமைதி, அழகு,
சுவையான, பலவகை உணவு,
கடற்கரையைத் தொடர்ந்து நடைபயணம்,

மீனவர்கள் மீன் பிடித்தல்.
நாங்கள் மிகவும் மகிழ்ந்தோம்.
நாங்கள் இன்னும் நீண்ட நாள் இருந்திருந்தால் நன்றாக இருந்திருக்கும்.

Wied il-Għajn *(Wied il-Ghajn — "நீரூற்றின் பள்ளத்தாக்கு")* கோடையில் நாம் செல்வோம்.
அங்கு நாங்கள் வெளியில் கடைக்காரர்கள் போல விளையாடுவோம்,
குடுவைத் தொப்பிகள் இல்லாத பிளாஸ்டிக் மூடிகளைப் பயன்படுத்தி —
தண்ணீர் மற்றும் தூளை கலந்து தக்காளி சாஸ் போல.

Ħaż-Żabbar *(Haz-Zabbar — மால்ட்டா ஊர்)* நினைவில் உள்ளது.
நாங்கள் சதுக்கத்திற்குச் செல்வோம்.
żinżel *(zinzel — பாரம்பரிய சுழலும் பொம்மை)* எடுத்து விளையாடுவோம்.
வரிசையில் நிற்போம்.
கறி வாங்குவோம் —
அது கல்லீரல் வாசனை வீசும்.

இடைவேளையில் அம்மா எனக்கு ஒரு முட்டை கொண்டு வருவார்.
நான் ஒப்புக்கொள்கிறேன்... நான் அவளை மிஸ் செய்கிறேன்.

WHEN

(அப்பொழுது...)

நான் சிறுவனாக இருந்தபோது — ஆறு வயதில், எட்டு வயதில் —
எப்போதும் தெருவில் விளையாடுவோம்.
அந்த நாட்களில் வாகனங்கள் இல்லை.

நாம் **xixu** *(shishu — பின்தொடரும் விளையாட்டு)* அல்லது பந்துடன் விளையாடுவோம்.
பலவிதமான விளையாட்டுகள்.

இரவு, பெற்றோர் தெருவில் கூடுவார்கள்.
ரோசரி ஜெபிப்போம்.
பல குடும்பங்கள் வெளியே அமர்வார்கள்.
பேசுவார்கள்.

நாங்கள் நாற்காலிகளை வெளியே கொண்டு வந்து வைத்துவிடுவோம்.

நான் அந்த நேரங்களை ஒருபோதும் மறக்கமாட்டேன்.

எனக்கு மிகவும் நெருக்கமான நினைவு —
நாங்கள் கால்பந்து விளையாடும்போது சற்று தள்ளுதல், ஓட்டம் —
அவை என் இதயத்திலேயே இருந்தன.

சில நேரங்களில் நாங்கள் **Żejtun** *(Zejtun — பிறந்த ஊர்)* அணியின் போட்டிகளைப் பார்ப்போம்.
நான் அங்கிருந்தவன்.

நாங்கள் **Zejtun** இலிருந்து **Raħal Ġdid** வரை நடந்துசெல்லுவோம்.
நீங்கள் நம்புவீர்களா?

OFFERINGS MASQUERADING AS WEIGHTS

GĦOTJIEN TAPARSI MIŻIEN
(எடைகளாக நடித்த காணிக்கைகள்)

ஆசிரியர்: Carmel

நாங்கள் சிறுச்சிறு வயதில், **Imsida** *(Imsida — மால்ட்டா பகுதி)*யில் சாலைகளில் பெரிய அகழிகள் தோண்டப்பட்டுக் கொண்டிருந்தது.
நாங்கள் எடைகள் போல கற்கள், மணல் எடுத்துச் சாமான்கள் விற்கும் கடைக்காரர்களாக விளையாடுவோம்.

அந்த நாட்களில் இங்கே புதிய சாலைகள் அமைக்கப்பட்டுக் கொண்டிருந்தன.
எனக்கு வயது எவ்வளவு?
இது 60களில் நடந்தது —
ஏனெனில் நான் 50களில் பிறந்தேன்.

பெண்கள், ஆண்கள் அனைவரும் சேர்ந்து விளையாடுவோம்.
சில நேரங்களில் கற்கள் மற்றும் மணி முத்துக்களுடன் ஓடிவிடுவோம்.

அந்த காலத்தில் ஒரு காரை பார்ப்பதே அரிது!

Imsida என் மிகவும் பிடித்த இடம்.

DOREEN — PILAGA, DO YOU REMEMBER ANYTHING?

(பிலாகா, உனக்கு ஏதேனும் நினைவில் உள்ளதா?)

“ஷ்ஷ்ஷ்… நான் பதிவு செய்கிறேன்.”

நான் **Marsa**வில் பிறந்தேன், பின்னர் என் அம்மா என்னை **Birgu**வுக்கு கொண்டு சென்றார்.
நாங்கள் **Birgu**வில் தங்கினோம்.

நான் ஒரு குழந்தை — ஒரு அமைதியான சின்ன குழந்தை.

அம்மா என்னை குளிப்பாட்டி, ஆடை மாற்றி,
வீட்டின் வாசலில் அமர வைப்பார்.

என்னுடைய சகோதரன் அங்கே வேறு இடத்தில் இருந்தான் —
அவன் தினமும் என்னிடம் முட்டை எறிவான்!

“உன்னை அழுக்காக்குவதற்காகத்தானே?”
“ஆம்! என் அம்மா கோபப்படுவார்.
அவள் என்னை சுத்தம் செய்தால்,
அவன் மீண்டும் என்னை அழுக்காக்குவான்.”

ஆம்… நான் அதை மிகவும் நன்றாக நினைவில் வைத்திருக்கிறேன்.
ஒவ்வொரு நாளும்.
ஆம், ஒவ்வொரு நாளும்.

அது தான் எனது நினைவில் நிலைத்தது.

PILAĠA — My young childhood (a study on the senses)

(என் சிறு குழந்தைப் பருவம் — உணர்வுகளின் ஆய்வு)

அவர்கள் பல சிதறிய நினைவுகள், துணுக்குகள், சிந்தனைகளைச் சொல்கிறார்கள்.
இவை துண்டுகளாக மட்டுமே நினைவில் நிற்கின்றன.

அவர்கள் எங்களை நீலம், சிவப்பு, ஊதா நிறங்களில் வரைந்தனர்…
நீங்கள் அந்த நினைவுகளை almost மணக்கலாம், சுவைக்கலாம்.

The Pea Pie with Rabbit

(குஞ்சு இறைச்சியுடன் பட்டாணி பை)

— பாட்டில் பொருந்தும் குருவியின் சுடும் சத்தம்
— சட்டியில் கொதிக்கும் பன்றி குழம்பு
— நாம் வீட்டில் நறுக்கும் முட்டைக்கோஸ்
— அம்மா செய்வது imqaret *(இம்காரெட் — மால்ட்டீஸ் பனங்கற்கண்டு பேஸ்ட்ரி)*
— octopus பாஸ்தா
— சிறிதளவுꞍன்
— ஞாயிற்றுக் கிழமையின் பெருங்காயம் வாசனை கொண்ட உருளைக்கிழங்கு — என் அப்பாவின் பிரியம்

Colours of memory

— என் முதல் கம்யூனியன் உடையின் வெள்ளை
— அம்மா என்னை எப்போதும் நீலத்தில் ஆடையணிவிப்பார் — எனக்கு “Celestina” என்று பெயர் வைத்தனர்
— வான நீலம் மற்றும் Binġemma கோட்டை
— என் கணவரின் இளம் வயதில் இறந்த சகோதரி — *verdemar* (பச்சை

கலந்த நீலம்)
— நான் விழாவுக்கு தைத்த ஊதா உடை
— வான நீல விழா உடை
— பச்சை — சிறிய நம்பிக்கை, செயிண்ட் மைக்கேல்
— இளஞ்சிவப்பு — சிவப்பை விடச் சிறிது குறைவு

பெயர்கள்:
Pawla, Doreen, Helen, Josephine, Agnes, Furta, Saviour, Karmenu, Carmen, Mary, Pilaġa

---

WARTIME

(போர்க்காலம்)
வாசகர்: Furta

எனக்கு சொல்லுவதற்கு அழகான நினைவுகள் அதிகம் இல்லை.
போருக்குறித்து...

நான் தொண்ணூற்று ஐந்து வயது.
அனைவரும் கைத்தட்டுகிறார்கள்.

எப்போது பிறந்தேன் என்று நான் சொல்ல முடியாது.
நானே அறியவில்லை.
ஆனால் நான் 95 என்று மட்டும் தெரியும்.

நாங்கள் அகதிகள்…
Siġġiewi, **St Paul's Bay** — மேலே கீழே இடம்பெயர்ந்து கொண்டிருந்தோம்.

Wardijaவில் இருந்து தண்ணீர் கசியும் காரணமாக
அடைக்கலம் தண்ணீரால் நிரம்பும்.
அதனால் நாங்கள் தண்ணீர் வெளியேற்ற பம்ப் செய்தோம்.

ஒரு முறை, அடைக்கலத்தில் ஒரு படிக்கட்டு இருந்தது —
முதல் இறங்குவோர் நாற்காலிகளில் உறங்குவார்கள்.
நாங்கள் பதின்மூன்று சகோதரர்கள்.

அங்கே இரண்டு குழந்தைகள் — Lilly மற்றும் Rokku —
ஆசீர்வாதம் கிடைக்கட்டும் —
நான் கீழே இறங்கினபோது படிக்கட்டு நழுவி
நாங்கள் தண்ணீரில் விழுந்தோம்.

நான் அவனிடம் சொன்னேன்:
“அட, உனக்கு கடைசி மூச்சு இருக்கிறதா?”
எவ்வளவு குழந்தைத்தனம்!

பிறகு — விமானத் தாக்குதல் எச்சரிக்கை.
எல்லோரும் ஓடி உட்புகுவோம்.

பசி — நீங்கள் கற்பனை கூட செய்ய முடியாது.

வெளியே வந்தால் —
உங்கள் வீடு இனி இல்லாது.

அவர்கள் ஒரு போர்வை கொடுப்பார்கள்.
அது மட்டுமே.

எங்கள் வீடு இடிந்துவிட்டது.

ACKNOWLEDGEMENTS

(பாராட்டுக்கள்)

(அனைத்து பெயர்களும் லத்தீன் வடிவிலேயே விடப்பட்டுள்ளன)

Veronika Mercieca, Joseph Galea
Mary Doris Mifsud, Anton Falzon
Jean Paul Borg, Keith Borg, Kenneth Scicluna
Coordinator: Leanne Ellul
Workshop Leaders: Kit Azzopardi, Priscilla Cassar, Claudia Gauci, Justine Somerville
Editing: Leanne Ellul, Kit Azzopardi, Justine Somerville
Audiovisual: Karl Andrew Micallef, Elisa von Brockdorff
Design: Naomi Gatt

Rights Notice:
இந்த வெளியீட்டின் உரிமைகள் Inizjamed–க்கு சொந்தமானவை.
இதில் உள்ள எழுத்துக்கள் ஆசிரியர்களின் சொந்த உரிமைகள்.
இது இலவசமாக வழங்கப்படுகிறது;
விற்க, புகைப்பட நகலெடுக்க, மாற்ற, அல்லது பகுதி பகுதியாய் வெளியிட தடை உள்ளது.

ACTIVITY: COOTIE CATCHER

(வாத்தின் அலகு விளையாட்டு)

How to Play

இருவர் விளையாடும் விளையாட்டு.

உங்கள் நண்பர் ஒரு நிறத்தைத் தேர்வு செய்ய வேண்டும்.

நிறத்தின் எழுத்துகளின் எண்ணிக்கைக்கு ஏற்ப
விளையாட்டைத் திறந்து–மூடவும்.

உதாரணம்:
அவர்கள் **LELÀ (ஊதா)** தேர்வு செய்தால்,
நீங்கள் அதை **நான்கு முறை** திறந்து–மூட வேண்டும்.

பிறகு, அவர்கள் உள்ளே உள்ள எண்களில் ஒன்றைத் தேர்வு
செய்கின்றனர்.
அந்த எண்ணிக்கைக்கு மீண்டும் திறந்து–மூடவும்.

முடிந்ததும்,
அவர்கள் ஒரு சிறிய கதவைத் (panel) தேர்வு செய்ய வேண்டும்.
அதன் கீழ் நீங்கள் இருவரும் செய்யக்கூடிய
ஒரு செயல்பாடு (activity) இருக்கும்.

அனைத்தும்
குழந்தைகளும் முதியவர்களும் எழுதிய கதைகளிலிருந்து எடுத்தவை.

Activities:

1. கடற்கரையில் பிக்னிக்
2. ஒளிந்துபிடி விளையாட்டு
3. ஒலிவ் எண்ணெயுடன் ரொட்டி சாப்பிடுதல்
4. மண்ணில் மலர்கள் நடுதல்
5. வீட்டின் மேல் மாடியில் முகாம்
6. கடைக்காரர்களாக நடித்துக்கொண்டு விளையாடுதல்
7. கடற்கரையைத் தொடர்ந்து நடைபயணம்
8. உங்கள் பிடித்தக் கதையைச் சொல்லுதல்

Characters:

1. Lilac
2. Sky Blue
3. Brown
4. Pistachio Green

Instructions:

வட்டத்திற்கேற்ப காகிதத்தை வெட்டவும்.
காகிதத்தை கீழே முன்னோக்கி திருப்பவும்.
பாதியாக மடக்கவும்.

திறக்கவும்.
மறுபடியும் எதிர் திசையில் மடக்கவும்.
திறக்கவும்.
நான்கு மூலைகளையும் மையத்திற்குக் கொண்டுவரவும்.
காகிதத்தைத் திருப்பவும்.
மீண்டும் நான்கு மூலைகளையும் மையத்திற்குக் கொண்டுவரவும்.
பின் நடுவில் இருந்து மடக்கவும்.
விரல்களை உள்ளே நுழைத்து விளையாடவும்.

Punjabi Translation

🌸 FLOWERS AND COLOURS

(ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਰੰਗ)
Leanne Ellul, ਨਵੰਬਰ 2026

ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿੱਚਿਆ —
ਉਹ ਸੀ **ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ** ਦੀ ਮੁੜ–ਮੁੜ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਤਸਵੀਰ।
ਇੰਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ, ਇੰਨੇ ਰੰਗ–ਬਿਰੰਗੇ —
ਬਿਲਕੁਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਹਨ।

Integrarti Festival ਦਾ ਮੰਤਵ ਹੈ
ਵੱਖ–ਵੱਖ ਪਿਛੋਕੜ, ਉਮਰਾਂ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।

ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ,
ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਚਾਰ ਲਿਖ

🌸 FLOWERS AND COLOURS

(ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਰੰਗ)
Leanne Ellul, ਨਵੰਬਰ 2026

ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿੱਚਿਆ —
ਉਹ ਸੀ **ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ** ਦੀ ਮੁੜ–ਮੁੜ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਛਵੀ।
ਇਹਨਾ ਵੱਖ–ਵੱਖ ਅਤੇ ਰੰਗ–ਬਿਰੰਗੇ,
ਬਿਲਕੁਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਆਪ ਹਨ।

Integrarti Festival ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ
ਵੱਖ–ਵੱਖ ਪਿਛੋਕੜ, ਉਮਰਾਂ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਤ ਕਰਨਾ।

ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ,
ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਚਾਰ ਲਿਖਾਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਅਤੇ
ਬੁਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਚਾਰ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ **Inizjamed** ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੀਡ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।
ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਕਹਾਣੀ–ਕਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ
ਸਾਡੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਸਨ
ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ।

ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਜਦਕਿ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ, ਤਿਉਹਾਰ ਦੋਵੇਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰੇਗਾ
ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹਨ —
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ–ਖੇਡਾਂ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ!

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਧਾਰਣ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ,
ਇਹ ਸਫ਼ੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ, ਖੁਸ਼ੀ–ਭਰੇ
ਬਤਖ ਦੇ ਚੋਚੇ ਵਰਗੇ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕਿੰਨਾ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ —
ਅਤੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਜਿਗਿਆਸਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ।

ਇਸ ਲਈ ਆਓ —
ਪੂਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਖੇਡੀਏ, ਰਚਨਾਤਮਕ ਬਣੀਏ…
ਅਤੇ ਹੋਰ Integrarti ਬਣਾਈਏ!

ST MARGARET COLLEGE, PRIMARY A, ĦAŻ-ŻABBAR

(St Margaret College, Primary A, Ħaż-Żabbar — ਨਾਮ ਜਿਵੇਂ ਦੇ ਤਿਵੇਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ)

FIRST YEAR CHILDREN'S STORIES

(ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ)
ਸੈਸ਼ਨ ਲੀਡਰ: Kit Azzopardi

WHAT A FRIGHT!

(ਕਿੰਨਾ ਡਰ ਲੱਗਿਆ!)

ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਡਰਾ ਦਿੱਤਾ!
ਸਿੰਕ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਰਾਖਸ਼ ਨਿਕਲਿਆ —

ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਘਾਹ ਵਾਂਗ ਹਰਾ,
ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਅਸਮਾਨ ਵਾਂਗ ਨੀਲਾ।

ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਕਾਗਜ਼ ਵਾਂਗ ਚਿੱਟੇ,
ਅਤੇ ਪੈਰ ਡੇਜ਼ੀ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਪੀਲੇ!

ਪਰ ਇਹ ਹੀ ਸਾਰੇ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਸਨ —
ਉਸਦੇ ਦੰਦ ਭੂਰੇ,
ਉਸਦੇ ਵਾਲ ਤੂਤ ਦੇ ਫਲ ਵਾਂਗ ਕਾਲੇ,
ਅਤੇ ਜੈਕੇਟ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਲਾਲ।

ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਵੇਖਿਆ,
ਮੈਂ ਦੌੜ ਪਿਆ —
ਇੰਨਾ ਤੇਜ਼ ਦੌੜਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ।

ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ!
ਬਿਲਕੁਲ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਫੜ ਲਵੇਗਾ!

ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ, ਉਹ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ।
ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਾਮ **Lav** ਹੈ,
ਉਹ ਚੁਮਾਲੀ (44) ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ!

ਉਸ ਨੇ ਜਿੰਨਾ ਮੈਨੂੰ ਡਰਾਇਆ —
ਉਹਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ ਕਰ ਲਈ
ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ **noli*** ਖੇਡਣ ਲੱਗ ਪਏ।

* *Noli — ਮਾਲਟੀਸ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਡ, "ਲੁਕ–ਮਿੱਠੀ" ਵਰਗੀ।*

ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਨੂਡਲਾਂ ਵਾਲਾ ਬਰਗਰ ਦਿੱਤਾ।
ਥੱਕ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਤਲਾਬ ਵਿੱਚ ਤੈਰਣ ਗਏ।

ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਵਿੱਚ,
ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਡਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ।

THE FLOWER STORY

(ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ)

ਇੱਕ ਰਾਤ, ਗੂੜ੍ਹੇ ਹਨੇਰੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ,
ਸਾਡੀ ਗੱਡੀ ਅਚਾਨਕ ਰੁਕ ਗਈ।

ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ —
ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੀਏ ਹੁੰਦੇ ਸਨ,
ਉੱਥੇ ਫੁੱਲ ਉੱਗ ਆਏ ਸਨ!

ਅਸੀਂ ਮਕੈਨਿਕ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ।
ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਇਆ, ਅਸੀਂ ਹੱਕੇ–ਬੱਕੇ ਰਹਿ ਗਏ:

ਉਸਦੇ **ਦੋ ਸਿਰ**,
ਸੱਤ ਹੱਥ,
ਚਾਰ ਟੰਗਾਂ —
ਉਸਦੀ ਚਮੜੀ ਗਿਣਤੀ–ਰਹਿਤ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ —
ਕਾਲਾ, ਨੀਲਾ, ਲਾਲ, ਗੁਲਾਬੀ, ਪੀਲਾ, ਬੈਗਨੀ, ਚਿੱਟਾ…

ਮੈਨੂੰ ਬਾਕੀ ਯਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ!

ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਫੁੱਲ ਨੂੰ ਇੱਕ–ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਕੱਢਿਆ,
ਨਵੇਂ ਪਹੀਏ ਲਗਾਏ,
ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ
ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੀਂਹ ਵਿੱਚ ਵਧ ਸਕਣ।

ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਉਹ ਫੁੱਲ ਵਧੇ —
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉੱਚੇ ਸੋਹਣੇ ਗੁਲਾਉਂਦੇ ਫੁੱਲ ਵਧੇ,
ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੁੱਖ ਵੀ —
ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਬ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵੀ ਸਨ।

SECOND YEAR CHILDREN'S STORIES

(ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ)
ਸੈਸ਼ਨ ਲੀਡਰ: Justine Somerville

CELERY CARROT AND THE TABLET

(ਸੈਲਰੀ ਕੈਰਟ ਅਤੇ ਟੈਬਲੇਟ)

ਸਮੁੰਦਰ–ਕਿਨਾਰੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਘਰ ਵਿੱਚ
ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਕੁੜੀ **Amy** ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ
ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਲਸੀ ਕੁੱਤਾ **Celery Carrot**।

ਸੈਲਰੀ ਕੈਰਟ ਦੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਗਤੀਵਿਧੀ —
ਟੈਬਲੇਟ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠ ਕੇ ਡੋਨਟ ਖਾਣਾ।

Amy ਉਸਦੀ ਆਲਸਤਾ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਗਈ ਸੀ।
ਉਹ ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦੀ:
"ਓਹ ਸੈਲਰੀ ਕੈਰਟ, ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਿਆਣਪ ਭਰ,
ਟੈਬਲੇਟ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ!"

ਇੱਕ ਦਿਨ, ਉਹ ਇੰਨੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਈ
ਕਿ ਉਸਨੇ ਟੈਬਲੇਟ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

ਸੈਲਰੀ ਕੈਰਟ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ
ਕਿ ਉਹ ਹੱਸੇ ਜਾਂ ਰੋਏ।

ਉਸਨੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਲਾਸ ਪੀ ਲਿਆ
ਅਤੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗਿਆ:
ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਨਮਕੀਨ ਪਾਣੀ ਮੇਰਾ ਦਿਮਾਗ ਤਿੱਖਾ ਕਰ ਦੇਵੇ?
Amy ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਏ!

ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਸੋਚ ਆਈ —
ਉਹ ਮਾਸਕ ਪਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਕੀ ਲੱਗਾ ਕੇ
ਟੈਬਲੇਟ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵੇਗਾ।

ਪਰ ਉਹ ਤਰਨਾ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ।
ਫਲਿੱਪਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾਏ,
ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਫੁਲਾਏ ਹੋਏ ਚੱਕਰ ਜੋ Amy ਨੇ ਖਰੀਦੇ ਸਨ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਛਲਾਂਗ ਮਾਰਦਾ ਹੈ —
ਪਰ ਇੰਨਾ ਪਾਣੀ ਨਿਗਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, Amy ਨੇ ਵੇਖ ਲਿਆ
ਅਤੇ ਉਹ ਕੱਪੜਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕੁਦ ਪਈ।

ਉਸਨੂੰ ਖਿੱਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ —
ਸੈਲਰੀ ਕੈਰਟ ਵੱਡਾ ਕੁੱਤਾ ਸੀ।

ਪਰ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਕੰਢੇ ਤੱਕ ਲੈ ਗਈ —
ਅਤੇ ਟੈਬਲੇਟ ਉਸਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ!

ਉਸਨੂੰ ਸੌਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।
Amy ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁੱਕਾਇਆ, ਬਿਸਤਰੇ 'ਚ ਸੁਟਿਆ,
ਤੇ ਉਸਦੀ ਮਨਪਸੰਦ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ —
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਬਾਰੇ ਜਿਸਨੇ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਕਸ਼ੀ ਪਤੰਗੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ
ਜੋ ਵੈਂਪਾਇਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ —
ਉਹ ਪਿਕਨਿਕ ਲਈ ਗਏ।
ਤੇਲ ਵਾਲੀ ਰੋਟੀ, ਕੇਲੇ ਦਾ ਕੇਕ,
ਰੇਤ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ…
ਉਹਨਾ ਇੰਝ ਮੌਜਾਂ ਮਾਰੀ ਕਿ
ਸੈਲਰੀ ਕੈਰਟ ਟੈਬਲੇਟ ਅਤੇ ਡੋਨਟ ਬਾਰੇ ਭੁੱਲ ਗਿਆ!

MISHA, TULI AND THE FLOWERS

(ਮਿਸ਼ਾ, ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਫੁੱਲ)

ਇੱਕ ਦਿਨ, ਜਦੋਂ ਬਾਗ਼ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਸਨ,
Misha ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਬਿੱਲੀ ਉੱਥੇ ਆ ਟਹਿੱਲੀ।
ਉਹ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਸੀ
ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁੰਘਣ ਲਈ ਝੁੱਕ ਗਈ।

ਪਰ ਫਿਰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਯਕੀਨ ਨਾ ਕਰੇ —
ਫੁੱਲ ਮਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੁੰਘਣ ਲੱਗ ਪਏ!

“ਮਿਸ਼ਾ ਕਿੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਮਹਿਕਦੀ ਹੈ,”
ਫੁੱਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ।
“ਬਿੱਲੀ ਦੀ ਆਮ ਗੰਧ ਦੀ ਬਜਾਏ,
ਉਸ ਵਿਚ ਤਾਂ *ਫੁੱਲਾਂ* ਦੀ ਮਹਿਕ ਹੈ!”

ਜਿਵੇਂ ਮਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣ–ਪਛਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ,
ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕੁੱਤਾ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਇਆ —
ਉਸਦਾ ਨਾਮ **Tuli** ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ
ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪੇਟ ਘੁੱਗਾ ਮਾਰਿਆ:
ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੈ…
ਕੀ ਬਿੱਲੀ ਵਧੀਆ ਲੱਗੂਗੀ ਜਾਂ ਫੁੱਲ?

ਕੁਝ ਵੇਲੇ ਬਾਅਦ,
ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਮਨਪਸੰਦ ਖਾਣਾ ਉਸਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ
ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਬਿੱਲੀ ਨੂੰ ਖਾਏਗਾ ਨਾ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ।

ਮਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆਈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।
ਹੁਣ ਉਸਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗ ਗਈ।
ਉਹ ਬਾਗ 'ਚ ਘੁੰਮਦੀ ਫਿਰਦੀ
ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਫੁਹਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ,
ਉਸਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ *ਇਸ ਤੋਂ ਸੁਆਦਲਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।*

ਬੇਚਾਰੀਆਂ ਬਾਗ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ!
ਮਿਸ਼ਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਪਰ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਸੀ —
ਉਹ ਮੱਛੀਆਂ ਉਸਦੇ ਪੇਟ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ।
ਉਸਦਾ ਪੇਟ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ।

ਉਹ ਘਰ ਵਾਪਸ ਗਈ
ਅਤੇ ਇਕਵੈਰੀਅਮ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਵੀ ਖਾ ਗਈ।

“ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਮਿਸ਼ਾ?!”

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨਿਗਲਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗੀ।
ਫਿਰ ਉਹ ਤਾਜ਼ਾ ਹਵਾ ਲਈ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ।

ਫੁੱਲਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਤਲਾਬ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਪੀ ਲਏ
ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕੇ।

ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ,
ਉਹ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਏ —
ਆਪਣੀਆਂ ਮੱਛੀ–ਦੋਸਤਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਨਾਲ।

ਮਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪਛਤਾਵਾ ਹੋਇਆ
ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ।

ਤੁਲੀ ਅਨਾਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਸੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।
ਜਦੋਂ ਉਹਨੇ ਰੋਂਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣੀਆਂ,
ਉਹ ਜੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਦੌੜਿਆ ਗਿਆ।

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਪਿਘਲਾ ਦਿੱਤਾ।
ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਸਾਉਣ ਲਈ
ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਸੁਣਾਇਆ।

ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ
ਅਤੇ ਸਭ ਮਿਲਕੇ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਹੱਸਦੇ ਰਹੇ।

ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ —
ਮਿਸ਼ਾ, ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਬਣ ਗਏ
ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ
ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕ–ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਣਗੇ।

SAINT JOSEPH’S RESIDENCY, FGURA

ELDERLY WRITINGS

(ਬੁਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ)
ਸੈਸ਼ਨ ਲੀਡਰ: Claudia Gauci & Priscilla Cassar

I REMEMBER

(ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ)

ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਸੀ।
ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਪਸੰਦ ਸੀ।
ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਅਧਿਆਪਿਕਾ ਪਸੰਦ ਸੀ।

ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਪੁੱਛਦਾ ਸੀ:
“ਕੀ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਠ ਹੋਵੇਗਾ? ਹੋਵੇਗਾ?”

ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ **Raħal Ġdid** *(Rahal Gdid — “ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ”)* ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।
ਪਿਤਾ ਕੰਮ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ,
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੂਟਕੇਸ ਫੜਦਾ।

ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ, ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਅਸੀਂ **ħobż biż-żejt** *(hobz biz-zejt — ਮਾਲਟੀਸ ਰੋਟੀ, ਤੇਲ ਅਤੇ ਟਮਾਟਰ)* ਖਾਂਦੇ ਸਨ।

ਮੈਨੂੰ ਸਾਡਾ ਹਨੀਮੂਨ **Sliema** *(Sliema — ਮਾਲਟੀਸ ਸ਼ਹਿਰ)* ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਹੈ।
ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ —
ਸ਼ਾਂਤ ਤੇ ਸੋਹਣਾ।
ਸਵਾਦੀ ਖਾਣਾ।
ਸਮੁੰਦਰ–ਕਿਨਾਰੇ ਟਹਿਲਣਾ।
ਮਛੀਆਂ ਫੜਦੇ ਮਛੀਰੇ।
ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

ਕਾਸ਼ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਰੁਕ ਸਕਦੇ।

ਮੈਨੂੰ **Wied il-Għajn** *(Wied il-Ghajn — “ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਵਾਦੀ”)* ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ ਸਮਾਂ ਯਾਦ ਹੈ।
ਅਸੀਂ ਬਾਹਰ ਖੇਡਦੇ,
ਛੋਟੇ ਬੋਤਲ ਦੇ ਢੱਕਣਾਂ ਨਾਲ ਦਕਾਨਦਾਰ ਬਣ ਕੇ।
ਧੂੜ ਤੇ ਪਾਣੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਟਮਾਟਰ ਪੇਸਟ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਮੈਨੂੰ **Ħaż-Żabbar** *(Haz-Zabbar — ਮਾਲਟੀਸ ਸ਼ਹਿਰ)* ਯਾਦ ਹੈ।
ਅਸੀਂ ਚੌਰਾਹੇ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ।
żinżel *(zinzel — ਰਵਾਇਤੀ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੀ ਖਿਡੌਣਾ)* ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ।
ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ।
ਮਾਸ ਖਰੀਦਦੇ —
ਜਿਸਦੀ ਮਹਿਕ ਜਿਗਰ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਬ੍ਰੇਕ ਦੌਰਾਨ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਡਾ ਲਿਆ ਦੇਂਦੀ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਪਏਗਾ…
ਮੈਨੂੰ ਉਹਦੀ ਬਹੁਤ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

WHEN

(ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਛੋਟਾ ਸੀ)

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਛੋਟਾ ਸੀ — ਛੇ ਜਾਂ ਅੱਠ ਸਾਲ —
ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਖੇਡਦੇ ਸਨ।
ਉਸ ਵੇਲੇ ਟ੍ਰੈਫ਼ਿਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਅਸੀਂ **xixu** *(shishu — ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਣ ਵਾਲਾ ਖੇਡ)* ਜਾਂ ਗੇਂਦ ਖੇਡਦੇ ਸਨ।
ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਾਤਾ–ਪਿਤਾ ਵੀ ਬਾਹਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ।
ਅਸੀਂ ਰੋਸਰੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੀ।
ਅਸੀਂ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਸਨ।

ਇਹ ਯਾਦਾਂ ਮੈਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਾਂਗਾ।

ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰੀ ਯਾਦ —
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਫੁਟਬਾਲ ਖੇਡਦਾ ਸੀ,
ਕਦੇ–ਕਦੇ ਧੱਕਾ, ਦੌੜ —
ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ।

ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ **Żejtun** *(Zejtun — ਮੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ)* ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਚ ਵੇਖਦੇ।
ਅਸੀਂ **Zejtun** ਤੋਂ **Raħal Ġdid** ਤਕ ਪੈਦਲ ਜਾਂਦੇ ਸੀ—
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਯਕੀਨ ਕਰੋਗੇ?

OFFERINGS MASQUERADING AS WEIGHTS

GĦOTJIEN TAPARSI MIŻIEN
(ਤੋਹਫ਼ੇ, ਜੋ ਭਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਲੱਗਦੇ ਸਨ)
Carmel

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ ਸੀ, **Imsida** *(Imsida)* ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਖੋਦੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।
ਅਸੀਂ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਟੁੱਕੜੇ ਭਾਰ ਸਮਝ ਕੇ ਲੈਂਦੇ
ਅਤੇ ਦਕਾਨਦਾਰ ਬਣ ਕੇ ਖੇਡਦੇ ਸੀ।

ਉਹ ਦਿਨ ਨਵੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।
ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸੀ?
ਸ਼ਾਇਦ ਸੱਠਵੀਂ ਦਹਾਕੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ।
ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜਾਹਵੀਂ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਮੁੰਡੇ–ਕੁੜੀਆਂ ਸਭ ਮਿਲ ਕੇ ਖੇਡਦੇ ਸੀ।
ਕਈ ਵਾਰ ਮੋਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਦੂਰ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਕਾਰ ਦੇਖਣਾ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਸੀ!

Imsida ਮੇਰੀ ਮਨਪਸੰਦ ਥਾਂ ਹੈ।

DOREEN — PILAGA, DO YOU REMEMBER ANYTHING?

(ਪਿਲਾਗਾ, ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਯਾਦ ਹੈ?)

“ਸ਼ਸ਼ਸ਼… ਮੈਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ।”

ਮੈਂ **Marsa** ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲਿਆ।
ਫਿਰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੈਨੂੰ **Birgu** ਲੈ ਗਈ।
ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ।

ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ ਛੋਟੀ ਸੀ — ਇੱਕ ਬੱਚੀ।

ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੈਨੂੰ ਨ੍ਹਾਉਂਦੀ, ਕੱਪੜੇ ਬਦਲਦੀ,
ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

ਫਿਰ ਮੇਰਾ ਕਜ਼ਨ —
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅੰਡੇ ਸੁੱਟਦਾ ਸੀ!

“ਤੈਨੂੰ ਗੰਦੇ ਕਰਨ ਲਈ?”
“ਹਾਂ! ਮਾਂ ਧੋਂਦੀ ਸੀ,
ਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਗੰਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ.”

ਹਾਂ… ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਫ਼–ਸਾਫ਼ ਯਾਦ ਹੈ।
ਹਰ. ਇੱਕ. ਦਿਨ।

PILAĠA — My young childhood (a study on the senses)

(ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ — ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ)

ਕਈ ਟੁਕੜੇ, ਕਈ ਯਾਦਾਂ, ਕਈ ਸੁਗੰਧਾਂ।
ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਨੀਲਾ, ਲਾਲ, ਜਾਮਨੀ…
ਹਰ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਦੇ ਹਨ।

ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਭਗ ਸੁੰਘ ਸਕਦੇ ਹੋ,
ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

The Pea Pie with Rabbit

— ਕੜਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸਿੜਕਦਾ ਖਰਗੋਸ਼
— ਪਤੀਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਆਦੀ ਸੂਅਰ ਦਾ ਸਟਿਊ
— ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੱਟੀਆਂ ਬੰਦ–ਗੋਭੀ
— ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ **imqaret** *(ਇਮਕਾਰੇਤ — ਮਾਲਟੀਸ ਮਿਠਾਈ)*
— ਆਕਟੋਪਸ ਪਾਸਤਾ
— ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਵਾਇਨ
— ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਐਤਵਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਸੌਂਫ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿੱਕੀਆਂ ਆਲੂ

Colours of memory

— ਮੇਰੇ ਪਹਿਲੇ ਕਮਿਯੂਨਿਅਨ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਚਿੱਟਾ
— ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀ ਸੀ —
ਉਹ ਮੈਨੂੰ *Celestina* ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ
— **Binġemma** ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਆਸਮਾਨੀ ਨੀਲਾ
— ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਮਰੀ ਭੈਣ — *verdemar*

— ਮੇਰੇ ਤਿਉਹਾਰ ਲਈ ਸੀਲੀ ਜਾਮਨੀ ਪੋਸ਼ਾਕ
— ਤਿਉਹਾਰ ਲਈ ਆਸਮਾਨੀ ਨੀਲਾ ਕੱਪੜਾ
— ਹਰਾ — ਥੋੜ੍ਹੀ ਉਮੀਦ, ਸੇਂਟ ਮਾਈਕਲ
— ਗੁਲਾਬੀ — ਲਾਲ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ

ਨਾਮ:
Pawla, Doreen, Helen, Josephine, Agnes, Furta, Saviour, Karmenu, Carmen, Mary, Pilaġa

---

WARTIME

(ਜੰਗ ਦੇ ਦਿਨ)
Furta

ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।
ਜੰਗ ਬਾਰੇ…

ਮੈਂ ਪਚਾਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਹਾਂ।
ਲੋਕ ਤਾਲੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਦੋਂ ਜਨਮੀ।
ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ — ਮੈਂ 95 ਹਾਂ।

ਅਸੀਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਸਨ…
Siġġiewi, **St Paul's Bay** —
ਉਪਰ–ਥੱਲੇ, ਇਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਭੱਜਦੇ।

ਸਹਾਇਤਾ–ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਤਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਚੜ੍ਹ ਆਉਂਦਾ ਸੀ —
Wardija ਦੇ ਪਾਣੀ ਕਾਰਨ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਿੜੀਆਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ
ਅਤੇ ਮੈਂ, Lilly ਅਤੇ Rokku ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਏ।
ਮੈਂ ਕਿਹਾ —
“ਹਾਏ! ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਆਖ਼ਰੀ ਸਾਹ ਸੀ?”

ਐਰ–ਰੇਡ ਅਲਾਰਮ ਵੱਜਦਾ।
ਅਸੀਂ ਦੌੜ ਕੇ ਅੰਦਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ।

ਭੁੱਖ —
ਤੁਸੀਂ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ —
ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਗਾਇਬ।

ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਕੰਬਲ ਦਿੰਦੇ।
ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।

ਸਾਡਾ ਘਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਢਹਿ ਗਿਆ।

ACKNOWLEDGEMENTS

(ਧੰਨਵਾਦ)

ਸਾਰੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਾਤੀਨੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ:

Veronika Mercieca
Joseph Galea
Mary Doris Mifsud
Anton Falzon
Jean Paul Borg
Keith Borg
Kenneth Scicluna
Coordinator: Leanne Ellul
Workshops: Kit Azzopardi, Priscilla Cassar, Claudia Gauci, Justine Somerville
Editing: Leanne Ellul, Kit Azzopardi, Justine Somerville
Audiovisual: Karl Andrew Micallef, Elisa von Brockdorff
Design: Naomi Gatt

Rights Notice:
ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ **Inizjamed** ਕੋਲ ਹਨ।
ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ–ਆਪਣੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।
ਇਸਨੂੰ ਵੇਚਣਾ, ਨਕਲ ਕਰਨਾ, ਬਦਲਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।

ACTIVITY: COOTIE CATCHER

(ਬਤਖ ਦਾ ਚੋਚਾ – ਖੇਡ)

How to Play

ਦੋ ਲੋਕ ਮਿਲ ਕੇ ਖੇਡਦੇ ਹਨ।

ਨਿਰ ਇੱਕ ਰੰਗ ਚੁਣਦਾ ਹੈ।
ਉਸ ਰੰਗ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁਤਾਬਕ
ਖੇਡ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੋ–ਬੰਦ ਕਰੋ।

ਉਦਾਹਰਨ:
ਜੇ ਉਹ **LELÀ (ਜਾਮਨੀ)** ਚੁਣਦੇ ਹਨ,
ਤਾਂ 4 ਵਾਰ ਖੋਲ੍ਹੋ–ਬੰਦ ਕਰੋ।

ਫਿਰ ਉਹ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਚੁਣਦੇ ਹਨ।
ਉਹਨਾਂ ਵਾਰ ਖੋਲ੍ਹੋ–ਬੰਦ ਕਰੋ।

ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ,
ਉਹ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਚੁਣਦੇ ਹਨ —

ਜਿਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਲੁਕਾਈ ਹੋਈ ਹੈ
ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ!

Activities

1. ਸਮੁੰਦਰ ਕੰਢੇ ਪਿਕਨਿਕ
2. ਲੁਕ–ਮਿੱਠੀ ਖੇਡੋ
3. ਤੇਲ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਖਾਓ
4. ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਲਗਾਓ
5. ਛੱਤ 'ਤੇ ਕੈਂਪ ਕਰੋ
6. ਬਾਹਰ ਖੇਡੋ ਤੇ ਦਕਾਨਦਾਰ ਬਣੋ
7. ਸਮੁੰਦਰ–ਕਿਨਾਰੇ ਟਹਿਲੋ
8. ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਓ

Characters

1. Lilac
2. Sky Blue
3. Brown
4. Pistachio Green

Instructions

— ਬਾਕਸ ਦੀ ਲਕੀਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੱਟੋ।
— ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾਓ।
— ਅੱਧਾ ਮੋੜੋ।
— ਖੋਲ੍ਹੋ।
— ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਧਾ ਮੋੜੋ।
— ਖੋਲ੍ਹੋ।
— ਚਾਰੋ ਕੋਨੇ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲ ਮੋੜੋ।
— ਕਾਗਜ਼ ਉਲਟਾਓ।
— ਮੁੜ ਚਾਰੋ ਕੋਨੇ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲ ਮੋੜੋ।
— ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਅੰਦਰ ਮੋੜੋ।
— ਉਂਗਲਾਂ ਅੰਦਰ ਪਾਓ ਅਤੇ ਖੇਡੋ।

MANDARIN CHINESE

🌸 FLOWERS AND COLOURS

（**花**朵與色彩）
Leanne Ellul，2026年11月

在孩子與長者的故事中，最令我印象深刻的，
是那些反覆出現的 **花**朵與色彩的意象——
如此多樣，如此繽紛，
就像創作這些故事的孩子與長者本身一樣。

Integrarti Festival 的宗旨，
是促進不同背景、不同年齡和不同興趣的社群之間的
合作與創意交流。

整個十月期間，
我們舉行了四場兒童寫作工作坊，
以及四場長者寫作工作坊。

在 **Inizjamed** 的作家與研究者的帶領下，
這些課堂探索了說故事的過程，
並記錄了主角們生命中的真實敘事——
那些或許會被遺忘、永不被說出的故事。

長者們回到了過去；
孩子們則深入了自己的想像世界。

到了十一月，
本節將首次把兩個世代的人們帶到一起，
共同慶祝你現在手中所看的這份出版物。

書中收錄了故事、詩作與反思——
你可以自由、甚至遊戲般地享受它們！

只要按照簡單的說明，
這些頁面就能變成一個
像鴨嘴一樣的可愛小遊戲。

回想我們從哪裡來是多麼美好，
而懷抱好奇與喜悅往前走更是美好。

那麼，就讓我們盡情玩耍、持續創作——
讓更多 **Integrarti** 發生吧！

ST MARGARET COLLEGE, PRIMARY A, ĦAŻ-ŻABBAR

（St Margaret College, Primary A, Ħaż-Żabbar —— 地名以拉丁字母保留）

FIRST YEAR CHILDREN'S STORIES

（一年級兒童故事）
指導：**Kit Azzopardi**

WHAT A FRIGHT!

（嚇死我了！）

他把我嚇得要命！
從洗手槽裡爬出來一個怪物——
臉綠得像草，
身體藍得像天空。

他的手像紙一樣白，
腳像雛菊一樣黃！

而且，
這還不是他的全部顏色！

他有棕色的牙齒、
黑得像桑葚的頭髮、
還穿著像火一樣紅的外套！

我一看到他就拔腿狂奔——
跑得太快，以至於撞到樹上。
但他卻一直踩著腳踏車追過來！

我當然知道他一定會追上我。

但就在他靠近時，他開始說話了。

他告訴我他的名字叫 **Lav**，
今年四十四歲，
還是一名學生！

我心想：
他把我嚇成這樣，根本不值得！

後來我們和好了，
還一起玩 **noli***。

* *noli——馬爾他傳統遊戲，類似「捉迷藏」。*

我又請他吃了漢堡加麵條，
玩累了之後，
我們一起去泳池游泳。

沒多久，
他給我的恐懼就完全忘記了。

THE FLOWER STORY

（花朵的故事）

有一天午夜時分，
四周漆黑安靜，
我們的車突然停下來。

你一定不會相信我們看到什麼——
車輪的位置竟然長出了花！

我們只好叫來修車工。
當他到達時，我們簡直不敢相信自己的眼睛：

他有 **兩顆頭、七隻手、四條腿**——
皮膚的顏色更是數不清：
黑、藍、紅、粉、黃、紫、白，
甚至還有我已經記不清的更多顏色！

他把每一朵花逐一取下，
裝上新的車輪，
並把花重新種回土裡，
好讓它們在雨中繼續生長。

時間過去，
那些花長高了，
開出了更大的花朵；
不止如此，
還長出了許多樹——
包括蘋果樹。

SECOND YEAR CHILDREN'S STORIES

（二年級兒童故事）
指導：**Justine Somerville**

CELERY CARROT AND THE TABLET

（芹菜胡蘿蔔和平板電腦）

在海邊的一間小房子裡，
住著七歲的女孩 **Amy**
和一隻懶狗 **Celery Carrot**。

Celery Carrot 最喜歡的事情，
就是一邊吃甜甜圈、
一邊盯著平板電腦。

Amy 一直勸他不要那麼懶，
她常說：
「哎呀 Celery Carrot，你能不能做點有意義的事情？
不要一直在平板上浪費時間！」

有一天，她氣得不得了，
直接把他的平板丟進了海裡。

Celery Carrot 一時不知道是該哭還是該笑。

他喝了一大口海水，
開始想：
「也許鹹水可以讓我的腦袋變聰明？
Amy 一定會喜歡的！」

然後他想到一個主意：
戴上面罩，跳進水裡去把平板找回來。

但他忘記了一件事——
他根本不會游泳。

他沒穿蛙鞋、
也沒帶救生浮條——
那些都是 Amy 夏天特地買給他的。

不過他自信滿滿地跳了下去。
本來平板就在不遠處，
很容易撿起來——
如果不是他喝了太多水、
差點喘不過氣。

幸好 Amy 看到了一切，
立刻穿著衣服跳進海裡。

她費了好大勁才把 Celery Carrot 拉回岸上——
畢竟他可不是小狗。

最終，她成功救了他；
而他還咬著平板電腦！

Celery Carrot 厲害地需要休息。
Amy 幫他擦乾、蓋好被子，
還講給他聽一個他最喜歡的故事：
關於一個女孩救了一頭獅子
免受變成吸血鬼的飛蛾的攻擊。

Celery Carrot 睡著後，
Amy 悄悄修好了他的平板。

第二天，
他們一起去海邊野餐。
吃了橄欖油麵包、香蕉蛋糕，
玩球、堆沙堡。

他們玩得太開心了——
Celery Carrot 竟然一整天忘了平板也忘了甜甜圈！

🌼 MISHA, TULI AND THE FLOWERS

（**米莎、图利和花朵**）

有一天，花园里的花开得正旺盛，一只名叫 **Misha（米莎）** 的猫走了进来。

她非常喜欢花的香味，便低下头去闻。

接着发生的事情，简直让人难以置信——

花朵开始**闻米莎！**

“哇，米莎好香啊！”花朵们说。

“而且她闻起来不像普通的猫，而是……花香！”

当米莎和花朵们互相认识的时候，

一只大狗走进了花园。

它的名字是 **Tuli（图利）**。

看到它们在说话，图利的肚子咕ਤ–咕ਤ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ।

“我太饿了！到底谁更好吃？猫？还是花朵？”

他心里这样想。

过了一会儿，他突然想起了家里等着他的那些美味的食物，

便决定：**他不会吃米莎，也不会吃花**朵。

米莎知道自己暂时安全了，

但她忽然也觉得饿了。

她在花园里走来走去，

看到喷泉时，她觉得：

“现在世界上最好吃的，一定是一条鱼！”

可怜的花园鱼！

米莎一点也不怜惜它们。

但是，这些鱼并不适合她的肚子。

米莎肚子疼得厉害，只好回家，

把家里水族箱里的鱼也吃了。

——米莎，你不害臊吗？！

那些鱼骨头让她更不舒服，

于是她又回到花园想透透气。

花朵们意识到她生病了，

便告诉她喝下池塘里的所有水，好让身体好一些。

当它们知道米莎做了什么时，

花朵们哭了 —— 你可以想象它们的伤心。

米莎也觉得很愧疚，跟着一起哭。

图利当时正睡在石榴树下，

听到它们的哭声便惊醒，跑过来。
它的心被融化了。

为了让大家开心一点，

它讲了一个笑话。
果然成功了！

他们三个人 —— 米莎、图利和花朵 ——

一起讲笑话，一起大笑了一整小时。

最后，他们成了最好的朋友，

并互相保证：

永远不吃彼此。

🏠 SAINT JOSEPH'S RESIDENCY, FGURA

（**圣若瑟养老院，Fgura（弗古拉）**）
Elderly writings（长者写作）
Sessions led by Claudia Gauci and Priscilla Cassar
（课堂由 *Claudia Gauci* 和 *Priscilla Cassar* 带领）

I REMEMBER

（**我记得**）

我记得学校对我来说非常重要。

我喜欢学习。

我喜欢老师。

我会带着希望问她：

“今天晚上我们会上课吗？今天会上课吗？”

我记得我们以前住在 **Raħal Ġdid（拉哈尔 吉迪德，新镇）**。
爸爸下班回家，
我会帮他提手提箱。

在厨房里，下课后，

我们会一起吃 **ħobż biż-żejt（hobz biz-zejt：橄榄油面包）**。

我记得我们的蜜月是在 **Sliema（斯利马 ）**。

日夜安静、美丽，

食物可口而多样。

我们沿着海边散步，

渔夫捕鱼，

我们玩得很开心。

真希望那段时间能更长一些。

我记得夏天的 **Wied il-Għajn（维耶德 イル-艾因：泉谷）**，

我们会去那里，

在外面玩“开小店”的游戏，

用小瓶盖装作商品，

把水和灰尘混在一起假装是番茄酱。

我记得 **Ħaż-Żabbar（哈兹-扎巴**尔）。

我们会去广场，

带着 **żinżel（传统陀螺）**，

玩它。

排队等候，

买肉，

那肉闻起来像肝味。

休息时，我妈妈会给我带一个鸡蛋。

我必须承认，我很想她。

Savior, Pawla and Mary.

WHEN

（当……的时候）

当我还小的时候，

当我们六岁、八岁的时候，

我们总是在街上玩。

那时候没有汽车，

我们会约好一起玩 **xixu（希秀：一种传统街头游戏）**或者球类游戏。

有很多不同的游戏。

晚上，我们的父母也会来到街上，

大家坐在一起，

念玫瑰经。

许多家庭都会出来，

聊天、讨论。

我们会搬出椅子，

就这样度过我们的时光。

这些时刻，

我永远不会忘记。

在我心里最珍贵的回忆之一是：

别人轻轻摇我，让我参与游戏；

还有我们一起踢足球——

跑来跑去，满街都是笑声。

有时候，我们还会步行去看

Żejtun（泽图恩）队的足球比赛，

因为我就是来自 Żejtun。

我们从 Żejtun 一直走到 **Raħal Ġdid（新镇）**——

你能想象吗？

那时的 **Schreiber（施雷伯）** 店，

现在你看到的是 **Ċensu Moran（陈苏·莫兰）**的店。

我们就是这样度过童年的。

这些时刻我永远不会忘记。

它们都是我心中最温暖的地方。

当我十七岁左右时，

我会偶尔去 **Valletta（瓦莱塔）** 转转。

有时候会想起我们去 **Sliema（斯利马）** 的时光。

到处都是别墅，

非常漂亮。

这段记忆我永远不会忘记。

后来，岁月流逝，我结婚了。

再后来，我年纪更大时，

在船厂工作的时候，

我去了国外十五次。

我工作很辛苦，
加班很多，
然后休一周假，

我和妻子就会坐飞机旅行。

这些时刻，

我永远不会忘记。

它们是我心中最珍贵的回忆。

我非常珍惜它们。

CARMEL — OFFERINGS MASQUERADING AS WEIGHTS

（**卡梅**尔 —— **重量伪装的供品**）

GĦOTJIEN TAPARSI MIŻIEN（拉丁名保留）

小时候，在 **Imsida（伊姆西达）**，

街上常常挖着沟槽（壕沟）。

我们会把供品当作“秤砣”来玩，
假装自己是店主。

那时他们正在修路、开新道路。

我那时多大？
六十年代左右吧，
因为我五十年代出生的。

我们男孩女孩一起玩，
有时会偷偷溜走，
拿着珠子、石头当宝贝。

那时候看到一辆车都很稀奇。

他们挖沟是为了加快施工。

Imsida 是我最喜欢的地方。

DOREEN — PILAGA, DO YOU REMEMBER ANYTHING?

（多琳 —— 皮拉加，你还记得什么吗？）

“嘘……我在录音呢。”

我出生在 Marsa（马尔萨），
后来我母亲带我去了 Birgu（比尔古）。
我们就住在那里。

“那时你很小吗？”
“婴儿，我还是婴儿。她把我从马尔萨带到比尔古，
然后我们又搬回了比尔古。”

“那是你长大的地方吗？”
“是的。”

“你记得什么特别的事情吗？”

我记得我们在比尔古住的房子只有两个房间。

我母亲会给我洗澡、更衣，
然后把我放在门口坐着。

我的表兄住在附近，
他会向我扔鸡蛋。

“向你扔鸡蛋？！”

“是的，就是为了把我弄脏！

我妈妈当然会生气。

她刚把我洗干净，他又弄脏。

每天都是这样！”

“每天？！”
“是的，每天。”

“这就是你记得最清楚的？”

“是的，我一辈子都记着。”

PILAĠA — My young childhood: a study on the senses

（**皮拉加 —— 我的童年：一场感官的研究**）

他们提到许多细碎的片段，

记忆的碎屑。

他们给我们的世界染上

蓝、红、紫……

你仿佛能闻到、能尝到。

豌豆馅饼与兔肉

锅里兔肉滋滋作响。

锅旁是猪肉炖菜。
家里切碎的卷心菜。

妈妈做的 imqaret（英玛雷特:枣馅酥）。

章鱼面。

一点点红酒。

周日爸爸做的——
加入茴香的烤土豆。

圣体初领礼的白裙子

我妈妈常把我从头到脚打扮成蓝色，

别人叫我 Celestina（切莱斯蒂娜：小天空）。

天蓝色，

还有 Binġemma（宾杰马）堡垒。

我丈夫的妹妹——她年轻时就离世了。

她喜欢绿色。

我为节日缝的紫罗兰色连衣裙，

还有另一件天蓝色的节日裙。

绿色——一点希望，献给圣米迦勒。

粉色——比红色淡一些。

—— Pawla, Doreen, Helen, Josephine, Agnes, Furta, Saviour, Karmenu, Carmen, Mary, Pilaġa

---

WARTIME

（**战时回忆**）

我真的没有多少美好的事能告诉你。

关于战争。

我九十五岁了。

（大家鼓掌。）

我不知道自己什么时候出生。
真的不知道。
但我知道我已经九十五岁。

我们那时是难民……
Siġġiewi（席杰维）……
St Paul's Bay（圣保罗湾）……
我们四处逃难。

我记得我们需要手动抽水，
因为避难所的位置，
来自 **Wardija（瓦**尔迪**亚）**的水会渗下来。

有一次，有一对兄妹——
以及我。

避难所里有楼梯。
谁先在晚上下来，
谁就睡在椅子上。

我们家有十三个孩子。
还有另一对，**Lilly（莉莉）** 和 **Rokku（洛库）**——
愿上帝保佑他们。

有一次，楼梯塌了，
我掉进了水里。

我对他说：
“你是不是觉得自己快死了？”
（我那时还只是个孩子！）

然后是空袭警报。
我们跑进去避难。

你无法想象那种饥饿。

敌机想扔炸弹时就扔。

警报响起时，
你有房子；
出去时，它可能就没了。

政府给你毯子盖身。

因为家在战争中被炸毁。

L-Isla, Strada San Lorenzo, Strada Macina, Strada Crucifisso
（原名保留）

后来我们逃到 **Siġġiewi**。

Qrendi（克伦迪）的教堂倒塌了。

把我们吓坏了。

后来去了 **St Paul's Bay**。
Gillieru（吉列鲁）的教堂也倒了。

再次吓到我们。

再后来去了 **Wied il-Għajn**。

从那以后，
圣诞节对我来说再也没有意义。

我不喜欢它。（哭）

我被偷过两次。

一次在圣母无染原罪节，

一次在圣诞节。

没有美好的回忆。

只有经历。

但它们都不美。

—— Furta

Acknowledgments

（**致谢**）

所有姓名和拉丁拼写保持原样。

ACTIVITY: COOTIE CATCHER

（**活动:幸运八角纸玩具**）

HOW TO PLAY（怎么玩）

两个人一起玩。
让朋友选择一种颜色。

根据颜色名字的字母数量
打开、合上玩具。
例如：
如果他们选 **LELÀ（勒拉：紫色）**，
字母 4 个 → 打开合上 4 次。

然后朋友选择一个数字。
再按照数字开合一次。

接着，他们选择一个小面板，
里面有你们可以一起完成的活动！

所有活动均取材自
儿童与长者的写作内容。

Game Options（游戏内容）

1. 在海边野餐
2. 玩捉迷藏
3. 吃橄榄油面包
4. 在土里种花
5. 在屋顶露营

6. 在外面玩“开小店”游戏
7. 沿着海边散步
8. 讲你最喜欢的故事

Characters（角色）

1. Lilac（丁香紫）
2. Sky Blue（天蓝 ）
3. Brown（棕色）
4. Pistachio Green（开心果绿 ）

Instructions（折纸说明）

1. **沿着方框的外形剪下纸张。**
2. **将纸翻面。**
3. **把纸对折一次。**
4. **打开。**
5. **再向另一方向对折一次。**
6. **再打开。**
7. **将四个角向中心折。**
   会出现一个方形结构。
8. **保持原状，把纸翻过来。**
9. **再次将四个角向中心折。**
10. **形成另一个较小的方形。**
11. **从中间对折。**
12. **将手指伸入折纸的开口处，**
    就可以开始玩了！

🇸🇴 SOMALI — PART 1

FLOWERS AND COLOURS

(UBAXYADA IYO MIDABADA)

Leanne Ellul, November 2026

Waxa iiga muuqday sheekooyinka carruurta iyo waayeelka ugu badan
waxay ahaayeen muuqaallada soo noqnoqda ee ubaxyada iyo midabada —
kuwo kala duwan oo dhalaalaya, sida carruurta iyo waayeelka laftooda.

Festivalka **Integrarti** wuxuu leeyahay himilo ah inuu dhiirrigeliyo
isku-xidhka hal-abuurka iyo wada-shaqaynta bulshooyin kala duwan
oo leh asalo, da’ iyo dano kala duwan.

Bishii Oktoobar, waxaa dhacay **afar aqoon-is-weydaarsi qoraal** oo carruurta ah
iyo **afar kale** oo lagu qabtay waayeelka.
Waxaa hogaaminayay qorayaasha iyo cilmi-baarayaasha **Inizjamed**.
Kulamadan waxa ay sahamiyeen sida loo sheekeeyo
waxayna duubeen sheekooyin laga soo qaaday nolosha ka qaybgalayaasha —
kuwaas oo laga yaabo in aan marna la sheegi lahayn.

Waayeelkii waxay dib ugu noqdeen xusuustoodii hore,
halka carruurtuna ay u safreen adduunka mala-awaalkooda.

Bishii November, festivalku waxa uu isu keeni doonaa labada jiil
markii ugu horreysay si ay u xusaan daabacaadda aad gacanta ku haysato.

Gudaha waxa ku jira ururin sheekooyin, tixyo iyo milicsiyo —
qaybo aad si xor ah, xitaa si ciyaar leh u raaxaysan karto!

Adigoo raacaya tilmaamaha fudud,
bogaggan waxa loo rogi karaa ciyaar yar oo xiiso leh,
oo u eg *sanka shinbir-digaag leh*.

Waa wax lala yaabo in aan xusuusanno meesha aynu ka nimid,
iyadoo aynu weli hore u soconno iyada oo ay nagu jirto xiiso iyo farxad.

Haddaba aan si xooggan u ciyaarno — oo sii abuurno —
si aan u helno Integrarti dheeraad ah!

ST MARGARET COLLEGE, PRIMARY A, ĦAŻ-ŻABBAR

(Dugsiga St Margaret, Heerka Primary A, ĦAŻ-ŻABBAR — magaca Maltese, la latin ahaan loo qoraa)

FIRST YEAR CHILDREN'S STORIES

(SHEEKOYINKA CARRUURTA SANADKA KOOWAAD)

Kulamada waxaa hogaamiyay Kit Azzopardi

WHAT A FRIGHT!

(ILAAHAY WOW! SIDUU IIGU CABSI GALIYAY!)

Markaan eegay, waan argagaxay!
Saxanka weelka ayaa ka soo baxay bahal leh wejiga cagaar sida cawska
iyo jir buluug sida cirka.
Gacmihiisu way ahaayeen caddaan sida warqad,
lugihiisuna jaalle sida ubaxa daisies!

Oo eeg—kuma uusan ekaan midabadaas oo keliya!
Ilkihiisu waxay ahaayeen bunni-madow,
timihiisuna madow sida mulberries,
jaakaddiisuna casaan sida dabka.

Markaan arkay, waan orday —
anan si degdeg ah u orday in aan geed ku dhacay.
Balse isaga ayaa weli iigu soo dhowaanayay isagoo wata baaskiil.

Dabcan, waan ogaa inuu i qaban doono!
Laakiin marki uu ii soo gaaray ayuu hadal bilaabay.
Wuxuu ii sheegay magaciisu inuu yahay **Lav**,
inuu 44 jir yahay
isla markaana weli arday yahay.

Runtii cabsi aan mudnayn ayuu ii abuuray!

Waxaan heshiinay oo bilaawnay inaan ciyaarno **noli***.
Markaasaan burgers iyo noodles siinay,
ka dibna markii aan daalnay, waxaan ku qubaysannay barkadda dabaasha.

Inyar kadib cabsi dhan waan illoobay.

* **Noli** — waa ciyaar dhaqameed Maltese ah, la mid ah "car and seek".

THE FLOWER STORY

(SHEEKADA UBAXA)

Habeen madow oo aamusnaan ah,
baabuurkeennii si lama filaan ah ayuu u istaagay.

Waxaad rumaysan weydo —
ubaxyo ayaa ka soo baxay halka giraangirihii baabuurku yaali jireen!

Waxaan wacnay makaanik.
Markuu yimid, indhahayaga ayaan rumaysan kari waynay —
wuxuu lahaa laba madax, toddobo gacmood, afar lugood,
jirkana wuxuu ka koobnaa midabo aan tiro lahayn:
madow, buluug, casaan, pink, jaalle, violet, caddaan
iyo kuwo kale oo aanan xusuusan karin.

Wuxuu ubaxyada u saaray mid mid,
wuxuuna ku rakibay giraangirayaal cusub,
ka dibna ubaxyadii ayuu u beeray dhulka
si ay roobka ugu baxaan.

Maalmo kadib, ubaxyadii way koraan —
iyo ubaxyo dhaadheer oo la socda.
Oo ma aha oo keliya ubaxyo —
geedo badan ayaa ka baxay, ay ku jiraan geedo tufaax.

SECOND YEAR CHILDREN'S STORIES

(SHEEKOYINKA SANADKA LABAAD)

Kulamada waxaa hogaamiyay Justine Somerville

CELERY CARROT AND THE TABLET

(CELERY CARROT IYO TABLET-KA)

Guri yar oo ku yaal badda agteeda
waxay ku noolayd gabar 7 jir ah oo la yidhaahdo **Amy**,
iyo eey fadhi-kici ah oo la yiraahdo **Celery Carrot**.

Hiwaayaddiisa ugu jecel waxay ahayd
inuu donuts ku cuno hortiisa tablet-ka.

Amy way ku daashay inay mar walba ku tiraahdo:
"Celery Carrot, maxaad maskaxdaada wax fiican ugu shubin?
Maxaad u samayn karin wax faa'iido leh oo aan ka ahayn inaad tablet-ka iska daawato?"

Maalin, Amy aad bay u carootay
oo waxay tablet-kiisa ku tuurtay badda.

Markuu Celery Carrot arkay waxa ay samaysay,
ma ogeyn inuu qoslo ama ooyo.

Isagoo fakaraya waxa uu qaban karo,
wuxuu cabbay koob biyo bad ah —
waxuuna is yiri:
biyaha cusbada ahi maskaxdayda ma dhumuc bay u yeeli karaan?
Amy aad bay u jeclaan lahayd!

Kadib wuxuu helay fikrad:
wuxuu xidhan doonaa maaskaro,
wuxuuna u dabaalan doonaa tablet-ka.

Laakiin hal shay ayuu illoobay —
wuu dabaalan kari waayay.

Isaga oo aan xiran flippers ama floaties
ay Amy xagaagii u iibisay,
si kalsooni leh ayuu isugu tuuray biyaha qoto dheer.

Tablet-ka wuu soo saari lahaa —
haddii uusan biyo aad u badan liqin oo neef qabasho la’aan tegin.

Wuxuu ku dhawaaday inuu ku dhinto,
nasiib wanaag Amy ayaa aragtay
waxayna ugu boodday badda — dhar walba sida ay u ahayd.

Iyadu si adag ayay u jiidday,
maadaama Celery Carrot aanu yarayn.
Ugu dambeyn, waxay ku soo dabaashay xeebta
iyadoo Celery Carrot si adag ugu dheggan yahay
tablet-kuna uu u dhexeeyo ilkihiisa.

Kadib dhacdadaa, Celery Carrot wuu daalay.
Amy way qalajisay, sariirtana way dhigtay.
Waxayna u akhriday sheekadiisa uu jecel yahay
ee ku saabsan gabadh badbaadisay libaax
oo balanbaalis isu beddelay vampire.

Markuu hurdo galay, Amy si qarsoodi ah ayey tablet-ka u hagaajisay.

Subaxdii xigtay, labadoodii waxay ku tageen picnic badda agteeda.
Waxay cuneen rooti saliid leh,
cake muus ah,

waxay ku ciyaareen kubbad
waxayna dhiseen qalcad ciid ah oo lagu qurxiyay qolofyo.

Celery Carrot waxay ka heshay maalintaas
— wuxuuna iloobay tablet-kii iyo donuts-kii!

MISHA, TULI AND THE FLOWERS

(MISHA, TULI IYO UBAXYADA)

Maalin, markii ubaxyada beerta ay si buuxda u blossoming ahaayeen,
bisad la yiraahdo **Misha (Miisha)** ayaa soo gashay beerta.

Waxay aad u jeclayd urta ubaxyada,
waxayna u soo dhowaatay si ay u urto.

Markaas ayaa wax dhacay — wax aan la rumaysan karin:
Ubaxyadii ayaa bilaabay inay Misha u urtaan!

“Waa maxay urta quruxda badan ee Miisha!” ayay ubaxyadu yiraahdeen.
“Maya, uma urto sida bisad — waxay u urtaa ubax laftiisa!”

Intii ay is baranayeen Misha iyo ubaxyada,
ey weyn ayaa beerta soo galay.
Magaciisu wuxuu ahaa **Tuli (Tuuli)**.

Markuu arkay iyagoo wada hadlay, calooshiisu way gurguraysay.
“Aad baan u gaajaysanahay!
Yaa macaan — bisadda mise ubaxyada?”
buu is yidhi.

Wax yar kadib ayuu xusuustay
cuntooyinkii macaan ee guriga ugu sugayay,
wuxuuna go’aansaday inuusan cunin Misha
ama ubaxyada midna.

Markay Misha garatay inay badbaado tahay,
ayaduna waxay dareentay gaajo.

Waxay ku wareegtay beerta,
markay aragtay burqadda biyaha, waxay is tiri:
“Wax ka macaan maanta ma jiro — kalluun la cuno!”

Kalluunk poor ah!
Misha naxariis uma aysan muujin.

Laakiin kalluunkaasi caloosheeda ma uusan ku fiicnaan.
Waxay gurigeeda ood ugu noqotay inay cunto
kalluunka aquarium-ka — weliba iyaguna ma aysan badbaadin!

“Miisha, maxaad sidan u samaysay?!”

Laakiin lafaha badan ayaa caloosha ka xanuujiyay.
Waxay u baxday beerta si ay hawo u hesho.

Ubaxyadii waxay ogaatay inay bukootay
waxayna u sheegeen inay cabto biyaha balliga
si ay u soo fiicnaato.

Markay maqleen waxay samaysay,
waxay u sheegeen inay khalad tahay —
waxayna ka ooyeen asxaabtoodii kalluunku.

Misha waxay dareentay xishood
wayna ooyday.

Tuli wuxuu ku seexday hoosta geedka rumman.
Markuu maqlay oohinta, wuu kacay
wuxuuna u orday dhankooda.

Murugadooda ayaa qalbigiisa jilcisay.

Si uu u farxad geliyo, wuxuu u sheegay kaftan.
Wuu ku guuleystay —
saacad ayey qoslayeen oo kaftan isu sheegayeen.

Misha, Tuli iyo ubaxyadu waxay noqdeen
saaxiibo aad u dhow
waxayna ballan qaadeen
inay marna is cuni doonin.

SAINT JOSEPH’S RESIDENCY, FGURA

(GURIKA WAAYEELKA “ST JOSEPH”, FGURA)
Elderly writings (Qoraallada Waayeelka)

Kulamada waxaa hogaamiyay *Claudia Gauci* iyo *Priscilla Cassar*

I REMEMBER

(WAXAAN XUSUUSTAA)

Waxaan xusuustaa in iskuulku uu aad ugu dhowaa qalbigeyga.
Waxaan jeclaa waxbarashada.
Waxaan jeclaa macallimadda.

Waxaan iyada weydiin jiray anigoo rajo leh:
“Ma leenahay caawa? Ma leenahay caawa?”

Waxaan xusuustaa inaan ku noolayn **Raħal Ġdid (Rahal Ġdid — „Tuulada Cusub“)**.
Aabbahay markuu shaqada ka imanayo,
anigaa boorsadiisa qaadi jiray.

Jikada, iskoolka ka dib,
waxaan cunaynaa **ħobż biż-żejt (khobz biz-zeyt — rooti saliid leh)**.

Waxaan xusuustaa bilowgii guurkeenna ee ku qaatay **Sliema** —
maalin iyo habeen,
xasilloon, qurux badan,
cunto dhadhan wanaagsan leh.
Waxaan ku socon jirnay xeebta,
annagoo daawanayna kalluumaysatada.
Aad baan u raaxaysanay.
Waxaan rabay inaan sii joogno muddo dheer.

Waxaan xusuustaa xagaaga **Wied il-Għajn (Wied il-Ayn — „Dooxada Isha Biyaha“)**.
Waxaan ku ciyaari jirnay bannaanka
annagoo isku ekaysiinayna in aan nahay dukaanyahanno,
annagoo isticmaalayna daboollo yar-yar
oo ka dhigi jirnay alaab.

Waxaan isku qasi jirnay biyo iyo boodh
si ay ugu ekaato *suugo yaanyo*.

Waxaan xusuustaa **Ħaż-Żabbar**.
Waxaan tegi jirnay barxadda.
Waxaan wadan jirnay **żinżel (zinzel — kubbad wareegta / spinning toy)**.
Waxaan ku ciyaari jirnay.
Waxaan sugaynay safka.
Waxaan iibsan jirnay hilib
oo udgoonkiisu u ekaa beerka.

Hoyga dugsiga, hooyaday waxay ii keeni jirtay ukun.
Runtii waan u xiisay.

Savior, Pawla iyo Mary

WHEN

(MARKII / GOORTII)

Markaan yaraa / markaan 6 jir ahayn / 8 jir ahayn,
mar walba waxaan ku ciyaari jirnay waddada.
Gawaaridu ma badnayn maalmahaas.

Waxaan ku ciyaari jirnay **xixu (shishu — ciyaar dhaqameed)**
ama kubbad.
Ciyaaro badan oo kala duwan.

Habeenkii, waalidiintayadu iyaguna waxay fadhiisan jireen waddada
waxayna akhriyi jireen salaadda roosariga.

Qoysas badan baa bannaanka isugu iman jiray,
waxaanu ka sheekaysan jirnay
annagoo fadhino dibadda
kursiyo wataan.

Marnaba ma ilaawi doono waqtiyadaas.
Waxa qalbigeyga ugu dhow
waxa uu ahaa furitaanka farxadda
markii la igu ciyaari jiray ama aan ku ciyaari jirnay kubbadda.

Mararka qaarkood waxaan tagi jirnay
in aan daawano kooxda **Żejtun (Zejtun)** oo kubbad ciyaareysa.
Waxaan ahay qof ka soo jeeda Żejtun.

Waxaan lug ka tegi jirnay Żejtun ilaa **Raħal Ġdid**
— ma rumaysan kartaa?!

Waxaan maraynay **Schreiber**,
halka maanta laga helo **Ċensu Moran**.

Waqtiyadaas marnaba ma ilaawi doono.

Markaan 17 jir ahaa,
waxaan mararka qaar u baxayay **Valletta**.

Mararka qaar waxaan xusuusan jiray
safarradii **Sliema** —
ma ilaawo marnaba.
Guryo waaweyn oo meel walba ah.
Waxay ahayd meel lagu farxo.

Markii waqtigu noqday, waan guursaday.

Markii aan weynaanay,
waxaan bilaabay inaan safro dibadda.
Waxaan ka shaqayn jiray Dockyard-ka.
15 jeer ayaan dibadda u safray.

Shaqo badan waxaan ka qaban jiray,
mararka qaarna waxaan qaadan jiray toddobaad fasax ah
annagoo aniga iyo xaaskeyga diyaarad raaci jirnay.

Waqtiyadan —
waan xafiday.

OFFERINGS MASQUERADING AS WEIGHTS

(HADYADO U EKAANAYA MIISAANNO)
GĦOTJIEN TAPARSI MIŻIEN *(eray dhaqameed Maltese ah, la latin ahaan loo qoro)*

Markaan yaraa, waddooyinka **Imsida (Imsiida)** waxaa lagu sameyn jiray jeexjeexyo badan.
Annagu waxaan samayn jirnay “hadyado”
oo aan u malayn jirnay inay yihiin miisaan,
annagoo ciyaari jirnay inaan nahay dukaanyahanno.

Wadooyinkii cusub ayaa weli la dhisayay maalmahaas.
Imisa jir ayaan ahaa?
Waxay ahayd 60-meeyadii — aniga oo ku dhashay 50-meeyadii.

Waxaan wada ciyaari jirnay —
gabar iyo wiilba.

Mararka qaar waxaan ka carari jirnay guryaha
annagoo sito dhagaxyo iyo silsilado yar yar.

Inaad gaari aragto maalmahaas… aad bay u adkayd.
Waxay qodayeen godad si ay shaqada u dedejiyaan.

Imsida waa meesha aan ugu jeclahay.

— **Doreen (Dooriin)**

PILAGA, DO YOU REMEMBER ANYTHING?

(PILAGA, MA XUSUUSATAA WAX?)

“Shhhhh, waan duubayaa.”

Waxaan ku dhashay **Marsa (Marsaa)**
ka dibna hooyaday waxay i geysay **Birgu (Birguu)**.
Waxaan ku noolayn Birgu.

– “Yaraantii miyaa?”
– “Haa, ilmo yar ayaan ahaa. Waxay iga soo qaadday Marsa oo waxay i keentay Birgu.”

– “Halkaas ma ku kortay?”
– “Haa.”

– “Wax gaar ah ma xusuusataa?”

Waxaan xusuustaa guriga Birgu oo lahaa labo qol oo keliya.
Hooyaday way i maydhi jirtay
wayna ii beddeli jirtay dharkayga
ka dibna albaabka ayay iga saari jirtay
si aan u fariisto.

Ayaanlekeygii meel kale ayuu deggenaa
wuxuuna igu tuuri jiray ukumo!

– “Ukumaha kuugu tuuri jiray?!”
– “Haa! Si uu iigu wasakheeyo!
Hooyaday way caroon jirtay —
iyadoo i nadiifisa asaguna i wasakheeya.”

Waxaas oo dhan waxaan si fiican u xusuustaa.
Ma jirin maalin uu seegay — maalin kasta!

– “Ma taasi baa maskaxdaada ku hadhay?”
– “Haa, weligay waan xafiday.”

— **Pilaġa (Pilaaja)**

MY YOUNG CHILDHOOD – A STUDY ON THE SENSES

(CARRUURNIMADAYDA HORE – DARAASAD KU SAABSAN DAREENNO)

Waxay sheegaan xadhko kala go’an, qaybo, fikrado — jajabyo xusuus ah.

Waxay nagu rinjiyeen buluug, casaan, violet…
Waxaad ku dhawaad dhadhamin kartaa ama urin kartaa.

---

1. The Pea Pie with Rabbit

(Buur-buurka digirta iyo bakaylaha)

Bakaylaha tiyaatar ku dhaca qasacadda.
Qasacadda kale — suugada hilibka doofaarka.
Kabkaad guriga ku jarjarayso.

Imqaret (imkaaret — macmacaan dhaqameed Maltese)
oo hooyaday samayn jirtay.

Octopus-ka spaghetti-ga leh.
Khamri yar.

Baradhada la dubay ee axadda –
kuwa aabbahay sameeyo, oo leh fennel.

---

2. The white of the First Communion dress

(Caddaanka dharka Koomuuniyadda Koowaad)

Hooyaday waxay mar kasta ii gelin jirtay dhar buluug ah
waxaana la iigu yeeri jiray **Celestina (Celestina — “midabka cirka”)**.

Midabka buluugga-cirka ee qalcadda **Binġemma (Bingemma)**.

Walaashii ninkayga — oo geeriyootay iyada oo da’ yar —
midabka **verdemar (verdemaarr — buluug-culus/greenish-blue)**.

Dharka violet-ka ah ee aan u tolay fasaxa.
Iyo dhar kale oo buluug-cir ah oo aan xirtay maalinta fasaxa.

Cagaar — rajo yar,
Sayn Michael.

Rosa — mid casaan ka khafiifsan.

Pawla, Doreen, Helen, Josephine, Agnes, Furta, Saviour, Karmenu, Carmen, Mary, Pilaġa

---

WARTIME

(XILLIGII DAGAALKA)

Runtii waxyaalo qurux badan ma sheegi karo…
Dagaalkii.

Waxaan ahay 95 jir.
(Dadka oo dhan sacbinaya.)

Ma sheegi karo goorta aan dhashay.
Xitaa anigu ma aqaan.
Laakiin waxaan ogahay inaan ahay 95 sano jir.

Waxaan ahaa qaxooti…
Siġġiewi,
St Paul's Bay,
meel kasta ayaanu u kala wareegi jirnay.

Waxaan xusuustaa in aan biyo ka soo shubi jirnay
maadaama biyaha **Wardija** ay ka soo daadan jireen
meesha hoyga qaxootigu ka dhisnaayeen.

Waxaa mar jiray labo ilmo ah.
Hoyga wuxuu lahaa jaranjaro.
Qofkii ugu horreeya ee hoos u dega habeenkii
kursi ayuu ku seexan jiray.

Annagu waxaan ahayn **13 carruur ah**.

Waxaa jiray laba ilmo kale — **Lilly** iyo **Rokku**
(*Ilaahay ha u naxariisto, miskiinyooyinku*).

Maalin jaranjaradii ayaa dumtay
wayna ku dhacday biyaha.

Waxaan isagii ku idhi:
"Ma tani baa ahayd neeftii kuu dambaysay?"
— sidaas ayaan u yaraa!

Kadib digniin weerar cirka ah.
Waxaan galaynay hoyga.

Gaajo aan la qiyaasi karin.
Markay doonaan ayay bambooyinka dhici jireen.

Markay sirenadu dhawaaqdo,
waad ogtahay inaad guri leedahay —
laakiin markaad dibadda u baxdo,
waxa aad aragtaa inuu dumay.

Waxay na siin jireen bustayaal aan isku duubno.
Gurigii wuu dumay intii dagaalku socday.

L-Isla
Strada San Lorenzo

Strada Macina
Strada Crucifisso

Kadib waxaan u guurnay **Siġġiewi**.
Kaniisaddii **Qrendi** way dhacday.
Waxayna nagu qabatay annagoo gudaha jooga.

Kadib **St Paul's Bay** —
Kaniisadda **Gillieru** ayaa dhacday.
Iyaduna sidoo kale nagu qabatay.

Kadib **Wied il-Għajn**.

Tan iyo markaas…
Ciidaha Kirismaska mar dambe ii iman maayaan.
Ma jecli.
(Oohin.)

Laba jeer waa la iga xaday —
Maalinta Conception-ka
iyo Kirismaska.

Kuwani waa xusuus aad u murugo badan —
ma jiraan wax qurux badan oo ku saabsan.

— **Furta**

ACKNOWLEDGMENTS

(MAHADNAQYO)

Veronika Mercieca — (Maareeyaha Dhaqanka, Port Regional Council)
Joseph Galea — (Agaasimaha Farshaxanka ee Integrarti)
Mary Doris Mifsud — (St Joseph Residence)
Anton Falzon — (Żabbar, Primary A)
Jean Paul Borg, Keith Borg, Kenneth Scicluna — (Inizjamed)

Kooxda suugaanta ee Integrarti: **Leanne Ellul**
Hoggaamiyeyaasha aqoon-is-weydaarsiyada qoraalka:
Kit Azzopardi, Priscilla Cassar, Claudia Gauci, Justine Somerville

Tafatirka:
Leanne Ellul, Kit Azzopardi, Justine Somerville

Muuqaal & Dhawaaq:
Karl Andrew Micallef, Elisa von Brockdorff

Naqshadeynta daabacaadda:
Naomi Gatt

ACTIVITY: COOTIE CATCHER

(CIYAARTA: BAALKA SHIMBIRTA EE WARQAADDA)

HOW TO PLAY

(SIDA LOO CIYAARO)

Labadiinaba u ciyaara.
Weedh ka codso saaxiibkaa inuu doorto midab.

Furo oo xir ciyaarta
tiro la mid ah harooyinka midabka uu doortay.
Haddii uu doorto **LELÀ (LELÀ — “violet”)**,
fur oo xir afar jeer.

Markaad dhammayso,
ha doortaan tiro.

Ku furo/kufsaar tirooyinka.

Kadibna saaxiibkaa waa inuu doortaa
hal meel oo ka mid ah meelaha
ay ku jiraan hawlaha aad wada qaban kartaan —
kuwaas oo laga qaatay sheekooyinka
carruurta iyo waayeelka.

GAME OPTIONS

(DOORASHOOYINKA CIYAARTA)

1. Ka sameeya picnic xeebta agteeda
2. Ku ciyaara car and seek
3. Cuna rooti saliid leh
4. Ubax beer
5. Ku seexa saqafka guriga (camping)
6. Dibadda ku ciyaara oo iska dhig dukaanyahanno
7. Ku soco xeebta
8. Qisadaada ugu jeceshahay sheeg

CHARACTERS (MIDABYADA)

1. Lilac (lilac)
2. Sky blue (buluug cirka)
3. Brown (bunni)
4. Pistachio green (cagaar pista)

INSTRUCTIONS

(TILMAAMAHA DIYAARINTA CIYAARTA)

Ku jar qaabka sanduuqa.
Warqadda rogo.

Laabi warqadda.
Furo.

Laabi dhinaca kale.
Furo.

Laabi afarta gees iyadoo bartamaha loo dhigayo.
Warqadda rogo.

Mar kale laabi afarta gees bartamaha.

Laabi warqadda bartamaha.
Faro geliso godadka — ciyaarna bilaabo!

🇮🇳 MALAYALAM

FLOWERS AND COLOURS

(പൂക്കളും നിറങ്ങളും)

Leanne Ellul, November 2026

കുട്ടികളുടെയും വയോധികരുടെയും കഥകളിൽ വീണ്ടും വീണ്ടും ആവർത്തിച്ച് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്
പൂക്കളുടെയും നിറങ്ങളുടെയും ചിത്രങ്ങളായിരുന്നു —
എത്രയും വൈവിധ്യമാർന്നതും വർണശബളവുമായ,
അവയെ പറയുന്ന കുട്ടികളും വയോധികരും പോലെ തന്നെ.

Integrarti Festival (ഇന്റഗ്രാർട്ടി ഫെസ്റ്റിവൽ)യുടെ ലക്ഷ്യം,
പല പശ്ചാത്തലങ്ങളും പ്രായങ്ങളും താൽപര്യങ്ങളും ഉള്ള
സമുദായങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സൃഷ്ടിപരമായ കൈമാറ്റങ്ങളും
സഹകരണമൂല്യങ്ങളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയാണ്.

ഒക്ടോബർ മാസമൊട്ടാകെ,
കുട്ടികൾക്കായി നാലും
വയോധികർക്കായി നാലും
എഴുത്ത് വർക്ക്ഷോപ്പുകൾ നടത്തി.

Inizjamed (ഇനിസ്ജമേഡ്) എന്ന സംഘടനയിലെ എഴുത്തുകാരും ഗവേഷകരും
ഈ സെഷനുകൾ നയിച്ചു.

അവർ കഥപറച്ചിലിന്റെ പ്രക്രിയ പരിശോധിച്ചു,
മറഞ്ഞുപോകാൻ സാധ്യതയുണ്ടായിരുന്ന
ജീവിതകഥകൾ രേഖപ്പെടുത്തി.

വയോധികർ സമയം പിന്നോട്ട് സഞ്ചരിച്ചു,
കുട്ടികൾ അവരുടെ സങ്കൽപ്പലോകത്തിലേക്ക് കുതിച്ചു.

നവംബർ മാസത്തിൽ,
ഈ പ്രസിദ്ധീകരണത്തെ ആഘോഷിക്കാൻ —
നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ കൈയിൽ പിടിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ പുസ്തകത്തെ —
രണ്ടു തലമുറകളും ആദ്യമായി ഒന്നിക്കുന്നു.

ഇതിന്റെ ഉള്ളിൽ കഥകളും കവിതകളും ചിന്തകളും ചേർന്ന
ഒരു ഭംഗിയുള്ള സമാഹാരമുണ്ട് —
സ്വന്തമായി ആസ്വദിക്കാനും, കളിയോടെ ഉപയോഗിക്കാനും കഴിയുന്നവ!

ലളിതമായ നിർദേശങ്ങൾ പിന്തുടർന്ന്,
ഈ താളുകൾ *താറാവിന്റെ മൂക്ക്* പോലെയുള്ള
ഒരു രസകരമായ ചെറിയ കളിപ്പാട്ടമായി മാറും.

എവിടെ നിന്നാണ് നമ്മൾ വരുന്നത് എന്ന് ഓർക്കാനും,
ആഭരതയും സന്തോഷവും കൈവിടാതെ മുന്നോട്ട് പോകാനും
എത്ര മനോഹരം.

അതിനാൽ, നമുക്ക് കളിക്കാം —
സൃഷ്ടിക്കാം —
കൂടുതൽ Integrarti നിമിഷങ്ങൾക്കായി!

ST MARGARET COLLEGE, PRIMARY A, ĦAŻ-ŻABBAR

(സെന്റ് മാർഗരറ്റ് കോളേജ്, പ്രൈമറി A, ĦAŻ-ŻABBAR (ഹാസ്-സാബ്ബാർ))

FIRST YEAR CHILDREN'S STORIES

(ഒന്നാം ക്ലാസ് കുട്ടികളുടെ കഥകൾ)

Sessions led by Kit Azzopardi (കിറ്റ് അസ്സോപ്പാർഡി)

WHAT A FRIGHT!

(എത്ര വലിയ പേടി!)

എത്ര ഭയപ്പെടുത്തി അവൻ!

സിങ്കിൽ നിന്ന് ഒരു ഭീകരൻ പുറത്തുവന്നു —
മുഖം പുല്ലുപോലെ പച്ചയും,
ശരീരം ആകാശം പോലെ നീലയും.

കൈകൾ കടലാസ് പോലെ വെളുപ്പും,
കാലുകൾ ചേമ്പരത്തിപ്പൂ പോലെ മഞ്ഞയും!

അവന്റെ നിറങ്ങൾ അതുകൊണ്ട് തീരുന്നില്ല —
പല്ലുകൾ തവിട്ടു നിറം,
മുടി മുള്ബെറി പോലെ കറുപ്പ്,
അങ്കി തീപോലെ ചുവപ്പ്.

അവനെ കണ്ട നിമിഷം തന്നെ ഞാൻ ഓടി —
ഏറ്റവും വേഗത്തിൽ.
ഒടുവിൽ ഒരു മരത്തിൽ ഇടിച്ചു വീണു.

അവൻ സൈക്കിൾ കയറി എന്നെ പിന്തുടർന്നു.

അവൻ എന്നെ പിടിച്ചുപിടിക്കുമെന്നെനിക്ക് അറിയാമായിരുന്നു.

പക്ഷേ, അടുത്തെത്തിയപ്പോൾ,
അവൻ സംസാരിക്കാൻ തുടങ്ങി.

അവൻ പറഞ്ഞു,
പേര് **Lav (ലാവ്)**,
പ്രായം 44,
ഇനി പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥി തന്നെ.

അവൻ നൽകിയ പേടി പൂർണ്ണമായും പാഴായിരുന്നു!

ഞങ്ങൾ സമാധാനം നടത്തി,
noli (നോളി — ഒളിവ്-പിടിയുമായി സാമ്യമുള്ള മാൾട്ടീസ് പാരമ്പര്യ ഗെയിം) കളിച്ചു.

പിന്നെ ഞാൻ അവനു ഒരു ബർഗറും ന്യൂഡിൽസും നൽകി.
ക്ലാന്തരായപ്പോൾ, പൂളിൽ നീന്താൻ പോയി.

കുറച്ച് സമയത്തിന് ശേഷം,
അവൻ നൽകിയ പേടി ഞാൻ പൂർണമായി മറന്നു.

THE FLOWER STORY

(പൂക്കുന്ന കഥ)

അർദ്ധരാത്രിയിലെ പൂർണ്ണ നിശ്ശബ്ദതയിൽ,
ഞങ്ങളുടെ കാർ പെട്ടെന്ന് നിർത്തി.

ഞങ്ങൾ കണ്ടത്
നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കില്ല —
ചക്രങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്ന സ്ഥലത്ത്
പൂക്കൾ മുളച്ചിരുന്നു!

ഞങ്ങൾ ഒരു മെക്കാനിക്കിനെ വിളിച്ചു.
അവൻ എത്തിയപ്പോൾ ഞങ്ങൾ അത്ഭുതപ്പെട്ടു —

അവനു രണ്ട് തല,
ഏഴ് കൈകൾ,
നാല് കാലുകൾ!

തൊലി അനവധി നിറങ്ങളാൽ നിർമിച്ചിരിക്കുന്നു:
കറുപ്പ്, നീല, ചുവപ്പ്, പിങ്ക്, മഞ്ഞ, വയലറ്റ്, വെള്ള —
എത്രയോ നിറങ്ങൾ ഞാൻ ഓർക്കാനാവുന്നില്ല.

അവൻ ഓരോ പുഷ്പവും ഒന്നു വീതം നീക്കിയ ശേഷം,
പുതിയ ചക്രങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു,
പിന്നെ പൂക്കളെ മണ്ണിൽ വീണ്ടും നട്ടുവച്ചു,
മഴയിൽ വളരാൻ.

കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ,
അവ പൂക്കൾ ഉയർന്നു വളർന്നു —
ഉയർന്ന പൂമൊട്ടുകൾ രൂപപ്പെട്ടു.

പൂമൊട്ടുകൾ മാത്രമല്ല —
പല മരങ്ങളും വളർന്നു,
ആപ്പിൾ മരങ്ങളും ഉൾപ്പെടെ.

SECOND YEAR CHILDREN'S STORIES

(രണ്ടാം ക്ലാസ് കുട്ടികളുടെ കഥകൾ)

Sessions led by Justine Somerville (ജസ്റ്റിൻ സമർവിൽ)

CELERY CARROT AND THE TABLET

(സെലറി കാരറ്റും ടാബ്ലെറ്റും**)**

കടൽക്കരയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഒരു ചെറിയ വീട്ടിൽ,
ഏഴ് വയസ്സുള്ള **Amy** (എമി) എന്ന പെൺകുട്ടിയും
അവളുടെ മടിയൻ നായയായ **Celery Carrot** (സെലറി കാരറ്റ്) ഉം താമസിച്ചു.

സെലറി കാരറ്റിന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട കാര്യം —
ഡോണട്ട് കഴിച്ച്
ടാബ്ലെറ്റിനു മുന്നിൽ ഇരിക്കുക.

എമി അവന്റെ മടിയനതിൽ വളരെ മടുത്തിരുന്നു.
അവൾ പലപ്പോഴും പറയാറുണ്ടായിരുന്നു:
“എടോ സെലറി കാരറ്റ്,
ഒന്നെങ്കിലും ഗുണകരമായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാനാകില്ലേ?
ആ ടാബ്ലെറ്റിനു മുന്നിൽ സമയം കളയാതിരിക്കാൻ?”

ഒരു ദിവസം, എമി അത്രയേറെ കോപിച്ചു
ടാബ്ലെറ്റ് കടലിൽ എറിഞ്ഞു.

സെലറി കാരറ്റ് കണ്ടപ്പോൾ,
അപ്പോൾ ചിരിക്കണമെന്നും കരയണമെന്നും
അവന് അറിയില്ല.

അവൻ മോശമായി പ്രതികരിച്ചു ഇല്ല —
ഒരു ഗ്ലാസ് കടൽവെള്ളം കുടിച്ചു,
താൻ ചെയ്യേണ്ടത് ചിന്തിച്ചു.

“ഈ ഉപ്പുവെള്ളം എന്റെ തലക്ക് ബുദ്ധി കൂട്ടുമോ?”
അവൻ വിചാരിച്ചു.
“എമിക്ക് അത് ഇഷ്ടമാകും!”

പിന്നെ അവന് ഒരു ആശയം വന്നു —
മാസ്ക് ധരിച്ച് കടലിൽ മുങ്ങി
ടാബ്ലെറ്റ് തിരികെ കൊണ്ടുവരണം.

ഒരു ചെറിയ കാര്യം അവൻ മറന്നുപോയി **—**
അവന് നീന്താൻ അറിയില്ല**.**

അവൾ വേനൽക്കാലത്ത് വാങ്ങി തന്ന
ഫ്ലിപ്പേഴ്സും ഫ്ലോട്ടീസുകളും
അവൻ ഉപയോഗിച്ചില്ല.

അവൻ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ
ആഴത്തിലേക്ക് ചാടി.

ടാബ്ലെറ്റ് എളുപ്പത്തിൽ കിട്ടുമായിരുന്നുയെങ്കിലും…
അവൻ terlalu banyak വെള്ളം കുടിച്ചു,
ശ്വാസം മുട്ടാനായി.

അവൻ മുങ്ങിമരിക്കാൻ പോകുമ്പോൾ,
ഏകദേശം,
എമി അത് കണ്ടു —
കുടയും വസ്തുവും അഴിച്ചുമാറ്റാതെ
കടലിലേക്ക് ചാടി.

സെലറി കാരറ്റ് ഒരു വലിയ നായയായതിനാൽ,
അവള്ക്ക് അവനെ പൊക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടായി.

എന്നാൽ ഒടുവിൽ,
അവൾ അവനെ കരയിലേക്ക് വലിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു —
അവൻ അവളെ മുറുക്കിപ്പിടിച്ചു,
കടിച്ചുപിടിച്ച ടാബ്ലെറ്റും ചേർന്ന്.

ശ്രമത്തിന് ശേഷം,
സെലറി കാരറ്റിന് വിശ്രമം വേണമെന്നു തോന്നി.
എമി അവനെ ഉണക്കി കിടത്തിച്ചുവച്ചു.

അവൻ ഉറങ്ങുമ്പോൾ,
ഒരു ആൺസിംഹത്തെ
ഒരു വംപയർ പട്ടാമ്പൽ നിന്നു രക്ഷിക്കുന്ന
അവന് പ്രിയപ്പെട്ട കഥ
അവൾ പറഞ്ഞു.

സെലറി കാരറ്റ് ഉറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ,
എമി ടാബ്ലെറ്റ് നന്നാക്കി.

അടുത്ത ദിവസം —
അവർ കടൽക്കരയിൽ പോകാൻ തീരുമാനിച്ചു.
ഓലിവ് ഓയിൽ പുരട്ടി റൊട്ടി,
ബനാന കേക്ക്,
പന്തുകളി,
ഷെല്ലുകൾ അലങ്കരിച്ച മണൽ കോട്ട —
എല്ലാം ചെയ്തു.

അവർക്ക് അത്രയും രസമായി —
സെലറി കാരറ്റ്
ടാബ്ലെറ്റും ഡോണട്ടും
പൂർണ്ണമായും മറന്നു.

🌼 MISHA, TULI AND THE FLOWERS

(മിഷ, ടുലി, പൂക്കൾ)

ഒരു ദിവസം,
തോട്ടത്തിലെ എല്ലാ പൂക്കളും പൂർണ്ണമായി വിരിഞ്ഞിരുന്നപ്പോൾ,
Misha (മിഷ) എന്ന പേരിലുള്ള ഒരു പൂച്ച
തോട്ടത്തിലേക്ക് നടന്ന് വന്നു.

മിഷയ്ക്ക് പൂക്കളുടെ സുഗന്ധം വളരെ ഇഷ്ടം.
അവൾ പൂക്കളോട് അടുക്കി,
അവയുടെ ഗന്ധം ആസ്വദിച്ചു.

പിന്നെ സംഭവിച്ചത് —
ആർക്കും വിശ്വസിക്കാനാകാത്ത ഒന്നായിരുന്നു:

പൂക്കൾ മിഷയുടെ ഗന്ധം അനുഭവിക്കാൻ തുടങ്ങി!

“അയ്യോ! മിഷ എത്ര മനോഹരമായി മണക്കുന്നു!”
പൂക്കൾ പറഞ്ഞു.
“പൂച്ചയുടെ സാധാരണ ഗന്ധമല്ല,
അവളുടെ ശരീരത്തിൽ പൂക്കളുടെ സുഗന്ധം തന്നെയാണ്!”

മിഷയും പൂക്കളും പരസ്പരം പരിചയപ്പെടുമ്പോൾ,
ഒരു വലിയ നായ തോട്ടത്തിലേക്ക് കടന്നു.
അവന്റെ പേര് **Tuli (ടുലി)**.

അവർ സംസാരിക്കുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ,
അവന്റെ വയറു കരച്ചിലായി.

“എത്ര വിശക്കുന്നു...
എന്താണ് രുചികരമാവുക?
പൂച്ചയോ...
അല്ലെങ്കിൽ ഈ പൂക്കളോ?”
ടുലി ഉള്ളിൽ ചിന്തിച്ചു.

ആലോചിച്ചുവെച്ച്,
അവൻ വീട്ടിൽ കാത്തിരിക്കുന്ന
സ്വാദിഷ്ടമായ ഭക്ഷണങ്ങൾ ഓർമ്മിച്ചു.

അങ്ങനെ അവൻ തീരുമാനിച്ചു—
മിഷയെയും പൂക്കളെയും തിന്നരുതെന്ന്.

താൻ സുരക്ഷിതമാണെന്ന് മനസിലാക്കിയ മിഷയ്ക്ക്,
പെട്ടെന്ന് വിശപ്പു തോന്നി.

അവൾ തോട്ടത്തിൽ നടന്നു,
അപ്പോൾ അവൾക്കു ഒരു പാറ്റ കാണി.
അവളുടെ മനസ്സിൽ തോന്നി —

“ഇപ്പോൾ ഏറ്റവും രുചിയുള്ളത്…
ഒരു മീൻ ഭക്ഷണം തന്നെയാണല്ലോ!”

ബാധ്യതയില്ലാതിരുന്ന തോട്ടത്തിലെ മീനുകൾ —
മിഷ അവരെ മുഴുവൻ തിന്നുകളഞ്ഞു.

പക്ഷേ ആ മീനുകൾ അവളുടെ വയറിന് അനുയോജ്യമല്ലായിരുന്നു.
മിഷയ്ക്ക് അസ്വസ്ഥതയുണ്ടായി.

അവൾ വീട്ടിൽ ചെന്നു,
അവിടെ ഉള്ള അക്വേറിയം മീനുകളും
തിന്നുകളഞ്ഞു.

“മിഷ, നിനക്ക് ലജ്ജയില്ലേ?!”
— അവളുടെ വയർ പൂകഞ്ഞു,
അവൾക്ക് വളരെ മോശം തോന്നി.

അവൾ ശ്രദ്ധവായു ആവശ്യമാണെന്ന് തോന്നി,
പുറത്തേക്ക് നടന്നു.

പൂക്കൾ ഉടനെ തന്നെ അവളുടെ അസ്വസ്ഥത തിരിച്ചറിഞ്ഞു.
അവർ മിഷയോട് പറഞ്ഞു:
“പൊക്കൽക്കുളത്തിലെ മുഴുവൻ വെള്ളവും കുടിക്കൂ —
അപ്പോഴാണ് നീ സുഖപ്പെടുക.”

എന്നാൽ അവർ മിഷ ചെയ്ത പ്രവൃത്തി അറിഞ്ഞപ്പോൾ —
അവരുടെ കണ്ണീരൊഴുക്ക് തടയാനായില്ല.

മിഷക്കും കുറ്റബോധം തോന്നി;
അവൾയും കരഞ്ഞു.

അവിടെ, ടുലി
മാതളനാരങ്ങാ മരത്തിനു കീഴിൽ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുകയായിരുന്നു.

മിഷയും പൂക്കളും കരയുന്ന ശബ്ദം കേട്ടപ്പോൾ,
അവൻ ഞെട്ടിയുണർന്നു.

അവൻ അവരുടെ അടുത്തേക്ക് ഓടി,
അവരുടെ ദുഃഖം കൊണ്ട്
അവന്റെ ഹൃദയം മെല്ലെ പിരിഞ്ഞു.

അവരെ സന്തോഷിപ്പിക്കാൻ,
അവൻ ഒരു പുഞ്ചിരിപ്പിക്കുന്ന لطيفة പറഞ്ഞ് നോക്കി.

അത്ഭുതകരമായി —
അത് വിജയിച്ചു.

അവർ ഒരു മണിക്കൂറോളം
ചിരിക്കുകയും لطيفة ആവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

അന്ന് മുതൽ —
മിഷ, ടുലി, പൂക്കൾ
ആത്മഹൃദയ സുഹൃത്തുകളായി.

അവർ തമ്മിൽ വാശാനം ചെയ്തു:
“ഒരിക്കലും… ഒരിക്കലും…
ഒന്നിനെയും മറ്റേന്നെയും തിന്നരുത്!”

🏡 SAINT JOSEPH’S RESIDENCY, FGURA

(സെന്റ് ജോസഫ് റെസിഡൻസി, **Fgura (**ഫ്ഗ്വറ**))**

Elderly Writings (വയോധികരുടെ എഴുത്തുകൾ**)**

I REMEMBER

(എനിക്ക് ഓർമ്മയുണ്ട്**)**

എനിക്ക് ഓർമ്മയുണ്ട് —
സ്കൂൾ എന്റെ ഹൃദയത്തിന് ഏറ്റവും അടുത്തിരുന്നു.
പഠിക്കാൻ ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു.
അധ്യാപികയെ ഞാൻ സ്നേഹിച്ചു.

ഞാൻ പ്രതീക്ഷയോടെ അവളോട് ചോദിക്കുമായിരുന്നു:
“ഇന്ന് രാത്രി നമുക്ക് പാഠമുണ്ടോ?
ഇന്ന് രാത്രി?”

എനിക്ക് ഓർമ്മയുണ്ട് —
ഞങ്ങൾ **Raħal Ġdid (**റഹാൽ ജ്ഡീദ് **— ‘**പുതിയ ഗ്രാമം**’)** ൽ താമസിച്ചിരുന്നു.
അച്ഛൻ ജോലിയിൽ നിന്ന് വീട്ടിലെത്തുമ്പോൾ,
അവന്റെ സ്യൂട്ട്കേസ് പിടിക്കുന്നത് ഞാൻ ആയിരുന്നു.

പഠനം കഴിഞ്ഞ് അടുക്കളയിൽ —
ഞങ്ങൾ **ħobż biż-żejt (**ഹോബ്സ് ബിസ്-സെയ്ത് **—** ഓലിവ് ഓയിൽ ബ്രെഡ്**)**
കഴിക്കുമായിരുന്നു.

എനിക്ക് ഓർമ്മയുണ്ട് —
ഞങ്ങളുടെ ഹണിമൂൺ **Sliema (**സ്ലിയമ**)**:
പകൽ രാത്രിയും —
ശാന്തവും മനോഹരവുമായ;
സ്വാദിഷ്ടവും വൈവിധ്യമാർന്നതുമായ ഭക്ഷണം;
കടൽത്തീരത്തെ നടക്കൽ;
മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളെ കാണൽ.

ഞങ്ങൾ ആ ദിവസങ്ങളെ ഒരുപാട് ആസ്വദിച്ചു.
കുറച്ച് കൂടി അവിടെ താമസിക്കാമായിരുന്നു!

എനിക്ക് ഓർമ്മയുണ്ട് —
ചൂടുകാലത്ത് **Wied il-Għajn** (വീഡ് ഇൽ-ഗ്ഹൈൻ).
ഞങ്ങൾ അവിടെ പോയി;
ഷോപ്പുകാരെന്ന പോലെ നടിച്ച്
ബോട്ടിൽ കാപ്പുകളുമായി കളിച്ചു.

തണ്ണീരും പൊടിയും കലർത്തി
“ടൊമാറ്റോ പേസ്റ്റ്” ആക്കി കളിച്ചിരുന്നു.

എനിക്ക് ഓർമ്മയുണ്ട് — **Ħaż-Żabbar** (ഹാസ്-സാബ്ബാർ).
ഞങ്ങൾ സ്ലയറിലേക്ക് പോകും.
żinżel (സിൻസെൽ — പരമ്പരാഗത കളിപ്പാട്ടം) കൊണ്ടുപോകും.
അത് കൊണ്ട് കളിക്കും.

നാം വരിയിൽ കാത്തിരിക്കും;
ചുവട് മണത്തു മാംസം വാങ്ങും.

അമ്മ ഇടവിശ്രമത്തിൽ എനിക്ക് ഒരു മുട്ട കൊണ്ടുവരും.

എനിക്ക് സമ്മതിക്കണം —
അവളെ ഞാൻ വളരെയധികം മിസ് ചെയ്യുന്നു.

Savior, Pawla, Mary.

WHEN

(അന്ന് കാലത്ത്)

ഞാൻ ചെറുപ്പത്തിൽ —
ആറ് വയസ്സും എട്ട് വയസ്സും ആയപ്പോൾ —
ഞങ്ങൾ എപ്പോഴും തെരുവിൽ കളിച്ചിരുന്നവരാണ്.

അന്ന് ട്രാഫിക് ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.
ഞങ്ങൾ കൂടിക്കഴിച്ച് **xixu** (ഷിഷു — മാൾട്ടീസ് പന്ത്കളി) കളിക്കും,
പന്ത്വലിയും പല കളികളും.

രാത്രിയിൽ,
മാതാപിതാക്കൾ പുറത്തേക്ക് വന്ന്
റോസറി പ്രാർത്ഥിച്ചു.

പല കുടുംബങ്ങൾ പുറത്തുകൂടി —
സംസാരിച്ചും ചിരിച്ചും.

ഞങ്ങൾ കസേരകൾ പുറത്തുകൊണ്ടുവന്ന് ഇരിക്കും —
അങ്ങനെയായിരുന്നു നമ്മൾ കഴിയുന്നത്.

ഈ നിമിഷങ്ങൾ —
ഞാൻ ഒരിക്കലും മറക്കില്ല.

എന്റെ ഹൃദയത്തിനു ഏറ്റവും അടുത്തിരിക്കുന്ന ഓർമ്മ —
ഞാൻ അല്പം കുലുങ്ങിയും ചിരിച്ചും
ഫുട്ബോൾ കളിച്ചിരുന്ന നിമിഷങ്ങൾ.

ചിലപ്പോൾ ഞങ്ങൾ **Żejtun** (സെയ്റ്റൻ) ടീമിന്റെ കളി കാണാൻ പോകും —
കാരണം ഞാൻ സെയ്റ്റനിൽ നിന്നാണ്.

ഞങ്ങൾ സെയ്റ്റനിൽ നിന്ന് **Raħal Ġdid** വരെ നടന്നു പോകും —
നിങ്ങൾക്ക് വിശ്വസിക്കാമോ?

Schreiber (ഷ്രൈബർ) എന്ന സ്ഥലത്ത് —
ഇപ്പോൾ **Censu Moran** ഉള്ളിടത്ത്.

അങ്ങനെ സമയം കടന്നുപോകും.
ഈ നിമിഷങ്ങൾ —
എനിക്ക് എന്നും പ്രിയപ്പെട്ടവ.

OFFERINGS MASQUERADING AS WEIGHTS

(ഭാരങ്ങളായി നടിക്കുന്ന നിവേദനങ്ങൾ)

GĦOTJIEN TAPARSI MIŻIEN (ഗ്ഹോറ്റ്ജിയൻ തപാർസി മിസിയെൻ — "ഭാരം പോലെ തോന്നുന്ന നിവേദനങ്ങൾ")
By Carmel (കാർമെൽ)

ഞങ്ങൾ ചെറുപ്പത്തിലിരുന്നപ്പോൾ,
Imsida (ഇംസിദ) എന്ന സ്ഥലത്ത്,
റോഡുകളിൽ പല കുഴികളും കുഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഞങ്ങൾ ചില വസ്തുക്കൾ എടുത്ത് "ഭാരം" പോലെ നടിച്ച്
കടക്കാരായിത്തന്നെ കളിക്കുമായിരുന്നു.

അന്ന് ഇവിടെ പുതിയ റോഡുകൾ പണിയുന്ന കാലമായിരുന്നു.
എനിക്ക് എത്ര വയസുണ്ടായിരിക്കും?
ആറുപതുകളുടെ കാലം —
കാരണം ഞാൻ അമ്പതുകളിൽ ജനിച്ചതാണ്.

ആൺകുട്ടികളും പെൺകുട്ടികളും ഒരുമിച്ച് കളിക്കുമായിരുന്നു.

ചിലപ്പോൾ ഞങ്ങൾ ചെറിയ കല്ലുകൾക്കും മുത്തുമണികൾക്കും ഒളിച്ചോടിത്തുടങ്ങും.

ആ കാലത്ത് ഒരു കാറെ കണ്ടാൽ തന്നെ അത്ഭുതം.
പുതിയ റോഡുകൾ പണിയാൻ അവർ കുഴികൾ വെട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

Imsida — എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട സ്ഥലമാണ്.

PILAGA, DO YOU REMEMBER ANYTHING?

(പിലാഗാ, നിനക്ക് എന്തെങ്കിലും ഓർമ്മയുണ്ടോ?)

By Doreen (ഡോറിൻ)

“ശ്ശ്… ഞാൻ റെക്കോർഡ് ചെയ്യുകയാണ്.”

ഞാൻ **Marsa (മാർസാ)** യിൽ ജനിച്ചു.
പിന്നെ അമ്മ എന്നെ **Birgu (ബിർഗു)** യിലേക്ക് കൊണ്ടുപോയി.
ഞങ്ങൾ ബിർഗുവിൽ താമസിച്ചു.

“അപ്പോൾ നീ ചെറിയവളായിരുന്നോ?”
— “കുഞ്ഞ്… കുഞ്ഞുപ്രായം.”

അമ്മ മാർസായിൽ നിന്ന് എന്നെ എടുത്ത് ബിർഗുവിൽ കൊണ്ടുപോയി,
പിന്നെ വീണ്ടും ബിർഗുവിൽതന്നെ താമസിച്ചു.

“അതാണ് നീ വളർന്ന സ്ഥലം?”
— “അതെ.”

“നിനക്കൊരു പ്രത്യേക ഓർമ്മയുണ്ടോ?”

എനിക്ക് ഓർമ്മയുണ്ട് —
ബിർഗുവിലെ വീട്ടിൽ രണ്ട് മുറികൾ മാത്രമുണ്ടായിരുന്നു.
അമ്മ എന്നെ കഴുകി വൃത്തിയാക്കി,
വാതിൽക്കൽ ഇരിക്കാനിരുത്തും.

എന്റെ കസിൻ മറ്റൊരു വീട്ടിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു.
അവൻ… എനിക്ക് മുട്ട എറിയും!

“മുട്ടയോ?! നിനക്കേ?”
“അതെ! എന്നെ മലിനമാക്കാൻ!”

അമ്മ ഞാനൊട്ടും വൃത്തിയായി ആയപ്പോൾ,
ഒരൊറ്റ നിമിഷത്തിൽ വീണ്ടും മലിനമാക്കി.

അതെ, അതെ — ഞാൻ അത് വളരെ വ്യക്തമായി ഓർക്കുന്നു!
ദിവസം തോറും.

“ദിവസം തോറും?”
“അതെ.”

“അതാണ് നിനക്ക് ഓർമ്മയിൽ ഏറ്റവും നിലനിൽക്കുന്ന കാര്യം?”
“അതെ. ഞാൻ ഇപ്പോഴും അത് മനസ്സിൽ സൂക്ഷിക്കുന്നു.”

PILAĠA – My Young Childhood: A Study on the Senses

(പിലാഗാ — എന്റെ ബാല്യം: ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലൂടെ ഒരു പഠനം)

അവർ പല ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ഓർമ്മകൾ—
തുണ്ടുകൾ, ചിന്തകൾ, ഖണ്ഡങ്ങൾ—
പറഞ്ഞുപോയിരുന്നു.

അവർ നമ്മെ
നീല, ചുവപ്പ്, വയലറ്റ്...
എന്നിങ്ങനെ നിരവധി നിറങ്ങളാൽ നിറച്ചിരിക്കുന്നു.

അവയെ നിങ്ങൾക്ക്
മണത്തും രുചിച്ചും കാണുന്ന പോലെ.

The Pea Pie with Rabbit

(പയർ പൈയും മുയലും)

ചട്ടിയിൽ മുയൽ ഇറച്ചി ചൂട് പിടിച്ച് ചുവട്ടുന്നു.
ചട്ടിയിൽ പന്നിയിറച്ചി കറി കൂടി.

വീട്ടിൽ നുറുക്കിയ കൊവ.

എന്റെ അമ്മ ഉണ്ടാക്കിയ **imqaret** (ഇംകാരെറ്റ് — മാൾട്ടീസ് ഈന്തപ്പഴ പത്തിരി).

സ്പാഗറ്റിയോടൊപ്പം വേവിച്ച ഒക്ടോപസ്.
കുറച്ച് വീഞ്ഞു.

ഞായറാഴ്ച —
എന്റെ അച്ഛന്റെ പ്രത്യേക വിഭവം:
കുന്തുപുല്ല് ചേർത്ത ഒവൻ ഉരുളക്കിഴങ്ങ്.

The White of the First Communion Dress

(ഫസ്റ്റ് കമ്യൂനിയൻ ഡ്രസിന്റെ വെളുപ്പ്)

എന്റെ അമ്മ എന്നെ എല്ലായ്പ്പോഴും നീല വസ്ത്രം ധരിപ്പിക്കും.
അവർ എന്നെ **Celestina** (സെലെസ്റ്റീന — 'ആകാശനിറത്തിലുള്ള കുട്ടി') എന്നു വിളിക്കും.

ആകാശനിറം —
Binġemma (ബിംജെമ്മ) കോട്ടയുടെ ഓർമ.

എന്റെ ഭർത്താവിന്റെ സഹോദരി —
അവൾ ചെറുപ്പത്തിൽ മരിച്ചു —
verdemar (പച്ച-നീല മിന്നുന്ന നിറം) എന്ന നിറം അവളെ ഓർമ്മിപ്പിക്കും.

തിരുനാളിനായി ഞാൻ തുന്നിയിരുന്ന വയലറ്റ് വസ്ത്രം.
പിന്നെ ആകാശനിറത്തിലുള്ള മറ്റൊരു വസ്ത്രം.

പച്ച — അല്പം പ്രതീക്ഷ;
സെന്റ് മൈക്കിളിന്റെ നിറം.

പിങ്ക് — ചുവപ്പിന്റെ അല്പം ലാളിത്യമായ രൂപം.

Pawla, Doreen, Helen, Josephine, Agnes, Furta, Saviour, Karmenu, Carmen, Mary, Pilaġa

---

WARTIME

(യുദ്ധകാലം)

By Furta (ഫുർത്ത)

യുദ്ധത്തെക്കുറിച്ച് പറയാൻ
എനിക്ക് മനോഹരമായ ഓർമ്മകൾ ഒന്നും ഇല്ല.

എനിക്ക് ഇനി നൂറ്റിയഞ്ച് വയസ്സായി.
(എല്ലാവരും കൈയടി.)

ഞാൻ എപ്പോഴാണ് ജനിച്ചതെന്ന് പോലും പറയാൻ പറ്റില്ല —
എനിക്കു തന്നെ അറിയില്ല.
പക്ഷേ 95 വയസുണ്ട് എന്നറിഞ്ഞാൽ മതി.

ഞങ്ങൾ അഭയാർഥികളായിരുന്നു…

Siġġiewi (സിജ്ജിവി)…
St Paul's Bay (സെന്റ് പോൾസ് ബേ)…
അങ്ങും ഇങ്ങും ഓടി രക്ഷപ്പെട്ടു.

ഞാൻ ഓർക്കുന്നു —
നമ്മൾ വെള്ളം പമ്പ് ചെയ്യുമായിരുന്നു.
അഭയകേന്ദ്രം ഉണ്ടായിരുന്ന സ്ഥലത്ത്,
Wardija (വാർദിയ) ലെ വെള്ളം
ഭൂമിയിലൂടെ ചുരന്ന് താഴേക്ക് വരുമായിരുന്നു.

ഒരു സഹോദരനും സഹോദരിയും ഉണ്ടായിരുന്നു.
അഭയകേന്ദ്രത്തിൽ ഒരു പടി ഉണ്ടായിരുന്നു.
രാത്രിയിൽ ആദ്യം ഇറങ്ങുന്നയാൾ —
കസേരകളിൽ ഉറങ്ങും.

ഞങ്ങൾ പതിമൂന്ന് സഹോദരങ്ങൾ.

അവിടെ മറ്റൊരു രണ്ടു കുട്ടികളും ഉണ്ടായിരുന്നു —
Lilly & Rokku —
ദൈവം അവരെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.

ഒരു ദിവസം —
പടി തകർന്നു,
വെള്ളത്തിലേക്ക് വീണു.

ഞാൻ അവനോട് ചോദിച്ചു:
“അപ്പോൾ… നിന്റെ അവസാന ശ്വാസമോ അത്?”
— എന്റെ ബാലിഷ മനസ്സ്…

പിന്നെ സൈറൺ.
എയർ-റെയ്ഡ് അലാറം.

ശബ്ദം മുഴങ്ങുമ്പോൾ —
അകത്തേക്ക് ഓട്.

വിശപ്പ്…
നിങ്ങൾക്കു ധരിക്കാനാവില്ല.

അവർക്ക് മനസ്സുവന്നപ്പോൾ
ബോംബുകൾ താഴെയിടും.

സൈറൺ മുഴങ്ങും.
നിങ്ങൾക്കു ഒരു വീട് ഉണ്ടായിരുന്നു.
പുറത്ത് വന്നാൽ —
വീട് ഇല്ലാതാകും.

യുദ്ധത്തിൽ വീട് തകർന്നപ്പോൾ,
അവർ ഞങ്ങൾക്ക് മറയ്ക്കാനും ചൂടനുഭവിക്കാനും
കർപ്പാസം നൽകി.

L-Isla
Strada San Lorenzo
Strada Macina
Strada Crucifisso

പിന്നെ **Siġġiewi**.
Qrendi (ക്രെൻഡി) യിലെ പള്ളി വീണു —
ഞങ്ങളെ പിടിച്ചു.

പിന്നെ **St Paul’s Bay**.
Gillieru (ജില്ലിയേരു) പള്ളിയും വീണു —
വീണ്ടും ഞങ്ങളെ പിടിച്ചു.

പിന്നെ **Wied il-Għajn** (വീഡ് ഇൽ-ഗ്ഹൈൻ).

അതിന് ശേഷം —
എനിക്കു ക്രിസ്മസ് ഒരിക്കലും വരില്ല.
എനിക്ക് അത് ഇഷ്ടമല്ല.
(കരച്ചിൽ.)

എെന രണ്ട് തവണ മോഷ്ടിച്ചു —
ഇമ്മാകുലേറ്റ് കോൺസെപ്ഷനിലും
ക്രിസ്മസിലും.

ഇവ മനോഹരമായ ഓർമ്മകളല്ല.
അവ അനുഭവങ്ങൾ മാത്രം.
അതിൽ ഒന്നും മനോഹരമല്ല.

ACKNOWLEDGMENTS

(നന്ദിപ്രഖ്യാപനം)

ഈ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനും പ്രക്രിയയ്ക്കും സംഭാവന ചെയ്ത എല്ലാവർക്കും ഹൃദയപൂർവ്വം നന്ദി:

- **Veronika Mercieca** (പോർട്ട് റീജിയണൽ കൗൺസിലിലെ സാംസ്കാരിക മാനേജർ)
- **Joseph Galea** (Integrarti Festival ന്റെ കലാ ഡയറക്ടർ)
- **Mary Doris Mifsud** (St Joseph Residence)
- **Anton Falzon** (Żabbar, Primary A — *Żabbar (സബ്ബാർ)* പ്രൈമറി A)
- **Jean Paul Borg**, **Keith Borg**, **Kenneth Scicluna** (Inizjamed)

Integrarti ലെ സാഹിത്യ വിഭാഗത്തിന്റെ കോർഡിനേറ്റർ:

- **Leanne Ellul (**ലിയാൻ എല്ലുല്ല്**)**

റൈറ്റിംഗ് വർക്ക്ഷോപ്പുകളുടെ നേതൃത്വം:

- **Kit Azzopardi (**കിറ്റ് അസ്സോപ്പാർഡി**)**
- **Priscilla Cassar (**പ്രിസില്ല കാസ്സർ**)**
- **Claudia Gauci (**ക്ലൗഡിയ ഗൗചി**)**
- **Justine Somerville (**ജസ്റ്റിൻ സമ്മർവിൽ**)**

എഡിറ്റിംഗ്:

- **Leanne Ellul**, **Kit Azzopardi**, **Justine Somerville**

ഓഡിയോവിഷ്വൽ മെറ്റീരിയൽ:

- **Karl Andrew Micallef (**കാർൽ ആൻഡ്രൂ മിക്കല്ലിഫ്**)**
- **Elisa von Brockdorff (**എലിസ വോൺ ബ്രോക്ക്ഡോർഫ്**)**

ലേഔട്ട് **&** ഡിസൈൻ:

- **Naomi Gatt (**നയോമി ഗാറ്റ്**)**

RIGHTS NOTICE

(പകർപ്പവകാശ കുറിപ്പ്)

ഈ ഗസെറ്റിന്റെ അവകാശങ്ങൾ **Inizjamed** (ഇനിസ്ജാമെഡ്) നാണ്.
ഗസെറ്റിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന കൃതികളുടെ അവകാശങ്ങൾ യഥാർത്ഥ സംഭാവനക്കാർക്കാണ്.

ഈ പ്രസിദ്ധീകരണം

- വിറ്റഴിക്കരുത്,
- പകർപ്പെടുക്കരുത് (ഏതു രൂപത്തിലുമുള്ള ഫോട്ടോക്കോപ്പി, ഇലക്ട്രോണിക്, മെക്കാനിക്കൽ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ),
- യാതൊരു രീതിയിലും മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തരുത്.

പ്രസാധകരുടെയും സംഭാവനക്കാരുടെയും അനുമതിയില്ലാതെ
ഏതൊരു ഭാഗവും പുനഃപ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയോ പകർത്തുകയോ ചെയ്യരുത്.

ACTIVITY: COOTIE CATCHER

(പ്രവർത്തനം: പേപ്പർ ഗെയിം / “കൂറ്റി ക്യാച്ചർ”)

HOW TO PLAY

(എങ്ങനെ കളിക്കാം)

രണ്ട് പേർ ചേർന്ന് കളിക്കുക.

1. ഒരു നിറം തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ സുഹൃത്തിനെ പറയുക.
2. അവർ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന നിറത്തിലെ അക്ഷരങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിന് അനുസരിച്ച് പേപ്പർ ഗെയിം തുറക്കുകയും അടക്കുകയും ചെയ്യുക.
   ഉദാഹരണം:
   അവർ **LELÀ** (ലേലാ — പർപ്പിൾ) തിരഞ്ഞെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ,
   നാല് അക്ഷരങ്ങൾ → **4** പ്രാവശ്യം തുറക്കുക/അടക്കുക.
3. ശേഷം അവർ അകത്ത് കാണുന്ന ഒരു നമ്പർ തിരഞ്ഞെടുക്കുക.
4. ആ നമ്പറിനനുസരിച്ച് വീണ്ടും തുറക്കുക/അടക്കുക.
5. അവസാനം, അവർ ഒരു പാനൽ തിരഞ്ഞെടുക്കണം —
   അതിന് കീഴിൽ നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന ഒരു പ്രവർത്തനം!

ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എല്ലാം
കുട്ടികളും മുതിർന്നവരും എഴുതിയ കഥകളിൽ നിന്ന്
പ്രചോദനം ഉൾക്കൊണ്ടവയാണ്.

GAME OPTIONS

(കളിയിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ)

1. കടൽത്തീരത്തിൽ പിക്നിക് നടത്തുക
2. ഒളിവും പിടിയും ഒരുമിച്ച് കളിക്കുക
3. ഓലിവ് ഓയിൽ ചേർത്ത റൊട്ടി കഴിക്കുക
4. മണ്ണിൽ പൂഷ്പങ്ങൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുക
5. മേൽക്കൂരയിൽ ക്യാമ്പ് ചെയ്യുക
6. പുറത്ത് കളിച്ച് കടക്കാരെന്ന നടിക്കുക
7. കടൽത്തീരത്ത് നടക്കുക
8. നിങ്ങളുടെ പ്രിയപ്പെട്ട കഥ പറഞ്ഞുതരുക

CHARACTERS (ഉൾപ്പെട്ട നിറങ്ങൾ)

1. **Lilac** (ലിലാക് — ലാവണ്ടർ നിറം)
2. **Sky Blue** (സ്കൈ ബ്ലൂ — ആകാശനീല)
3. **Brown** (ബ്രൗൺ — തവിട്ട്)
4. **Pistachio Green** (പിസ്റ്റാഷിയോ ഗ്രീൻ — പച്ചനിറം)

FOLDING INSTRUCTIONS

(പേപ്പർ മടക്കാനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ)

1. പെട്ടിയുടെ രൂപരേഖ അനുസരിച്ച് പേപ്പർ കട്ട് ചെയ്യുക.
2. പേപ്പർ മറിച്ചിടുക.
3. പകുതി മടക്കുക.
4. തുറക്കുക.
5. മറ്റേ പകുതി മടക്കുക.
6. വീണ്ടും തുറക്കുക.
7. നാലു കോണുകളും പേപ്പറിന്റെ നടുവിലേക്ക് മടക്കുക.
8. ഇപ്പോൾ ഇങ്ങനെ ഒരു രൂപം കിട്ടും.
9. പേപ്പർ മറിച്ചിടുക.
10. വീണ്ടും നാലു കോണുകളും നടുവിലേക്ക് മടക്കുക.

11. പേപ്പർ നടുവിലൂടെ അകത്തേക്ക് മടക്കുക.

12. വിരലുകൾ ഉള്ള ഇടങ്ങളിൽ ഇട്ട് ഗെയിം കളിക്കുക!